

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Наказателния кодекс

(Обн., ДВ, бр. 26 от 1968 г.; попр., бр. 29 от 1968 г.; изм. и доп., бр. 92 от 1969 г., бр. 26 и 27 от 1973 г., бр. 89 от 1974 г., бр. 95 от 1975 г., бр. 3 от 1977 г., бр. 54 от 1978 г., бр. 89 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г.; попр., бр. 31 от 1982 г.; изм. и доп., бр. 44 от 1984 г., бр. 41 и 79 от 1985 г.; попр., бр. 80 от 1985 г.; изм. и доп., бр. 89 от 1986 г.; попр., бр. 90 от 1986 г.; изм. и доп., бр. 37, 91 и 99 от 1989 г., бр. 10, 31 и 81 от 1990 г., бр. 1 и 86 от 1991 г.; попр., бр. 90 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 105 от 1991 г., бр. 54 от 1992 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 50 от 1995 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1995 г. - бр. 97 от 1995 г.; изм. и доп., бр. 102 от 1995 г., бр. 107 от 1996 г., бр. 62 и 85 от 1997 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1997 г. - бр. 120 от 1997 г.; изм. и доп., бр. 83, 85, 132, 133 и 153 от 1998 г., бр. 7, 51 и 81 от 1999 г., бр. 21 и 51 от 2000 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2000 г. - бр. 98 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 41 и 101 от 2001 г., бр. 45 и 92 от 2002 г., бр. 26 и 103 от 2004 г., бр. 24, 43, 76, 86 и 88 от 2005 г., бр. 59, 75 и 102 от 2006 г., бр. 38, 57, 64, 85, 89 и 94 от 2007 г., бр. 19, 67 и 102 от 2008 г., бр. 12, 23, 27, 32, 47, 80, 93 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 32 от 2010 г., бр. 33 и 60 от 2011 г., бр. 19, 20 и 60 от 2012 г., бр. 17, 61 и 84 от 2013 г., бр. 19, 53 и 107 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 74, 79 и 102 от 2015 г., бр. 32 и 47 от 2016 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2016 г. - бр. 83 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 95 от 2016 г., бр. 13, 54, 85 и 101 от 2017 г. и бр. 55 от 2018 г.)

§ 1. В чл. 53 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, буква „а“ се създава изречение второ:

„когато вещите липсват или са отчуждени, присъжда се тяхната равностойност;“.

2. В ал. 2 буква „б“ се изменя така:

„б) пряката и непряката облага, придобити чрез престъплението, ако не подлежат на връщане или възстановяване; когато облагата липсва или е отчуждена, присъжда се нейната равностойност.“

3. Създава се ал. 3:

„(3) По смисъла на ал. 2, буква „б“:

1. пряка облага е всяка икономическа полза, настъпила като непосредствена последица от престъплението;

2. непряка облага е всяка икономическа полза, настъпила в резултат на разпореждане с пряката облага, както и всяко имущество, получено в резултат на последващо пълно или частично преобразуване на пряка облага, включително, когато е била смесена с имущество, придобито от законни източници; на отнемане подлежи имуществото до стойността на включената пряка облага заедно с настъпилите увеличения на имуществото, ако са пряко свързани с разпореждането или преобразуването на пряката облага и включването на пряката облага в имуществото.“

§ 2. В чл. 195 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 12:

„12. ако предмет на кражбата е моторно превозно средство.“

2. В ал. 5 думите „точки 3 и 4“ се заменят с „точки 3, 4 и 12“.

§ 3. В чл. 346б думите „или с глоба до три хиляди лева“ се заличават.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 4. Този закон въвежда изискванията на Директива № 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз (ОВ, L 127/39 от 29 април 2014 г., поправка ОВ, L 138 от 13 май 2014 г.).

§ 5. Националният статистически институт събира от компетентните органи и предоставя на Европейската комисия статистическите данни по чл. 11 от Директива № 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз (ОВ, L 127/39 от 29 април 2014 г., поправка ОВ, L 138 от 13 май 2014 г.)

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 6. В Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г., Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 93 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 19, 20, 25 и

60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г. и бр. 7 и 44 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 55:

а) създава се нова ал. 2:

„(2) Обвиняемият има право да му бъде предоставена обща информация, улесняваща неговия избор на защитник. Той има право свободно да осъществява връзка със защитника си, да се среща насаме с него, да получава съвети и друга правна помощ, включително преди започване и по време на провеждане на разпита и на всяко друго процесуално действие с участие на обвиняемия.“;

б) досегашните ал. 2 и 3 стават съответно ал. 3 и 4.

2. В чл. 63:

а) алинея 7 се изменя така:

„(7) За задържането под стража, както и за задържането на основание чл. 64, ал. 2, по искане на обвиняемия незабавно се уведомява поне едно посочено от него лице.“;

б) създава се нова ал. 8:

„(8) Когато задържаният е чужд гражданин, по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи. Ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка.“;

в) създават се ал. 9-11:

„(9) Когато е налице неотложна необходимост да се предотврати настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице или за да се предотврати ситуация, при която наказателното производство може да бъде сериозно възпрепятствано, уведомяването по ал. 7 по отношение на конкретно лице може да се отложи за срок до 48 часа.

(10) Решението по ал. 9 се взема от прокурора на досъдебното производство, който се произнася с мотивирано постановление. Постановлението подлежи на обжалване от обвиняемия или от неговия защитник пред съответния първоинстанционен съд.

(11) Съдът незабавно разглежда жалбата еднолично в закрито съдебно заседание и се произнася с определение. Определението на съда е окончателно.“;

г) досегашната ал. 8 става ал. 12.

3. Създава се чл. 72а:

„Управление на обезпечено имущество

„Чл. 72а. Имуществото, обезпечено по реда на чл. 72 с цел конфискация или отнемане на вещи в полза на държавата, се управлява и пази по реда на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.“

4. В чл. 96, ал. 1 се създават изречения второ, трето и четвърто:

„На обвиняемия се разясняват последиците от отказа от защитник. Разяснението, както и причините, посочени от обвиняемия, поради които се отказва от защитник, се отразяват в протокола за съответното процесуално действие или в отделен протокол. Обвиняемият има право във всеки момент на производството да оттегли отказа си от защитник, като извършените до този момент процесуални действия запазват процесуалната си стойност. При оттегляне на отказа от защитник на обвиняемия незабавно се осигурява възможност да упражни правата си по чл. 55.“

5. В чл. 386 се създават ал. 5 и 6:

„(5) Когато е налице неотложна необходимост да се предотврати настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице или за да се предотврати ситуация, при която наказателното производство може да бъде сериозно възпрепятствано, уведомяването по ал. 4 може да се отложи за срок до 24 часа. В този случай за задържането незабавно се уведомява Държавната агенция за закрила на детето.

(6) В случаите по ал. 5 се прилагат разпоредбите на чл. 63, ал. 10-11.“

6. В чл. 395а, ал. 1 и 2 думите „чл. 55, ал. 3“ се заменят с „чл. 55, ал. 4“.

7. В Допълнителната разпоредба:

а) думите „Допълнителна разпоредба“ се заменят с „Допълнителни разпоредби“;

б) създава се § 1а:

„§ 1а. В кодекса се въвеждат изискванията на Директива 2013/48/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 година относно правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по европейска заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане (ОВ, L 294 от 6 ноември 2013 г.). Обединеното кралство, Ирландия и Дания не са обвързани от директивата и от нейното прилагане.“

§ 7. В Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест (обн., ДВ, бр. 46 от 2005 г.; изм. и доп., бр. 86 от 2005 г., бр. 52 от 2008 г., бр. 49 от 2010 г., бр. 55 от 2011 г. и бр. 53 от 2014 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 43:

а) създава се нова ал. 5:

„(5) Съдът уведомява исканото лице за правото му на защитник в издаващата държава членка, който да подпомага защитника в Република България чрез информация и съвети. Ако лицето заяви, че желае да упражни това право, съдът незабавно уведомява за това компетентния орган на издаващата държава членка.“;

б) създава се ал. 6:

„(6) Правото на лицето по ал. 5 не засяга сроковете по чл. 45, ал. 3 и чл. 48, ал. 3, съгласно които съдът решава дали лицето да бъде предадено.“;

в) досегашната ал. 5 става ал. 7.

2. В чл. 58:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

„(2) Когато исканото лице е заявило пред компетентния орган на изпълняващата държава, че желае да упражни правото си на защитник в Република България като издаваща държава, който да подпомага защитника му в изпълняващата държава чрез информация и съвети, и издаващият орган по чл. 56, ал. 1 е бил уведомен за това от компетентния орган на изпълняващата държава, той предоставя на исканото лице необходимата информация, която да го улесни в назначаването на защитник в Република България и му назначава защитник, ако той не е упълномощил такъв.“

§ 8. В Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (обн., ДВ, бр. 25 от 2009 г.; изм. и доп., бр. 74 и 82 от 2009 г., бр. 32 и 73 от 2010 г., бр. 81 от 2011 г., бр. 103 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 42 и 79 от 2015 г., бр. 32 и 81 от 2016 г. и бр. 13 и 63 от 2017 г.), в чл. 243, ал. 3 се създава изречение второ:

„Когато те са граждани на две или повече държави, могат да изберат консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането им и с които желаят да осъществят връзка.“

§ 9. В Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 53 от 2014 г.; изм. и доп., бр. 98 и 107 от 2014 г., бр. 14, 24, 56 и 61 от 2015 г., бр. 81, 97, 98 и 103 от 2016 г., бр. 13 от 2017 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2017 г. – бр. 26 от 2017 г.; изм. и доп., бр. 58, 97 и 103 от 2017 г., бр. 7 и 10 от 2018 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2018 г. – бр. 48 от 2018 г.; изм. и доп., бр. 55 и 77 от 2018 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 72, ал. 5 след думата „защитник“ се поставя запетая и се добавя „като на задържания се разяснява и правото на отказ от защитник и последиците от него, както и правото му да откаже да дава обяснения, когато задържането е на основание ал. 1, т. 1“.

2. В чл. 74, ал. 2, т. 6, буква „д“ накрая се поставя запетая и се добавя „както и по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи; ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка“.

3. В чл. 151, ал. 5 след думата „мероприятия“ се добавя „и при изпълнение на дейностите по чл. 89, ал. 1“.

§ 10. В Закона за митниците (обн., ДВ, бр. 15 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 89 и 153 от 1998 г., бр. 30 и 83 от 1999 г., бр. 63 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 76 от 2002 г., бр. 37 и 95 от 2003 г., бр. 38 от 2004 г., бр. 45, 86, 91 и 105 от 2005 г., бр. 30 и 105 от 2006 г., бр. 59 и 109 от 2007 г., бр. 28, 43 и 106 от 2008 г., бр. 12, 32, 42, 44 и 95 от 2009 г., бр. 54, 55, 73 и 94 от 2010 г., бр. 82 от 2011 г., бр. 38 и 54 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 42 и 60 от 2015 г., бр. 58, 75 и 98 от 2016 г., бр. 99 и 103 от 2017 г. и бр. 24 и 80 от 2018 г.), в чл. 16а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 5 се създават изречения второ и трето:

„Митническите органи са длъжни да разяснят на задържания правото на отказ от защитник и последиците от него, както и правото му да откаже да дава обяснения. За отказа от защитник и обстоятелствата, при които е направен, се съставя протокол.“

2. Създава се нова ал. 8:

„(8) Когато задържаният е чужд гражданин, по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи. Ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка.“

3. Досегашните ал. 8-11 стават съответно ал. 9-12.

§ 11. В Закона за военната полиция (обн., ДВ, бр. 48 от 2011 г.; изм. и доп., бр. 33 и 77 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г. и бр. 86 от 2016 г.), в чл. 13 ал. 2 се изменя така:

„(2) От момента на задържането си лицата имат право на защитник, като на задържания се разяснява и правото на отказ от защитник и последиците от него, както и правото му да откаже да дава обяснения, когато задържането е на основание ал. 1, т. 1, незабавно да се информират за основанията за задържането им на разбираем за тях език, да обжалват пред съда законността на задържането си, като съдът се произнася по жалбата незабавно. Когато задържаният е чужд гражданин, по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи. Ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка.“

§ 12. В Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ (обн., ДВ, бр. 109 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 69 и 94 от 2008 г., бр. 22, 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 16, 80 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 100 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15, 30, 52, 65 и 71 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 24 и 61 от 2015 г., бр. 15, 101, 103 и 105 от 2016 г., бр. 103 от 2017 г. и бр. 7, 27, 55 и 56 от 2018 г.), в чл. 124б се правят следните допълнения:

1. В ал. 2, т. 6, буква „д“ накрая се поставя запетая и се добавя „както и по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи; ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка“.

2. В ал. 8 накрая се поставя запетая и се добавя „като се разяснява и правото на отказ от защитник и последиците от него, както и правото му да откаже да дава обяснения“.

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на 2018 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цвета Караянчева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс

С предложението проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс (ЗИД на НК) се цели въвеждане в националното законодателство на разпоредбите на:

- Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 година за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз (ОВ, L 127 от 29 април 2014 г., поправка ОВ, L 138 от 13 май 2014 г.).
- Директива 2013/48/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 година относно правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по европейска заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане (ОВ, L 294 от 6 ноември 2013 г.).

Със законопроекта се предлага и включване на текстове в НК, които са съобразени и адекватни на сегашната фактическа обстановка и механизма на извършване на деянията по противозаконното отнемане на моторни превозни средства (МПС).

С предложените изменения и допълнения на действащата нормативна уредба ще се постигне укрепване на правилата, свързани с отнемането на активи, генерирани от престъпна дейност; въвежда се задължение за предоставяне на информация на обвиняемия, улесняваща избора му на адвокат, както и правото му свободно да осъществява връзка със защитника, да се среща насаме с него, да получава съвети и друга правна помощ, включително преди започване и по време на провеждане на разпита и на всяко друго процесуално действие с участието на обвиняемия; по-ефективно противодействие на престъпленията с предмет - противозаконно отнемане на моторни превозни средства.

I. Изменения, свързани с транспонирането на Директива 2014/42/ЕС:

За създаването на ясни правила и обличаване на режимите на държавите членки в областта на обезпечаването и конфискацията на имущество, придобито от престъпна дейност, е необходимо да се осигури съответствие на националното законодателство с изискванията на Директива

№ 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз, наричана по-нататък „Директива 2014/42/ЕС“. Във връзка с нетранспонирането на Директива 2014/42/ЕС, по процедура за нарушение № 2016/0705 за неизпълнение от страна на Република България на задълженията, произтичащи от правото на ЕС, страната ни е приканена в съответствие с чл. 258 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) да вземе необходимите мерки за нейното въвеждане.

Доколкото получаването на облаги е един от основните мотиви за осъществяване на престъпна дейност, лишаването на извършителите на престъпления от възможността да разполагат с генерираната от тази дейност незаконна печалба има силен възпиращ ефект и представлява много ефективен механизъм за противодействие на престъпността. Отнемането на активите, придобити от престъпна дейност, осигурява и средства, които могат да бъдат инвестирани в правоприлагането, в инициативи за превенция на престъпността или в други общественополезни дейности. Това са и основните аргументи, с които на отнемането на активите от престъпна дейност се отдава стратегически приоритет на ниво ЕС.

Отчетен е проблемът¹, че възстановяването на активи от престъпна дейност в ЕС е недостатъчно. Според последни проучвания незаконните пазари в ЕС генерират около 110 милиарда евро годишно, т.е. около 1 % от БВП на ЕС през 2010 година. Въпреки това 98,9 % от оценените печалби от престъпна дейност не се конфискуват и остават на разположение на извършителите на престъпления. Проблемът засяга в значителна степен и целия единен пазар на ЕС, тъй като инфилтрирането в икономиката на активи, придобити от престъпна дейност, изкривява конкуренцията в него. Концепцията на Директива 2014/42/ЕС е насочена към предприемане на по-ефективни действия за преодоляване на проблема с недостатъчното отнемане на придобитите чрез престъпна дейност облаги и към подпомагане на трансграничното сътрудничество между държавите членки в тази сфера.

В хода на анализа на съответствието на действащото в Република България законодателство с изискванията на Директива 2014/42/ЕС се установи, че е необходимо да бъдат предприети конкретни нормативни промени за усъвършенстване и доразвиване на уредбата на материята,

¹ Европол, Възстановяване на активи от престъпна дейност в ЕС, проучване на статистическа информация за периода 2010 — 2014 г., основни заключения (Europol, Criminal asset recovery in the EU, Survey of Statistical Information 2010-2014, Key findings), стр. 4; вж. също Доклад относно портфейла на организираната престъпност, 2015 г., „От незаконните пазари до законния бизнес: портфейлът на организираната престъпност в Европа (Report of organised Crime Portfolio, 2015, From Illegal Markets to legitimate businesses: the portfolio of organised crime in Europe), <http://www.ocportfolio.eu/>.

свързана с обезпечаването и отнемането на средства и облаги от престъпна дейност. Цели се унифициране на законодателството и укрепване на правилата, свързани с отнемането на активи, придобити чрез престъпна дейност.

С оглед на това се предлага допълнение на чл. 53 от НК, като се предвижда възможност за отнемане в полза на държавата на пряката и непряката облага, придобити чрез престъплението, ако не подлежат на връщане или възстановяване. В случаите, когато облагата липсва или е отчуждена, се присъжда нейната равностойност.

В изпълнение на изискванията на Директива 2014/42/ЕС и в съответствие с принципа за законова регламентация в § 1, т. 3 от законопроекта се предлага създаването на ал. 3 в чл. 53, съдържаща дефиниции за пряка и непряка облага. Тези понятия са относими само по отношение на облагата, визирана в чл. 53, като подлежаща на отнемане, но не и към облагата, която е въздигната като възможен предмет на престъпление или съставомерна цел в редица наказателноправни норми от Особената част на НК. Така с необходимата за осигуряване на практическото прилагане на разпоредбата конкретика в НК се въвежда съдържащото се в директивата (чл. 2, т. 1) определение за „облага“. Последното е разширено в сравнение с определението в предхождащата този инструмент уредба на обсъжданата материя (Рамково решение 2005/212/ПВР), като включва възможността за отнемане на всички ползи, придобити в резултат на облаги от престъпна дейност, включително непреките облаги.

В допълнение и с оглед на съдържащото се в чл. 4 от директивата изискване да се осигури възможност за отнемане на имущество, чиято стойност съответства на средствата на престъпление, се предлага допълнение на чл. 53, ал. 1, буква „а“ от НК.

Тези изменения и допълнения оптимизират режима на отнемане на средства и облаги от престъпление по наказателноправен ред, като тази усъвършенствана уредба и уредбата на отнемането на незаконно придобито имущество по гражданскоправен ред съгласно Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (ЗПКОНПИ) заедно постигат целите на Директива 2014/42/ЕС.

Макар да има своя генезис преди приемането на Директива 2014/42/ЕС, целите на т.н. „гражданска конфискация“ кореспондират с преследвания от директивата резултат. Съгласно този възприет и утвърден в

българското законодателство модел, на отнемане в полза на държавата подлежи всяко незаконно придобито имущество. Това може да бъде всякакъв вид собственост, материална или нематериална, движима или недвижима, ограничени вещни права, както и юридически документи, доказващи правото на собственост или други права върху него. Привличането на конкретно лице като обвиняем за някое от престъпленията, изброени изчерпателно в ЗПКОНПИ, е предвидено като основание за започване на проверка за наличие на незаконно придобито имущество срещу лицето. Когато от проверката са събрани достатъчно данни, от които да се направи обосновано предположение, че имуществото е незаконно придобито, Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (КПКОНПИ) приема решение за внасяне в съда на искане за обезпечение на бъдещ иск за отнемане на имущество и се развива съдебното производство за отнемане в полза на държавата на незаконно придобито имущество. Обосновано предположение е налице, когато се установи значително несъответствие в имуществото на проверяваното лице. Понятието „значително несъответствие“ е дефинирано в Допълнителните разпоредби на закона.

Производството по ЗПКОНПИ се провежда независимо от наказателното производство срещу проверяваното лице и свързаните с него лица. Така, без да е необходимо доказването на връзка на имуществото с конкретно престъпление, установено с влязла в сила присъда, уредбата на отнемането по реда на този закон отговаря на необходимостта от създаване на по-ефективен механизъм за противодействие на организираната престъпност и начертава механизмите за борба с корупцията по високите етажи на властта.

Във връзка с изискването на чл. 10 от Директива 2014/42/ЕС за вземане на съответните мерки, които да гарантират адекватно управление на обезпечено имущество с оглед евентуална последваща конфискация, с § 6, т. 4 от законопроекта се предлага на основание чл. 13, ал. 1, т. 13 от ЗПКОНПИ обезпеченото имущество по реда на чл. 72 от Наказателно-процесуалния кодекс (НПК) с цел конфискация или отнемане на вещи в полза на държавата да се управлява от Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество по реда на глава тринадесета от ЗПКОНПИ.

Във връзка с изискването на чл. 11 от Директива 2014/42/ЕС за събиране на централно равнище на пълни статистически данни и ежегодното им предоставяне на Европейската комисия (ЕК) относно обезпечаването и

отнемането на имущество, придобито от престъпна дейност, и с оглед на възложените с чл. 7, ал. 1 от Закона за статистиката (ЗС) отговорности на Националния статистически институт (НСИ) по осъществяване на статистическата дейност на държавата, с § 5 от Допълнителните разпоредби на законопроекта се предлага статистическите данни да се събират и предоставят на ЕК от НСИ.

II. Изменения, свързани с прецизиране на уредбата относно престъпните деяния с предмет - противозаконно отнемане на МПС:

Със законопроекта се предлагат промени в чл. 195, ал. 1 и 5 от НК, както и в чл. 346б от НК с цел създаване на по-добра правна регламентация за противодействие на престъпните посегателства с предмет - противозаконно отнемане на МПС.

Предлага се в чл. 195, ал. 1 да се създаде т. 12 за квалифициран състав на кражба, когато деецът с обективните си действия е демонстрирал намерение противозаконно да присвои МПС и да се разпорежда с него като със своя вещ. Също така в ал. 5 на чл. 195 от НК се предлага да се наказва приготвянето към кражба на МПС като самостоятелно престъпление.

В чл. 346б се предлага да отпадне предвидената възможност за налагане на алтернативно наказание глоба в размер до три хиляди лева. Високата степен на обществена опасност на тези престъпления се обуславя както от значителната стойност на отнетата движима вещ, каквато в повечето случаи се явява стойността на МПС, така и от факта, че много често отнетото МПС се използва при извършването на други престъпления.

Приготвянето като стадий на умишлена престъпна дейност е наказуемо само в предвидените в закона случаи, като то може да бъде наказуемо по два начина: чрез въздигане в самостоятелно престъпление на действия, които по същество представляват приготвяне и създаване на благоприятни условия за извършване на намислено престъпление, или чрез общо посочване в отделна разпоредба, както е предложено в законопроекта.

Същевременно през последните години зачестилите случаи на тези действия и високата стойност на предмета на посегателство (МПС) в определени случаи разкриват степен на обществена опасност, по-висока от тази на приготвянето към отнемане на други вещи - предмет на престъпление по чл. 194 от НК.

III. Изменения, свързани с транспонирането на Директива 2013/48/ЕС:

Директива 2013/48/ЕС установява минимални правила относно правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по изпълнение на европейска заповед за арест съгласно Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 г., относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки и правото да бъде уведомено трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и с консулски органи през периода на задържане. Директива 2013/48/ЕС спомага за прилагането на Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално на чл. 4, 6, 7, 47 и 48 от нея, като се основава на чл. 3, 5, 6 и 8 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи. По процедура за Нарушение № 2017/0018 за неизпълнение от страна на Република България на задълженията, произтичащи от правото на ЕС, е необходимо в съответствие с чл. 258 от ДФЕС да се предприемат необходимите мерки за въвеждането на Директива 2013/48/ЕС.

Наказателно-процесуалният кодекс (НПК) съответства в значителна степен на изискванията на Директива 2013/48/ЕС, като за пълното ѝ транспониране са необходими следните промени в НПК:

С § 6 от Преходните и заключителните разпоредби на законопроекта се предлага създаването на нова ал. 2 в чл. 55 от НПК, с която на обвиняемия се предоставя обща информация, улесняваща избора му на защитник, както и изрично се посочва правото му свободно да осъществява връзка със защитника си, да се среща насаме с него, да получава съвети и друга правна помощ, включително преди започване и по време на провеждане на разпита и на всяко друго процесуално действие с участие на обвиняемия. Към настоящия момент е предвидено право на защитника по чл. 99 да се среща насаме с обвиняемия, но същото не е изрично предвидено като право на обвиняемия. В тази връзка е и предлаганата редакция на чл. 55.

На следващо място, в съответствие с чл. 5, параграфи 1 и 3 от Директива 2013/48/ЕС се изменя и допълва чл. 63 от НПК. Предвижда се при задържане под стража на обвиняемия, както и по отношение на задържането на основание чл. 64, ал. 2 от НПК, по искане на обвиняемия незабавно да се уведомява поне едно посочено от него лице. В действащата разпоредба на чл. 63, ал. 7 от НПК е посочен изчерпателно кръгът от лица, които се уведомяват незабавно при задържането на лицето под стража - семейството на обвиняемия, работодателят или Министерството на външните работи.

Посоченото изчерпателно изброяване може да доведе до необосновано ограничаване на правото на обвиняемия свободно да уведоми лице, което може да бъде различно от изброените, например в случаите на фактическо съжителство. Право на обвиняемия е да посочи кое лице да бъде уведомено и това право не следва да бъде ограничавано.

Съгласно предлаганата редакция на чл. 63, ал. 8 от законопроекта, когато задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка.

В следващото предложение за създаване на ал. 9-11 за допълнение на чл. 63 от НПК се урежда допускането на т.н. временна дерогация от правото да бъде уведомено конкретно лице за задържането и съдебният контрол върху нея. Процедурата по уведомяването на конкретно лице се предвижда да бъде отложена до 48 часа, когато е налице неотложна необходимост, за да се предотврати настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице или за да се предотврати ситуация, при която наказателното производство би могло да бъде сериозно възпрепятствано. Решението за това отлагане ще се взема от органа на досъдебното производство, който ще се произнася с мотивирано постановление, което ще подлежи на съдебен контрол.

Във връзка с изискването на чл. 5, параграф 4 от Директива 2013/48/ЕС са предложени разпоредби за създаване на ал. 5-6 в чл. 386 от НПК по отношение на временната дерогация за уведомяване при задържане на дете, която не следва да бъде в същия времеви срок, като при задържане на пълнолетни - в срок до 48 часа (чл. 63, ал. 9), поради особеното положение на лицата под 18-годишна възраст. По отношение на непълнолетните се предвижда дерогацията да се прилага за срок до 24 часа, като в тези случаи незабавно ще се уведомява Държавната агенция за закрила на детето.

Член 96 се допълва с правото на обвиняемия да може да се откаже от правото си на защитник с изключение на случаите, когато участието на защитник е задължително (чл. 9 от Директива 2013/48/ЕС). С промяната се въвежда задължението за органа на досъдебното производство да разясни последиците от отказа от защитник, да отрази обстоятелствата, при които обвиняемият се отказва от защитник в протокола от съответното процесуално действие или в отделен протокол. На обвиняемия се предоставя също така и правото да реши да оттегли отказа си от правото на защитник във всеки момент на производството, като обаче извършените до този момент процесуални действия без участието на защитник запазват процесуалната си

стойност. Съгласно действащия НПК обвиняемият може да се откаже от защита, като не дължи обяснения защо го прави. Законът не предвижда форма и за отказа тя може да бъде писмена във всеки един момент или устна в рамките на провеждането на определено процесуално-следствено действие.

С цел по-голяма яснота при правоприлагането и в съответствие с чл. 32 от Указ № 883 за прилагане на Закона за нормативните актове се предлага изменение на Допълнителната разпоредба на НПК, като се създава изричен текст посочващ, че измененията и допълненията са във връзка с въвеждането на изискванията на Директива 2013/48/ЕС.

Във връзка с изискването на чл. 10, параграф 4 от Директива 2013/48/ЕС в Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест с § 7 се предвиждат изменения в чл. 43 и в чл. 58, като се създават нови разпоредби относно правото на издирваното лице да бъде уведомено, че има право да му бъде назначен защитник в държавата, издала Европейската заповед за арест.

В изпълнение на изискването на чл. 7 от Директива 2013/48/ЕС на обвиняемите да се осигури получаването на консулска помощ съгласно чл. 36 от Виенската конвенция за консулските отношения от 1963 г. (който предоставя на държавите право на достъп до техните граждани), с § 8 от законопроекта се предвижда допълнение на чл. 243, ал. 3 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС).

Промяната се отнася за случаите, когато задържаният е чужд гражданин – по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи. Ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка.

С § 9 от Преходните и заключителните разпоредби на законопроекта в Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР), в чл. 72, ал. 5 се допълва правото на лицето да направи отказ от защитник, както и последиците от него, и правото да откаже да дава обяснения, в случаите когато задържането е на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР. Тази промяна ще даде възможност още от най-ранен етап да се изпълни в пълна степен правото на защита на привлеченото към наказателна отговорност лице, както и да се предпази развитието на процеса от допуснати процесуални нарушения.

В чл. 74, ал. 2, буква „д“ се допълва уредбата относно уведомяването на консулските органи, когато задържаният е чужд гражданин, като по негово искане незабавно трябва да се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи. Ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка.

Също така в изпълнение на приетата с Решение № 139 на Министерския съвет от 2017 г. Пътна карта за изпълнение на препоръките от анализа на ПРБ на решенията на Европейския съд по правата на човека, включително механизъм за отчитане на постигнатия напредък пред широката общественост, по мярка 9 се предлага допълнение на чл. 151 от ЗМВР с цел да се въведе възможност за идентифициране на маскирани служители (чрез анонимни знаци) по подобие на уредбата за носене на индивидуални знаци при опазване на обществения ред при масови мероприятия.

С § 10 от Преходните и заключителните разпоредби на законопроекта се допълва разпоредбата на чл. 16а от Закона за митниците (ЗМ). Промяната е необходима във връзка с предвиденото правомощие на митническите органи да извършват задържане на лице за срок от 24 часа, когато има данни, че е извършено престъпление по чл. 234, 242, 242а и 251 от Наказателния кодекс и по чл. 255 от Наказателния кодекс по отношение на задължения за ДДС от внос и акцизи и съществува реална опасност лицето да се укрие или да извърши престъпление. С предложената редакция се гарантира правото за задържаното лице да осъществи конституционно установеното си право на защита. По силата на предлаганата редакция на чл. 16а митническите органи са длъжни не само да разяснят правото на защита на лицето, но и последиците от отказ от защита, както и правото му да откаже да дава обяснения. За посочените обстоятелства се съставя протокол. Промените са необходими с цел унифициране на правото на защита на обвиняемия, така че да се гарантира както в НПК, така и в ЗМ, че лицето ще има възможност ефективно да упражни правата си. Създава се нова ал. 8 с оглед на избягването на противоречива практика и неясноти, като и тук се допълва като задължение на митническия орган, че когато задържаният е чужд гражданин, по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи. Ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка.

С § 11 и 12 от Преходните и заключителните разпоредби на законопроекта се предлага допълнение в Закона за военната полиция и в Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“, с което компетентните държавни органи са длъжни не само да разяснят правото на защита на лицето, но и последиците от отказ от защита, както и правото му да откаже да дава обяснения. Когато задържаният е чужд гражданин, по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи. Ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

№ 04.04-20
20.03 2018 г.

#21
ШМ 91-00-26
116
20.03.2018

На г-н/г-жа <u>М. Стоянов</u>	ДО
☒ За сведение	☐ За доклад
☐ За предложение	☐ За отговор
☐ За проверка	☐ За участие в състав
Към доло	
Дата: <u>21.03.2018</u>	Зам. министър: <u>М</u>

ДО
Г-Н ЕВГЕНИ СТОЯНОВ
ЗАМЕСТИК-МИНИСТЪР НА
ПРАВОСЪДИЕТО

На Ваш изх. № 91-00-26/14.03.2018 г.

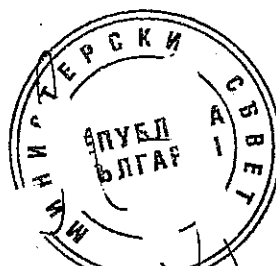
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СТОЯНОВ,

Приложено Ви изпращам становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ относно съгласуването на частичната предварителна оценка на въздействието на проекта на Закон за изменение на Наказателния кодекс.

Съгласуването се извършва на основание чл. 30г от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Приложение: становище на дирекция „Модернизация на администрацията“

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР
НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ



/ВЕСЕЛИН ДАКОВ/



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

СТАНОВИЩЕ

на дирекция „Модернизация на администрацията“

На основание чл. 30б, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация дирекция „Модернизация на администрацията“ съгласува постъпилата с Ваш № 91-00-26 от 14 март 2018 г. частична предварителна оценка на въздействието на проекта на Закон за изменение на Наказателния кодекс със следните препоръки:

1. Относно раздел 1 „Дефиниране на проблема“:

Предлагаме изложението в този раздел да започне с кратко изброяване на проблемите в подраздел 1.1 (с булети или тирета) и след това да продължи с тяхното по-подробно описание в подраздел 1.2.

2. Относно раздел 4 „Варианти на действие“:

В този раздел се представят възможните варианти за действие и приложимостта им за решаване на идентифицираните проблеми. Следва да бъде дадена информация за всеки един от предложените варианти – какво ще бъде предприето при евентуалното приемане на всеки вариант и какви ще бъдат последствията от него. Във връзка с това предлагаме в този раздел да се допълни описанието на Вариант 1 с конкретните предложения за промени в цитираните закони, както са представени в подраздел 1 на оценката.

Съгласно чл. 17 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, изводите и относимата информация от извършената частична предварителна оценка на въздействието се включват във финансовата обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

На основание чл. 30б, ал. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо окончателната оценка на въздействието да бъде съобразена с препоръките от становището.

На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо това становище да бъде публикувано заедно с преработената оценка на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

**ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА“**

/КРАСИМИР БОЖАНОВ/

Приложение № 1

към чл. 16 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието* (Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)	
Институция: Министерство на правосъдието	Нормативен акт: Проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс
За включване в законодателната/ оперативната програма на Министерския съвет за периода: 01.01.2018 г. – 30.06.2018 г.	 Дата: 25.04.2018 г.
Контакт за въпроси: Александър Стефанов, държавен експерт в дирекция „Съвет по законодателство“ на Министерство на правосъдието, ел. поща: Al_Stefanov@justice.government.bg; Аделина Хаджийска, старши експерт в дирекция „Съвет по законодателство“ на Министерство на правосъдието, ел. поща: A_Hadzhiyska@justice.government.bg	Телефон: 02/9237344 02/9237341
1. Дефиниране на проблема: <i>1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна:</i> Причините, които налагат приемането на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс са: • отсъствие на ясни законодателни правила и обличаване на режимите на държавите членки в областта на обезпечаването и конфискацията на имущество, придобито от престъпна дейност; • несъответствие на националното законодателство с изискванията на Директива № 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз (ОВ, L 127/39 от 29 април 2014 г.); • липсата на законодателен ефективен механизъм, чрез който извършителите на престъпления да бъдат лишени от възможността да разполагат с генерираната от престъпната си дейност незаконна печалба; • отсъствие на ефективен законодателен механизъм за противодействие на престъпността;	

- невъзможност да се осъществи силен възпиращ ефект върху извършителите на престъпленията и използване активите, придобити от престъпна дейност;
- невъзможността активи и средства от престъпна дейност, които са отнети в полза на държавата, да бъдат инвестирани в правоприлагането, в инициативи за превенция на престъпността или в други общественнополезни дейности;
- 98,9 % от оценените печалби от престъпна дейност не се конфискуват и остават на разположение на извършителите на престъпления;
- броят на процедурите за обезпечаване и конфискация и сумите, възстановени от организираната престъпност, са недостатъчни в сравнение с предполагаемите доходи на организираните престъпни групи или броя на наказателните присъди постановени от съда за тежки престъпления;
- инфилтрирането на активи, придобити от престъпна дейност в икономиката, изкривява конкуренцията в него;
- липса на взаимното доверие и трансграничното сътрудничество между държавите членки в тази сфера;
- трудности за проследяване и правните пречки при събирането на доказателства и изпълнението на решения за обезпечаване или конфискация между отделните държави членки;
- необходимост от усъвършенстване и доразвиване на уредбата на този специфичен кръг обществени отношения с цел унифициране на законодателството на Република България и създаване на реални правни възможности не само за признаване, но и за ефективно изпълнение на наказателните присъди в частта им относно отнемане/конфискация на имущество, придобито от престъпна дейност;
- необходимост от предприемане на адекватни законодателни мерки, които да отговорят на сегашната фактическа обстановка и механизма на извършване на деянията по противозаконното отнемане на моторни превозни средства (МПС).

Въпреки че Наказателно-процесуалният кодекс (НПК) съответства в значителна степен на изискванията на Директива 2013/48/ЕС, за нейното пълно транспониране са необходими някои промени в НПК, поради следните констатирани проблеми:

- отсъствие на законова разпоредба, която да гарантира правото на обвиняемия да му бъде предоставена обща информация, улесняваща избора му на защитник;
- липса на правна уредба, която да гарантира правото на обвиняемия свободно да осъществява връзка със защитника, да се среща насаме с него, да получава съвети и друга правна помощ, включително преди започване и по време на провеждане на разпита и на всяко друго процесуално действие с участие на обвиняемия;
- несъответствие с изискването на чл. 5, параграфи 1 и 3 от Директивата, съгласно което при задържане под стража на обвиняемия, както и по отношение на задържането на основание чл. 64, ал. 2 от НПК, по искане на обвиняемия, незабавно следва да се уведомява поне едно посочено от него лице;
- необосновано ограничаване на правото на обвиняемия свободно да уведоми лице, което може да бъде различно от изброените, например в случаите на фактическо съжителство;
- липса на правна уредба на т.н. временна дерогация от правото да бъде уведомено конкретно лице за задържането и съдебният контрол върху нея;
- потенциална възможност за настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лица, свързани с наказателното производство, както и възпрепятстване на последното;
- невъзможност задържаният да упражни пълноценно правото си на защита и да

може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка, в случай, когато е гражданин на две или повече държави;

- липса на правна уредба на правото на отказ на обвиняемия от достъп до адвокат, с изключение на случаите, когато участието на защитник е задължително (чл. 9 от Директивата);

- липса на процесуална гаранция чрез предвиждане на задължение за органа на досъдебното производство да разясни на обвиняемия последиците от отказа от защитник, както и да отрази обстоятелствата, при които обвиняемият се отказва от защитник в протокола от съответното процесуално действие или в отделен протокол;

- отсъствие на правна уредба в НПК, която да гарантира възможността на обвиняемия да реши да оттегли отказа си от правото на защитник във всеки момент на производството и обезпечаване на процесуалната стойност на извършените до този момент процесуални действия без участието на защитник процесуалната си стойност;

- несъответствие с изискването на чл. 10, параграф 4 от Директивата на националното ни законодателство (Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест (ЗЕЕЗА)) относно правото на издирваното лице да бъде уведомено, че има право да му бъде назначен защитник в държавата, издала Европейската заповед за арест;

- несъответствие с изискването на чл. 7 от Директивата на обвиняемите да се осигури получаването на консулска помощ съгласно чл. 36 от Виенската конвенция за консулските отношения от 1963 г. (която предоставя на държавите право на достъп до техните граждани;

- започнати процедури за нарушение - № 2016/0705 и № 2017/0018 за неизпълнение от страна на Република България на задълженията, произтичащи от правото на ЕС.

1.2. *Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).*

Предвид избрания в българското право модел на така наречената „гражданска конфискация“, на отнемане в полза на държавата подлежи всяко незаконно придобито имущество, независимо у кого се намира то. Не е необходимо имуществото да е придобито от престъпна дейност, а е достатъчно само за него да не са установени законни източници. Образоването на наказателно производство срещу конкретно лице във връзка с извършването на някое от престъпленията, изброени изчерпателно в Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество (ЗПКОНПИ), е предвидено като основание за започване на проверка за наличие на незаконно придобито имущество срещу лицето. Предмет на отнемане по реда на закона е незаконно придобитото имущество. Това е всякакъв вид собственост, материална или нематериална, движима или недвижима, ограничени вещни права, както и юридически документи, доказващи правото на собственост или други права върху него.

Обосновано предположение, че дадено имущество е незаконно придобито, е налице, когато след проверка се установи значително несъответствие в имуществото на проверяваното лице. Значително несъответствие е онзи размер на несъответствието между имуществото и нетния доход, който надвишава 150 000 лв. за целия проверяван

период.

На отнемане подлежи не само имуществото, притежавано от проверяваното лице към момента на приключване на проверката, но и прехвърленото от него незаконно имущество на други лица (трети лица), както и наследеното незаконно имущество от наследниците или заветниците на проверяваното лице – до размера на полученото от тях. На отнемане в определени случаи подлежи и имущество, придобито директно от трето лице за сметка на проверяваното лице. В случаите, когато незаконно придобитото имущество е било частично или изцяло преобразувано в друго имущество, на отнемане подлежи и преобразуваното имущество, стига то да е поне равно или по-голямо по стойност от прехвърленото имущество. На отнемане подлежи цялото незаконно придобито имущество, независимо от неговото естество, местонахождение и размер. То се оценява по действителната му стойност към момента на неговото придобиване или отчуждаване. Когато не е възможно да се отнеме обособено имущество, се отнема паричната му равностойност, определена по пазарна цена към момента на предявяване на иска за отнемане. На отнемане подлежи всяко незаконно имущество, придобито или прехвърлено в рамките на периода на проверката на неговия произход, определен и обхващащ 10 години назад, считано от датата на започването на проверката.

Основните предимства на описания модел на отнемане на имущество, което не се основава на присъда, са свързани с възможността за значително по-бърза реакция на институциите, по-добри възможности за налагане на обезпечение и запазване на имуществото до неговото отнемане, както и независимост на производството по отнемане от изхода на наказателното производство. При отнемането без влязла в сила присъда органите по конфискация „преследват“ имуществото, а не конкретното лице, у което то се намира. За да бъдат защитени обаче в максимална степен интересите на лицата, чието имущество подлежи на конфискация, и извън пределите на гражданската конфискация, е необходимо да бъде налице уредба на национално ниво, която от една страна да гарантира и защитава правата на всички засегнати страни в наказателното производство и от друга да се създадат реални механизми и процедури за конфискация на имущество, придобито от престъпна дейност, основаваща се на осъдителна присъда.

Предвид факта, че в България е възприет и съответно по-развит и уреден моделът на „гражданската конфискация“, която не е задължително да се основава на осъдителна присъда, каквото е едно от изискванията на Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз, която предвижда и създаването на общи минимални правила с цел сближаване на режимите на държавите членки в областта на обезпечаването и конфискацията на имущество, придобито от престъпна дейност, е констатирано, че настоящата уредба на национално ниво следва да бъде изменена и допълнена, така че да отговори на изискванията на директивата.

Според проучвания¹, незаконните пазари в ЕС генерират около 110 милиарда евро годишно, т.е. около 1 % от БВП на ЕС през 2010 година. Въпреки това 98,9 % от оценените печалби от престъпна дейност не се конфискуват и остават на

¹ Европол, Възстановяване на активи от престъпна дейност в ЕС, проучване на статистическа информация за периода 2010–2014 г., основни заключения (Europol, Criminal asset recovery in the EU, Survey of Statistical Information 2010-2014, Key findings), стр. 4; вж. също Доклад относно портфейла на организираната престъпност, 2015 г., „От незаконните пазари до законния бизнес: портфейлът на организираната престъпност в Европа (Report of organised Crime Portfolio, 2015, From Illegal Markets to legitimate businesses: the portfolio of organised crime in Europe), <http://www.ocportfolio.eu/>.

разположение на извършителите на престъпления.

Въпреки че само няколко държави членки поддържат статистика за сумите, които се възстановяват годишно от престъпна дейност, може да се съди, че в ЕС броят на процедурите за обезпечаване и конфискация и сумите, възстановени от организираната престъпност, са недостатъчни в сравнение с предполагаемите доходи на организираните престъпни групи или броя на наказателните присъди постановени от съда за тежки престъпления. Проблемът засяга в значителна степен и целия единен пазар на ЕС, тъй като инфилтрирането на активи, придобити от престъпна дейност в икономиката, изкривява конкуренцията в него.

Ето защо е необходимо предприемане на по-ефикасни действия за лишаване на извършителите на престъпления от генерираните от престъпна дейност облаги и за подпомагане на взаимното доверие и трансграничното сътрудничество между държавите членки в тази сфера.

Дейностите на организираната престъпност често са транснационални по характер, а активите на престъпните групи все по-често се инвестират в други държави членки. Разследването във връзка с намиращи се в чужбина активи се натъква на значителни проблеми, дължащи се на все по-големите трудности за тяхното проследяване и на правните пречки при събирането на доказателства и изпълнението на решения за обезпечаване или конфискация.

В хода на анализа на съответствието на действащото в Република България законодателство с изискванията на директивата се установи, че е необходимо да бъдат предприети конкретни нормативни промени за усъвършенстване и доразвиване на уредбата на този специфичен кръг обществени отношения с цел унифициране на законодателството и създаване на реални правни възможности не само за признаване, но и за ефективно изпълнение на наказателните присъди в частта им относно отнемане/конфискация на имущество, придобито от престъпна дейност.

Необходимо е също така да бъдат въведени в националното законодателство и разпоредбите на Директива 2013/48/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 година относно правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по европейска заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане.

Директива 2013/48/ЕС установява минимални правила относно правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по изпълнение на европейска заповед за арест съгласно Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 г., относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите - членки и правото да бъде уведомено трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане. Директива спомага за прилагането на Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално на членове 4, 6, 7, 47 и 48 от нея, като се основава на членове 3, 5, 6 и 8 от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи.

Въпреки че Наказателно-процесуалния кодекс (НПК) съответства в значителна степен на изискванията на Директива 2013/48/ЕС, за нейното пълно транспониране са необходими някои промени, които да предвиждат:

- възможността на обвиняемия да се предоставя обща информация, която да го улеснява при упражняване на правото му на избор на защитник;
- възможността на обвиняемия свободно да осъществява връзка със защитника си, да се среща насаме с него, да получава съвети и друга правна помощ, включително

преди започване и по време на провеждане на разпита и на всяко друго процесуално действие с участие на обвиняемия. Към настоящия момент е предвидено единствено правото на защитника по чл. 99 от НПК да се среща насаме с обвиняемия, но такова самостоятелно право на обвиняемия не е изрично предвидено, поради което е необходимо да бъде регламентирано;

На следващо място, в съответствие с чл. 5, параграфи 1 и 3 от Директивата е необходимо да се предвиди, че при задържане под стража на обвиняемия, както и по отношение на задържането на основание чл. 64, ал. 2 от НПК, по искане на обвиняемия, незабавно следва да се уведомява поне едно посочено от него лице. В сега действащата разпоредба на чл. 63, ал. 7 от НПК е посочен кръгът от лица, които се уведомяват незабавно при задържането на лицето под стража - семейството на обвиняемия, работодателят или Министерство на външните работи. Така посоченото изброяване е изчерпателно и може да доведе до необосновано ограничаване на правото му да бъде уведомено най-малко едно посочено от него лице, различно от изброените, например в случаите на фактическо съжителство. За да не се стига до подобно ограничаване, следва да се предвиди възможността обвиненото лице да посочи конкретно лице да бъде уведомено за неговото задържане.

В ограничени случаи на изключителни обстоятелства обаче следва да се предвиди възможност за временна дерогация от това право, когато във връзка с конкретните обстоятелства по делото това е обосновано от наложителна причина по смисъла на настоящата директива. В тази връзка е налице необходимост от правна регламентация на т. н. временна дерогация от страна на държавните органи на това право, както и съдебен контрол върху нея, като условията и реда за нейното осъществяване не следва да засягат ефективното упражняване и същността на това право. Като всяка друга временна дерогация и тази следва да е пропорционална, строго ограничена във времето, да не се основава изключително на вида или тежестта на предполагаемото престъпление и да не засяга справедливостта на производството като цяло. Необходимо е да се гарантира, че при разрешаване на временната дерогация съгласно изискванията на настоящата директива от държавен орган, различен от съдия или съд, актът за разрешаването на временната дерогация ще подлежи на съдебен контрол. В контекста на изложеното е необходимо да се създаде правна уредба на процедурата по уведомяването на конкретно лице, която да предвижда уведомяването да бъде отложено до 48 часа, когато е налице неотложна необходимост за да се предотврати настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице или за да се предотврати ситуация, при която наказателното производство би могло да бъде сериозно възпрепятствано. Решението за това отлагане следва да се взема от органа на досъдебното производство, който ще се произнася с мотивирано постановление, което ще подлежи на съдебен контрол.

В изпълнение на изискването на чл. 7 от Директивата е необходимо на обвиняемите да се осигури получаването на консулска помощ съгласно чл. 36 от Виенската конвенция за консулските отношения от 1963 г. (която предоставя на държавите право на достъп до техните граждани). Ето защо в случаите, при които задържаното лице е гражданин на две или повече държави, е необходимо да се предвиди възможността да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка. Ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка.

Във връзка с изискването на чл. 10, параграф 4 от Директивата в Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест е необходимо се предвиди правото на издирваното лице да бъде уведомено, че има право да му бъде назначен защитник в

държавата, издала Европейската заповед за арест. Необходимо е също така да се гарантира възможността на обвиняемия да може да се откаже от правото си на защитник, с изключение на случаите, когато участието на защитник е задължително, каквото е изискването на чл. 9 от Директивата. За обезпечаване на това право следва да въведе кореспондиращото задължение за органа на досъдебното производство да разясни последиците от отказа от защитник, да отрази обстоятелствата, при които обвиняемият се отказва от защитник в протокола от съответното процесуално действие или в отделен протокол. На обвиняемия следва да се предостави също така и възможността да оттегли отказа си от правото на защитник във всеки момент на производството, като обаче извършените до този момент процесуални действия без участието на защитник запазват процесуалната си стойност. Съгласно действащия НПК обвиняемият може да се откаже от защита, като не дължи обяснения защо го прави. Законът не предвижда форма и за отказа, тя може да бъде писмена във всеки един момент или устна в рамките на провеждането на определено процесуално-следствено действие.

С оглед минималните изисквания на Директивата е необходимо да бъдат направени съответните систематични изменения и допълнения в Закона за Министерството на вътрешните работи в чл. 74, ал. 2, т. 6, буква „д“, като текстът следва да се допълни по начин, който да предвижда: правото на лицето да направи отказ от защитник, както и последиците от него; правото на отказ да дава обяснения, в случаите когато задържането е на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от Закона за МВР. Тази промяна ще гарантира възможността още от най-ранен етап, от една страна, да се обезпечи в пълна степен правото на защита на привлеченото към наказателна отговорност лице, и от друга, да предпази развитието на процеса от допуснати процесуални нарушения.

Необходимо е да се допълни и разпоредбата на чл. 16а от Закона за митниците (ЗМ). Промяната е необходима във връзка с предвиденото правомощие на митническите органи да извършват задържане на лице за срок от 24 часа, когато има данни, че е извършено престъпление по чл. 234, 242, 242а и 251 от Наказателния кодекс и по чл. 255 от Наказателния кодекс по отношение на задължения за ДДС от внос и акцизи и съществува реална опасност да се укрие или да извърши престъпление.

В тази връзка, текстът следва да придобие предложената редакция, за да бъде гарантирано правото за задържаното лице да осъществи конституционно установеното си право на защита. По силата на предлаганата редакция на чл. 16а от ЗМ митническите органи ще са длъжни не само да разяснят правото на защита на лицето, но и последиците от отказ от защита, както и правото му да откаже да дава обяснения, като за посочените обстоятелства се съставя протокол.

Необходимо е допълнение в Закона за военната полиция (ЗВП) и Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ (ЗДАНС), с което компетентните държавни органи са длъжни не само да разяснят правото на защита на лицето, но и последиците от отказ от защита, както и правото му да откаже да дава обяснения. Когато задържаният е чужд гражданин, по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерство на външните работи. Ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка.

Промените са необходими с цел унифициране на правото на защита на обвиняемия по начин, по който да се гарантира както в НПК, така и в ЗМВР, ЗМ, ЗВП и ЗДАНС, че задържаното лице ще има възможност ефективно да упражни правата си. С оглед избягването на противоречива практика и неясноти, е необходимо да се регламентира

задължението на компетентните държавни органи, когато задържаният е чужд гражданин, по негово искане незабавно да уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерство на външните работи. Когато задържаният е гражданин на две или повече държави, е необходимо да му се предостави също и възможността да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт, или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не е правена последваща оценка на въздействието на Наказателния кодекс.

2. Цели: *Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка?*

Цели, с оглед ангажиментите на Република България, произтичащи от членството в ЕС:

Предлаганите изменения и допълнения имат за цел да усъвършенстват законовата уредба в следните основни направления:

- Осигуряване съответствието на националното законодателство с изискванията на Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз и прекратяване на стартирала наказателната процедура срещу Република България. Цялостната дългосрочна цел е съществено намаляване в ЕС на доходите на организираната престъпност и на натрупаното от нея богатство.

Общите цели са борба с организираната престъпност, постигане на справедливост за жертвите и повишаване на доверието на обществото в системата на наказателното правосъдие. В съответствие с основните компоненти на проблема могат да бъдат определени следните конкретни цели: укрепване на хармонизацията на правилата, които позволяват отнемането/конфискацията на активи от престъпна дейност, като съответно се спазват основните права; предоставяне на минимални хармонизирани правила, даващи възможност на държавите членки да обезпечават/изземат и управляват активи от престъпна дейност в очакване на конфискация, като съответно се спазват основните права; по-лесно обезпечаване/изземване и конфискуване на активи в случаи с трансграничен елемент, и засилване използването на инструментите за обезпечаване и конфискация от страна на държавите членки.

- Транспониране на Директива 2013/48/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 година относно правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по европейска заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане (ОВ L 294 от 6 ноември 2013 г.).

Общите цели са установяване на ясни права в целия ЕС и защита на основните права на човека за справедлив процес и право на защита. Цялостната дългосрочна цел е гарантиране на достъпа до адвоката като съществен елемент за изграждането на доверие в пространство на правосъдие на Европейския съюз. В съответствие с основните компоненти на проблема могат да бъдат определени следните конкретни цели на политиката: предоставяне на достъп до адвокат от първия етап на

полицейския разпит и в хода на наказателното производство; позволяване на адекватни, поверителни срещи на задържаното лице с адвокат за заподозрения да упражни ефективно своите права на защита; позволяване на адвоката да играе активна роля по време на разпитите и да проверява условията за задържане; гарантиране възможността на обвиненото лице, че е в състояние да комуникира с поне един член на семейството или работодател, като ги информира за ареста и задържането; осигуряване на възможността на задържаните и обвинените лица в чужбина да се свържат с посолството или консулството на страната си и да получат посещения; предоставяне на лицата, обект на европейска заповед за арест, възможността за правна консултация както в страната, в която се извършва арестът, така и в страната, в която е издадена европейската заповед за арест.

Целите на национално ниво са:

- При въвеждане на изискванията на Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз:

- предприемане на по-ефикасни действия за да се лишат престъпниците от облагите, които генерира организираната престъпна дейност и да се подпомогне взаимното доверие и трансграничното сътрудничество между държавите членки в тази сфера;
- подобряване на уредбата и преодоляване на практическите проблеми при прилагането ѝ, предвид изложеното по т. 1;
- създаване на нормативна рамка, гарантираща отнемането на доходите от организираната престъпност и на натрупаното от нея богатство;
- създаването на ясни правила и сближаване на режимите на държавите членки в областта на обезпечаването и конфискацията на имущество, придобито от престъпна дейност;
- ефективност в действията по успешното възстановяване на причинените от престъпната дейност вреди;
- усъвършенстване и доразвиване на уредбата на този специфичен кръг обществени отношения с цел унифициране на законодателството;
- създаване на реални правни възможности не само за признаване между държавите членки, но и за ефективно изпълнение на наказателните присъди в частта им относно конфискация на имущество, придобито от престъпна дейност.

- При въвеждане на изискванията на Директива 2013/48/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 година относно правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по европейска заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане:

- осигуряване на възможността на обвиняемия да се предоставя обща информация, улесняваща избора му на адвокат, както и правото му свободно да осъществява връзка със защитника, да се среща насаме с него, да получава съвети и друга правна помощ, включително преди започване и по време на провеждане на разпита и на всяко друго процесуално действие с участие на обвиняемия.
- осигуряване възможността без неоправдано забавяне задържаните и

обвинените лица да осъществят връзка с най-малко едно посочено от тях трето лице;

- ограничаване или отлагане посредством временна дерогация от страна на държавните органи на правото на обвиняемия да осъществи връзка с най-малко едно посочено лице с оглед необходимостта да се предотврати настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице;

- предотвратяване на последващо престъпление и осигуряване на защита на пострадалите от престъплението;

- обезпечаване на правото на защита на задържаното и обвинено лице чрез изрична правна регламентация на разрешаването на временната дерогация, вкл. и на съдебен контрол върху нея;

- определяне на национално ниво на условията и реда относно времето, средствата, продължителността и честотата на връзката с трети лица, като отчитат необходимостта от поддържане на реда, безопасността и сигурността на мястото на задържане на лицето.

- осигуряване на възможността на обвиняемите да се откажат от правото на достъп до адвокат, когато им е предоставена информация относно съдържанието на съответното право и възможните последици от отказа от него.

- осигуряване на възможността за оттегляне на отказа в съответствие с изискванията на настоящата директива, без да се налага повторното провеждане на разпитите или на процесуалните действия, извършени във времето, през което е имало отказ от правото.

- Предложените промени в чл. 195, ал. 1 и 5 от НК, както и в чл. 346б от НК имат за цел:

- създаване на по-добра правна регламентация за противодействие на престъпните посегателства с предмет противозаконно отнемане на МПС, чрез създаване на квалифициран състав на кражба, когато деецът с обективните си действия е демонстрирал намерение противозаконно да присвои МПС и да се разпорежда с него като със своя вещ;

- наказване на приготвянето към кражба на МПС като самостоятелно престъпление;

- отпадане на предвидената възможност за налагане на алтернативно наказание глоба в размер до три хиляди лева в чл. 346б.

3. Идентифициране на заинтересованите страни: *Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.):*

- Прокуратурата на Република България;
- Съдилищата в Република България;
- Комисията за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество;
- Националната агенция за приходите;

- Министерство на правосъдието;
- Министерство на вътрешните работи;
- Министерство на външните работи;
- Консулски органи и дипломатически представителства;
- Агенция „Митници“, МФ;
- Държавна агенция „Национална сигурност“;
- Служба „Военна полиция“;
- Задържаните лица и лица, които биха имали качество на обвиняем и трети лица;
- Лица, пострадали от престъпление;
- Адвокати.

4. Варианти на действие: Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта „Без действие“.

Вариантите са следните:

Вариант 0. Без действие:

- Неприемане на проекта на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс. При този вариант няма да се извършат необходимите законодателни промени. Ще се запазят характеристиките на недостатъчната правна уредба на обществените отношения свързани с обезпечаването и конфискацията на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз, както и правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по европейска заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане. Няма да се предприемат адекватни законодателни мерки, които да отговорят на сегашната фактическа обстановка и механизма на извършване на деянията по противозаконното отнемане на моторни превозни средства (МПС).

Вариант 1. Приемане на проекта:

При този вариант ще се извършат необходимите нормативни промени за въвеждане на изискванията на Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз, като ще се създадат:

- възможност за предприемане на по-ефикасни действия за да се лишат престъпниците от облагите, които генерира организираната престъпна дейност и да се подпомогне взаимното доверие и трансграничното сътрудничество между държавите членки в тази сфера;
- подобряване на уредбата и преодоляване на практическите проблеми при прилагането ѝ, предвид изложеното по т. 1;
- създаване на нормативна рамка, гарантираща отнемането на доходите от организираната престъпност и на натрупаното от нея богатство;
- създаване на ясни правила и сближаване на режимите на държавите членки в областта на обезпечаването и конфискацията на имущество, придобито от престъпна дейност;

- ефективност в действията по успешното възстановяване на причинените от престъпната дейност вреди;
 - усъвършенстване и доразвиване на уредбата на този специфичен кръг обществени отношения с цел унифициране на законодателството;
 - създаване на реални правни възможности не само за признаване между държавите членки, но и за ефективно изпълнение на наказателните присъди в частта им относно отнемането/конфискацията на имущество, придобито от престъпна дейност;
 - допълнение на чл. 53 от НК, предвиждащо възможност за отнемане в полза на държавата на пряката и/или косвена облага, придобити чрез престъплението, ако не подлежат на връщане или възстановяване;
 - дефиниция на понятието за пряка и косвена облага придобити чрез престъпна дейност;
 - правна уредба относно погасителната давност на публичните вземания, в случаите на чл. 53, ал. 1 и 2 НК, когато облагата липсва или е била отчуждена и е присъдена нейната равностойност с цел ефективното отнемане на облагите придобити чрез престъпления;
 - задължение на органите по изпълнение на наказанията да уведомяват териториалната дирекция на Националната агенция за приходите по постоянен адрес на лишения от свобода за датата, от която същият ще бъде освободен от местата за лишаване от свобода, когато наред с наказанието лишаване от свобода е постановено и отнемане в полза на държавата по чл. 53, ал. 1 и 2 от Наказателния кодекс.
 - по-добра правна регламентация за противодействие на престъпните посегателства с предмет противозаконно отнемане на МПС, чрез създаване на квалифициран състав на кражба в ал. 1 на чл. 195 от НК, когато деецът с обективните си действия е демонстрирал намерение противозаконно да присвои МПС и да се разпорежда с него като със своя вещ;
 - наказване на приготвянето към кражба на МПС като самостоятелно престъпление;
 - отпадане на предвидената възможност за налагане на алтернативно наказание глоба в размер до три хиляди лева в чл. 346б.
- Също така, ще се транспонира Директива 2013/48/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 година относно правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по европейска заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане, което ще осигури:
- възможност на обвиняемия да се предоставя обща информация, улесняваща избора му на защитник, както и правото му свободно да осъществява връзка със защитника, да се среща насаме с него, да получава съвети и друга правна помощ, включително преди започване и по време на провеждане на разпита и на всяко друго процесуално действие с участие на обвиняемия;

- нова ал. 2 в чл. 55 от НПК, с която на обвиняемият се предоставя обща информация, улесняваща избора му на защитник, както и изрично се посочва правото му свободно да осъществява връзка със защитника си, да се среща насаме с него, да получава съвети и друга правна помощ, включително преди започване и по време на провеждане на разпита и на всяко друго процесуално действие с участие на обвиняемия.

- условия за преодоляване на законодателна празнота, доколкото към настоящия момент е предвидено право на защитника по чл. 99 от НПК да се среща насаме с обвиняемия, но същото не е изрично предвидено като право на обвиняемия, поради което е необходимо да бъде регламентирано;

- условия за преодоляване на неоснователно ограничаване в чл. 63, ал. 7 от НПК на правото на обвиняемия свободно да уведоми конкретно лице за задържането си, различно от изброените в сега действащия НПК;

- промяна, която да гарантира, че при задържане под стража на обвиняемия, както и по отношение на задържането на основание чл. 64, ал. 2 от НПК, по искане на обвиняемия, незабавно следва да се уведомява поне едно посочено от него лице;

- определяне на национално ниво на условията и реда относно времето, средствата, продължителността и честотата на връзката с трети лица, като се отчита необходимостта от поддържане на реда, безопасността и сигурността на мястото на задържане на лицето;

- ограничаване или отлагане посредством временна дерогация от страна на държавните органи на правото на обвиняемия да осъществява връзка с най-малко едно посочено лице с цел предотвратяване на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице, извършване на престъпление и защита на пострадалите от престъпление;

- съдебен контрол върху разрешаването на временната дерогация;

- изрична законова уредба на процедурата по уведомяването на конкретно лице, която да предвижда уведомяването да бъде отложено до 48 часа, когато е налице неотложна необходимост, за да се предотврати настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице или за да се предотврати ситуация, при която наказателното производство би могло да бъде сериозно възпрепятствано;

- възможност за задържания да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с кои желае да осъществи връзка, в случай, когато той е гражданин на две или повече държави, както и изричната ѝ законова уредба посредством създаване на нова ал. 8 в чл. 63 НПК;

- осигуряване на възможността на обвиняемите да се откажат от правото на достъп до адвокат, когато им е предоставена информация относно съдържанието на съответното право и възможните последици от отказа от него, без да се налага повторното провеждане на разпитите или на процесуалните действия, извършени във времето, през което е имало отказ от правото;

- въвеждането на задължение за органа на досъдебното производство в чл. 96, ал. 1 НПК да разясни на обвиняемия последиците от отказа от защитник, да отрази обстоятелствата, при които обвиняемият се отказва от защитник в протокола от съответното процесуално действие или в отделен протокол;

- гарантиране на правото на обвиняемия да реши да оттегли отказа си от правото на защитник във всеки момент на производството, като обаче извършените до този

момент процесуални действия без участието на защитник да запазват процесуалната си стойност;

- изменения в чл. 43 и чл. 58 от Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест, като се създават нови разпоредби относно правото на издирваното лице да бъде уведомено, че има право да му бъде назначен защитник в държавата, издала Европейската заповед за арест във връзка с изискването на чл. 10, параграф 4 от Директивата в Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест (ЗЕЕЗА);

- допълнение на чл. 243, ал. 3 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС) в изпълнение на изискването на чл. 7 от Директивата на обвиняемите ще се осигури получаването на консулска помощ съгласно чл. 36 от Виенската конвенция за консулските отношения от 1963 г. (която предоставя на държавите право на достъп до техните граждани);

- промяна в ЗМВР в чл. 74, ал. 2, т. 6, буква „д“, с която се урежда правото на задържаното лице да направи отказ от защитник, както и последиците от него, отказ да дава обяснения, в случаите, когато задържането е на основание чл. 72, ал. 5 от ЗМВР;

- допълнение на чл. 16а ЗМ във връзка с предвиденото правомощие на митническите органи да извършват задържане на лице за срок от 24 часа, когато има данни, че е извършено престъпление по чл. 234, 242, 242а и 251 от Наказателния кодекс и по чл. 255 от Наказателния кодекс по отношение на задължения за ДДС от внос и акцизи и съществува реална опасност да се укрие или да извърши престъпление;

- промяна на чл. 16а от Закона за митниците (ЗМ) с оглед избягването на противоречива практика и неясноти и унифициране на правото на защита на обвиняемия, така че да се гарантира както в НПК, ЗМВР, така и в ЗМ, че лицето ще има възможност ефективно да упражни правата си, като не само му се разяснява правото на защита на лицето, но и последиците от отказ от защита, както и правото да откаже да дава обяснения;

- създаване на нова ал. 8 в чл. 16а от ЗМ, която предвижда задължение на митническия орган, когато задържаният е чужд гражданин, по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерство на външните работи. Ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка;

- допълнения в Закона за военната полиция (ЗВП) и Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ (ЗДАНС), с което компетентните държавни органи са длъжни не само да разяснят правото на защита на лицето, но и последиците от отказ от защита, както и правото му да откаже да дава обяснения, както и когато задържаният е чужд гражданин, по негово искане незабавно да уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерство на външните работи. Ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка.

- правна уредба в ПЗР на законопроекта спрямо възникналите, но незавършени правоотношения във връзка с наказателни производства, неприключените процедури по ЗЕЕЗА, както и за заварените случаи на задържане на лица за срок до 24 часа по ЗМВР, ЗМ, ЗВП и ЗДАНС.

Вариант 2: Предприемане на организационни и други мерки без нормативни промени:

Не е възможно предприемането само на организационни и други мерки. Необходимо е уреждането на проблема с нормативен акт.

5. Негативни въздействия: *Опишете качествено (при възможност – и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.*

При Вариант 0. Без действие: Неприемане на проекта на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс. При този вариант няма да се извършат необходимите законодателни промени.

- Ще се запазят характеристиките на недостатъчната правна уредба на обществените отношения, свързани с обезпечаването и отнемането/конфискацията на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз.
- Няма да бъде осигурено съответствието на националното законодателство с изискванията на Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз.
- Няма да бъде решен проблемът с хармонизацията на правилата, които да позволяват на държавите членки по-ефективно да отнемат имущество и облаги придобити от престъпна дейност в случаи с трансграничен елемент и засилване използването на инструментите за обезпечаване и конфискация от страна на държавите членки.
- Няма да бъдат предприети необходимите действия за да се лишат престъпниците от облагоите, които генерира организираната престъпна дейност и да се подпомогне взаимното доверие и трансграничното сътрудничество между държавите членки в тази сфера.
- Няма да се създаде нормативната рамка, гарантираща обличаване на режимите на държавите членки в областта на обезпечаването и отнемането/конфискацията на имущество, придобито от престъпна дейност.
- Няма да е налице ефективност в действията по успешното възстановяване на причинените от престъпната дейност вреди.
 - Няма да бъдат предприети адекватни законодателни мерки, които да отговорят на сегашната фактическа обстановка и механизма на извършване на деянията по противозаконното отнемане на моторни превозни средства (МПС).
 - Няма да бъдат въведени изискванията на Директива 2013/48/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 година относно правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по европейска

заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане.

- Няма да се създаде необходимата нормативна уредба за възможността на обвиняемия да се предоставя обща информация, улесняваща избора му на адвокат, както и правото му свободно да осъществява връзка и да се среща насаме с него, да получава съвети и друга правна помощ, включително преди започване и по време на провеждане на разпита и на всяко друго процесуално действие с участие на обвиняемия.
- Няма да е налице правна възможност за осигуряване на задържаните и обвинените лица без неоправдано забавяне да осъществят връзка с най-малко едно посочено от тях трето лице.
- Няма да бъде създадена законова възможност, в случаите когато е необходимо да се предотврати настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице; необходимостта да се предотврати престъпление, необходимостта от изчакване на съдебно заседание и необходимостта да се защитят пострадалите от престъпление, временно да се ограничи или отложи посредством временна дерогация от страна на държавните органи на правото на обвиняемия да осъществява връзка с най-малко едно посочено лице.
- Няма да бъдат определени на национално ниво условията и реда относно времето, средствата, продължителността и честотата на връзката с трети лица, като отчитат необходимостта от поддържане на реда, безопасността и сигурността на мястото на задържане на лицето.
- Няма да бъде регламентирана възможността на обвиняемите да се откажат от правото на достъп до адвокат, когато им е предоставена информация относно съдържанието на съответното право и възможните последици от отказа от него, както и осигуряване на възможността за оттегляне на отказа в съответствие със законовите изисквания, без да се налага повторното провеждане на разпитите или на процесуалните действия, извършени във времето, през което е имало отказ от правото.
- Няма да бъдат прекратени стартиралите от ЕК на основание чл. 258 от ДФЕС наказателни процедури с № 2016/0705 и № 2017/0018 срещу Република България във връзка с нетранспонирането на Директива 2014/42/ЕС и Директива 2013/48/ЕС.

Посочените негативни въздействия засягат всички заинтересовани страни.

При Вариант 1. Присмание на проекта Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс.

При този вариант не са идентифицирани негативни въздействия.

При Вариант 2. Предприемане на организационни и други мерки без нормативни промени:

Не е възможно предприемането само на организационни и други мерки. Необходимо е уреждането на проблема с нормативен акт. В резултат на това се

предвиждат негативни последици за всички заинтересовани страни, аналогични на описаните за Вариант 0.

6. Положителни въздействия: *Опишете качествено (при възможност — и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.*

Вариант 0. Без действие.

При този вариант не са идентифицирани положителни въздействия. Запазват се характеристиките на недостатъчната правна уредба на обществените отношения, свързани с обезпечаването и конфискацията на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз, както и правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по европейска заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане.

Вариант 1. Приемане на проекта Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс.

При този вариант ще се извършат необходимите нормативни промени за въвеждане на изискванията на Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 г. за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз, като ще се създадат:

- предприемане на по-ефикасни действия, за да се лишат престъпниците от облагите, които генерира организираната престъпна дейност и да се подпомогне взаимното доверие и трансграничното сътрудничество между държавите членки в тази сфера;
- подобряване на уредбата и преодоляване на практическите проблеми при прилагането ѝ, предвид изложеното по т. 1;
- създаване на нормативна рамка, гарантираща отнемането на доходите от организираната престъпност и на натрупаното от нея богатство;
- създаването на ясни правила и обличаване на режимите на държавите членки в областта на обезпечаването и конфискацията на имущество, придобито от престъпна дейност;
- ефективност в действията по успешното възстановяване на причинените от престъпната дейност вреди;
- усъвършенстване и доразвиване на уредбата на този специфичен кръг обществени отношения с цел унифициране на законодателството;
- създаване на реални правни възможности не само за признаване между държавите членки, но и за ефективно изпълнение на наказателните присъди в частта им относно отнемането/конфискацията на имущество, придобито от престъпна дейност;
- предприемане на адекватни законодателни мерки, които да отговорят на сегашната фактическа обстановка и механизма на извършване на деянията по

противозаконното отнемане на моторни превозни средства (МПС);

- Също така, ще се транспонира Директива 2013/48/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 година относно правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по европейска заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане, което ще осигури:
 - възможността на обвиняемия да се предоставя обща информация, улесняваща избора му на защитник, както и правото му свободно да осъществява връзка със защитника, да се среща насаме с него, да получава съвети и друга правна помощ, включително преди започване и по време на провеждане на разпита и на всяко друго процесуално действие с участие на обвиняемия;
 - възможността без неоправдано забавяне задържаните и обвинените лица да осъществят връзка с най-малко едно посочено от тях трето лице;
 - ограничаване или отлагане посредством временна дерогация от страна на държавните органи на правото на обвиняемия да осъществява връзка с най-малко едно посочено лице с оглед необходимостта да се предотврати настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице, необходимостта да се предотврати престъпление, необходимостта от изчакване на съдебно заседание и необходимостта да се защитят пострадалите от престъпление;
 - обезпечаване на правото на защита на задържаното и обвинено лице чрез изрична правна регламентация на разрешаването на временната дерогация, вкл. и на съдебен контрол върху нея;
 - определяне на национално ниво на условията и реда относно времето, средствата, продължителността и честотата на връзката с трети лица, като отчитат необходимостта от поддържане на реда, безопасността и сигурността на мястото на задържане на лицето;
 - осигуряване на възможността на обвиняемите да се откажат от правото на достъп до адвокат, когато им е предоставена информация относно съдържанието на съответното право и възможните последици от отказа от него;
 - осигуряване на възможността за оттегляне на отказа в съответствие с изискванията на настоящата директива, без да се налага повторното провеждане на разпитите или на процесуалните действия, извършени във времето, през което е имало отказ от правото.

Вариант 2. Предприемане на организационни и други мерки без нормативни промени:

При непредприемане на законодателни промени положителни въздействия върху заинтересованите страни не се очакват.

Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Любомир Талев, директор на дирекция „Съвет по законодателство“ в Министерството на правосъдието.

Дата: 25.04.2018 г.

Подпис:

Изготвили:

Александър Стефанов – държ. експерт в дирекция „СЗ“: 6

Аделина Хаджийска – ст. експерт в дирекция „СЗ“: 5

25.04.2018 г.
25.04.2018 г.

7. Потенциални рискове: *Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.*

Не се предвиждат рискове от приемане на предложения акт.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

☐ Ще се повиши

☐ Ще се намали

X Няма ефект

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Не създават и не се засягат.

9. Създават ли се нови регистри?

- Не се създават.

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те.....

10. Как въздейства актът върху микро, малките и средните предприятия (МСП)?

☐ Актът засяга пряко МСП

☐ Актът не засяга МСП

X Няма ефект

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

☐ Да

X Не

12. Обществени консултации: *Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.*

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, заедно с мотивите и окончателната частична предварителна оценка на въздействието, съобразена с направените препоръки, ще бъдат публикувани на страницата на Министерството на правосъдието в интернет и на Портала за обществени консултации.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

X Да

☐ Не

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?qid=1518172378261&uri=CELEX:52012SC0032>; <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52012SC0031>.

http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2011_en.htm#just

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

СПРАВКА

ОТНОСНО: Съответствието на проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс с КЗПЧОС и с практиката на ЕСПЧ съгласно чл. 28, ал. 3 от ЗНА

Във връзка с проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс и на основание чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове, въвеждащ изискване за изготвяне на справка за съответствие на законопроектите с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи и практиката на Европейския съд по правата на човека, дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“ изразява становище, че предложеният законопроект не създава нормативни предпоставки за противоречие с разпоредбите на КЗПЧОС и практиката на ЕСПЧ.



Министър на правосъдието

Таблица на съответствието с правото на Европейския съюз

Директива 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 3 април 2014 година за обезпечаване и конфискация на средства и облаги от престъпна дейност в Европейския съюз	Наименование на проекта на българския акт/ на действащите актове, с които се въвеждат изискванията	Степен на съответствието
Член 1 Премах 1. С настоящата директива се установяват минималните правила за обезпечаването на имущество с оглед на евентуална последваща конфискация и за конфискацията на имущество при наказателни дела. 2. Настоящата директива не засяга процедурите, които държавите-членки могат да използват за конфискуване на въпросното имущество.		Не подлежи на въвеждане.
Член 2 Определения За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:		Не подлежи на въвеждане.
1) „облага“ означава всяка икономическа изгода, придобита, пряко или косвено чрез престъпление; тя може да се изразява във всяка форма на имущество и да включва всяко последващо повторено инвестиране или преобразуване на преки облаги и всякакви стойностни ползи;	НАКАЗАТЕЛЕН КОДЕКС (обн., ДВ, бр. 26 от 1968 г.; попр., бр. 29 от 1968 г.; изм., бр. 92 от 1969 г., бр. 26 и 27 от 1973 г., бр. 89 от 1974 г., бр. 95 от 1975 г., бр. 3 от 1977 г., бр. 54 от 1978 г., бр. 89 от 1979 г., бр. 28 от 1982 г.; попр., бр. 31 от 1982 г.; изм., бр. 44 от 1984 г., бр. 41 и 79 от 1985 г.; попр., бр. 80 от 1985 г.; изм., бр. 89 от 1986 г.; попр., бр. 90 от 1986 г.; изм., бр. 37, 91 и 99 от 1989 г., бр. 10, 31 и 81 от 1990 г., бр. 1 и 86 от 1991 г.; попр., бр. 90 от	Пълно съответствие.

	1991 г.; изм., бр. 105 от 1991 г., бр. 54 от 1992 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 50 от 1995 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1995 г. – бр. 97 от 1995 г.; изм., бр. 102 от 1995 г., бр. 107 от 1996 г., бр. 62 и 85 от 1997 г.; Решение № 19 на Конституционния съд от 1997 г. – бр. 120 от 1997 г.; изм., бр. 83, 85, 132, 133 и 153 от 1998 г., бр. 7, 51 и 81 от 1999 г., бр. 21 и 51 от 2000 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2000 г. – бр. 98 от 2000 г.; изм., бр. 41 и 101 от 2001 г., бр. 45 и 92 от 2002 г., бр. 26 и 103 от 2004 г., бр. 24, 43, 76, 86 и 88 от 2005 г., бр. 59, 75 и 102 от 2006 г., бр. 38, 57, 64, 85, 89 и 94 от 2007 г., бр. 19, 67 и 102 от 2008 г., бр. 12, 23, 27, 32, 47, 80, 93 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 32 от 2010 г., бр. 33 и 60 от 2011 г., бр. 19, 20 и 60 от 2012 г., бр. 17, 61 и 84 от 2013 г., бр. 19, 53 и 107 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 74, 79 и 102 от 2015 г., бр. 32 и 47 от 2016 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 83 от 2016 г.; изм., бр. 95 от 2016 г., бр. 13, 54, 85 и 101 от 2017 г., изм., бр. 55 от 3.07.2018 г.) Чл. 53 (1) Независимо от наказателната отговорност отнемат се в полза на държавата: б) вещите, които принадлежат на виновния и са били предмет на умишлено престъпление - в случаите, изрично предвидени в особената част на този кодекс. (2) (Нова - ДВ, бр. 28 от 1982 г.) Отнемат се в полза на държавата и: а) вещите, предмет или средство на престъплението, притежаването на които е забранено, и б) придобитото чрез престъплението, ако не подлежи на връщане или възстановяване. Когато придобитото липсва или е отчуждено, присъжда се неговата равностойност.
--	---

	ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС § 1. В чл. 53 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 2 буква „б“ се изменя така: „б) пряката и непряка облага, придобити чрез престъплението, ако не подлежат на връщане или възстановяване. Когато облагата липсва или е отчуждена, присъжда се нейната равностойност.“ 2. Създава се ал. 3: „(3) По смисъла на ал. 2, буква „б“: 1. пряка облага е всяка икономическа полза, настъпила като непосредствена последица от престъплението; 2. непряка облага е всяка икономическа полза настъпила в резултат на разпореждане с пряката облага, както и всяко имущество, получено в резултат на последващо пълно или частично преобразуване на пряка облага, включително, когато е била смесена с имущество, придобито от законни източници. На отнемане подлежи имуществото до стойността на включената пряка облага ведно с настъпилите увеличения на имуществото, ако са пряко свързани с разпореждането или преобразуването на пряката облага и включването на пряката облага в имуществото.“	
2) „имущество“ означава имущество от всеки вид, независимо дали е материално или нематериално, движимо или недвижимо, и правните документи или инструменти, които доказват право на собственост или други права върху това имущество;	ЗАКОН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО Обн., ДВ, бр. 7 от 19.01.2018 г., изм. и доп., бр. 20 от 6.03.2018 г., в сила от 6.03.2018 г., доп., бр. 21 от 9.03.2018 г., в сила от 23.01.2018 г., бр. 41 от 18.05.2018 г., в сила от 14.05.2018 г.	Пълно съответствие.

	Допълнителни разпоредби § 1. По смисъла на този закон: 4. "Имущество" е всякакъв вид собственост, материална или нематериална, движима или недвижима, ограничени вещни права, както и юридически документи, доказващи правото на собственост или други права върху него.	
3) „средства на престъплението“ означава всяко имущество, което е използвано или се е предвиждало да бъде използвано, по какъвто и да е начин, изцяло или частично, за извършване на престъпление или престъпления;	НАКАЗАТЕЛЕН КОДЕКС Чл. 53. (1) Независимо от наказателната отговорност отнемат се в полза на държавата: а) вещите, които принадлежат на виновния и са били предназначени или са послужили за извършване на умишлено престъпление; ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС § 1. В чл. 53 се правят следните допълнения: 1. В ал. 1, буква „а“ се създава изречение второ: „Когато вещите липсват или са отчуждени, присъжда се тяхната равностойност.“	Пълно съответствие.
4) „конфискация“ означава окончателно отнемане на имущество, постановено от съд във връзка с престъпление;	НАКАЗАТЕЛЕН КОДЕКС Чл. 53. (1) Независимо от наказателната отговорност отнемат се в полза на държавата: а) вещите, които принадлежат на виновния и са били предназначени или са послужили за извършване на умишлено престъпление; б) вещите, които принадлежат на виновния и са били предмет на умишлено престъпление - в случаите, изрично предвидени в особената част на този кодекс.	

	(2) (Нова - ДВ, бр. 28 от 1982 г.) Отнемат се в полза на държавата и: а) вещи, предмет или средство на престъплението, притежаването на които е забранено, и б) придобитото чрез престъплението, ако не подлежи на връщане или възстановяване. Когато придобитото липсва или е отчуждено, присъжда се неговата равностойност. ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС § 1. В чл. 53 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 1, буква „а“ се създава изречение второ: „Когато вещите липсват или са отчуждени, присъжда се тяхната равностойност.“ 2. В ал. 2 буква „б“ се изменя така: „б) пряката и непряка облага, придобити чрез престъплението, ако не подлежат на връщане или възстановяване. Когато облагата липсва или е отчуждена, присъжда се нейната равностойност.“ 3. Създава се ал. 3: „(3) По смисъла на ал. 2, буква „б“: 1. пряка облага е всяка икономическа полза, настъпила като непосредствена последица от престъплението; 2. непряка облага е всяка икономическа полза настъпила в резултат на разпореждане с пряката облага, както и всяко имущество, получено в резултат на последващо пълно или частично преобразуване на пряка облага, включително, когато е била смесена с имущество, придобито от законни източници. На отнемане подлежи имуществото до стойността на включената пряка облага ведно с настъпилите увеличения на имуществото, ако са пряко свързани с разпореждането или преобразуването на пряката облага и включването на пряката облага в имуществото.“
--	---

Пълно съответствие.

НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС

Обн., ДВ, бр. 86 от 28.10.2005 г., в сила от 29.04.2006 г., изм., бр. 46 от 12.06.2007 г., в сила от 1.01.2008 г., изм. и доп., бр. 109 от 20.12.2007 г., в сила от 1.01.2008 г., изм., бр. 69 от 5.08.2008 г., изм. и доп., бр. 109 от 23.12.2008 г., изм., бр. 12 от 13.02.2009 г., в сила от 1.01.2010 г. (*) – изм., бр. 32 от 28.04.2009 г., изм. и доп., бр. 27 от 10.04.2009 г., доп., бр. 33 от 30.04.2009 г., изм. и доп., бр. 15 от 23.02.2010 г., бр. 32 от 27.04.2010 г., в сила от 28.05.2010 г., изм., бр. 101 от 28.12.2010 г., изм. и доп., бр. 13 от 11.02.2011 г., в сила от 1.01.2012 г., изм., бр. 33 от 26.04.2011 г., в сила от 27.05.2011 г., доп., бр. 60 от 5.08.2011 г., изм., бр. 61 от 9.08.2011 г., изм. и доп., бр. 93 от 25.11.2011 г.; изм. с Решение № 10 от 15.11.2011 г. на Конституционния съд на РБ; доп., бр. 19 от 6.03.2012 г., в сила от 6.03.2012 г., изм., бр. 20 от 9.03.2012 г., в сила от 10.06.2012 г., изм. и доп., бр. 25 от 27.03.2012 г., в сила от 28.04.2012 г., доп., бр. 60 от 7.08.2012 г., в сила от 8.09.2012 г., бр. 17 от 21.02.2013 г., бр. 52 от 14.06.2013 г., в сила от 14.06.2013 г., изм. и доп., бр. 70 от 9.08.2013 г., в сила от 9.08.2013 г., бр. 71 от 13.08.2013 г., бр. 21 от 8.03.2014 г., бр. 14 от 20.02.2015 г., бр. 24 от 31.03.2015 г., в сила от 31.03.2015 г., бр. 41 от 5.06.2015 г., в сила от 6.07.2015 г., бр. 42 от 9.06.2015 г., доп., бр. 60 от 7.08.2015 г., изм. и доп., бр. 74 от 26.09.2015 г., изм., бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.11.2015 г., бр. 32 от 22.04.2016 г., изм. и доп., бр. 39 от 26.05.2016 г., в сила от 26.05.2016 г., бр. 62 от 9.08.2016 г., в сила от 9.08.2016 г., доп., бр. 81 от 14.10.2016 г., в сила от 14.10.2016 г., бр. 95 от 29.11.2016 г., изм. и доп., бр. 13 от 7.02.2017 г., в сила от 7.02.2017 г., бр. 63 от 4.08.2017 г., в сила от 5.11.2017 г., доп., бр. 101 от 19.12.2017 г., изм. и доп., бр. 7 от 19.01.2018 г., бр. 44 от 29.05.2018 г.

	Въпроси, които съдът решава при постановяване на присъдата Чл. 301. (1) При постановяване на присъдата съдът обсъжда и решава следните въпроси: 9. дали са условията на чл. 53 от Наказателния кодекс; (2) Когато подсъдимият е обвинен в няколко престъпления или няколко лица са участвали в извършването на едно или няколко престъпления, съдът обсъжда и решава въпросите по ал. 1 за всяко лице и за всяко престъпление поотделно. Въпроси, по които съдът може да се произнесе и с определение Чл. 306. (1) Съдът може да се произнесе и с определение по въпросите относно: 1. определяне на общо наказание на основание чл. 25, 27 и прилагането на чл. 53 от Наказателния кодекс; Част шеста. ПРИВЕЖДАНЕ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ВЛЕЗЛИТЕ В СИЛА АКТОВЕ НА СЪДА. ВЪЗОБНОВЯВАНЕ НА НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА Глава тридесет и втора. ПРИВЕЖДАНЕ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ВЛЕЗЛИТЕ В СИЛА АКТОВЕ НА СЪДА Актове на съда, които подлежат на изпълнение Чл. 412. (1) Присъдите, решенията, определенията и разпореденията се привеждат в изпълнение след влизането им в сила. (2) Присъдите, решенията, определенията и разпореденията влизат в сила от: 1. момента на постановяването им, когато не подлежат на проверка по жалба или протест;
--	---

	2. момента на постановяване на решението на касационната инстанция, когато жалбите и протестите са оставени без разглеждане или без уважение или присъдата е изменена; 3. изтичане на срока за обжалването им, когато не е подадена жалба или протест. ЗАКОН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТО ИМУЩЕСТВО Глава десета УСТАНОВЯВАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТО ИМУЩЕСТВО Чл. 108. (1) Проверката по чл. 107, ал. 2 започва с акт на директора на съответната териториална дирекция, когато лице е привлечено като обвиняем за престъпление по: 1. член 108а, ал. 1 – 3 и чл. 109, ал. 3;..... 4. членове 155, 156, чл. 158а, ал. 2 и чл. 159, ал. 5; 5. членове 159а – 159г; 11. ...214;..... 13. ... чл. 225в, ал. 1 и 2; 16. членове 242 ...; 17. членове 243 – 246, ... и чл. 249 –....; 18. член 253 ...; 21. членове 301 – 305а ...; 22. член 308, ал. 2 и 3 ...; 23. член 321, ал. 1 – 3 и 6, чл. 321а, ал. 1 и 2 ...; 25. член 354а, ал. 1, 2 и 4 ... и чл. 354в, ал. 1 – 3 от
--	--

	Наказателния кодекс. Раздел III Предмет на отнемане Чл. 141. По реда на този закон се отнема в полза на държавата незаконно придобитото имущество. Раздел IV Производство пред съда за отнемане в полза на държавата на незаконно придобитото имущество Чл. 153. (1) Комисията предявява иск за отнемане в полза на държавата на незаконно придобитото имущество пред окръжния съд, в района на който е постоянният адрес на проверяваното лице, в срок до три месеца от последния акт по налагане на обезпечителните мерки. Чл. 157. (1) След приключване разглеждането на делото съдът се произнася с решение, което подлежи на обжалване по общия ред. ГРАЖДАНСКИ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС (обн., ДВ, бр. 59 от 2007 г.; изм., бр. 50 от 2008 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2008 г. – бр. 63 от 2008 г.; изм., бр. 69 от 2008 г., бр. 12, 19, 32 и 42 от 2009 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2009 г. – бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 82 от 2009 г., бр. 13 и 100 от 2010 г.; Решение № 15 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 5 от 2011 г.; изм., бр. 45, 49 и 99 от 2012 г., бр. 15 и 60 от 2013 г., бр. 53 и 98 от 2014 г., бр. 50 от 2015 г., бр. 15 и 43 от 2016 г. и бр. 8, 13, 63, 86, 96 и 102 от 2017 г.) Глава двадесет и трета СИЛА НА СЪДЕБНИТЕ РЕШЕНИЯ Влизане в сила
--	---

	Чл. 296. В сила влизат решенията: 1. които не подлежат на обжалване; 2. срещу които не е подадена въззивна или касационна жалба в определения от закона срок или подадената жалба е оттеглена; в последния случай решението влиза в сила от деня на влизане в сила на определението, с което се прекратява делото; 3. по които касационна жалба не е допусната за разглеждане или не е уважена. Зачитане на решението Чл. 297. Влязлото в сила решение е задължително за съда, който го е постановил, и за всички съдилища, учреждения и общини в Република България.	
5) „обезпечаване“ означава временна забрана за прехвърляне, унищожаване, преобразуване, разпореджане или преместване на имущество, или временно поемане на полечителство или контрол над имущество;	НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС Мерки за обезпечаване на глобата, конфискацията и отнемането на вещи в полза на държавата Чл. 72. (1) По искане на прокурора съответният първоинстанционен съд еднолично в закрито заседание взема мерки за обезпечаване на глобата, конфискацията и отнемането на вещи в полза на държавата по реда на Гражданския процесуален кодекс. (2) В съдебното производство съдът взема мерките по ал. 1 по искане на прокурора. ГРАЖДАНСКИ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС ОБЕЗПЕЧИТЕЛНИ МЕРКИ Видове мерки Чл. 397. (1) Обезпечението се извършва: 1. с налагане на възбрана върху недвижим имот; 2. със заповед за движими вещи и вземания на длъжника; 3. чрез други подходящи мерки, определени от съда, включително чрез спиране на моторно превозно средство от	Пълно съответствие.

	движение и чрез спиране на изпълнението. Действие на обезпечителната мярка Чл. 401. Запорът и възбраната, наложени за обезпечение на иска, произвеждат действието, предвидено в чл. 451 - 453, чл. 456, ал. 1, чл. 508, 509 и чл. 512 - 514. Обезпеченият кредитор може да предави срещу третото задължено лице иск за сумите или вещите, които то отказва да предаде доброволно. За случая се прилага чл. 435, ал. 4 и чл. 440. Действие на запора и на възбраната по отношение на длъжника Чл. 451. (1) От момента на налагане на запора длъжникът се лишава от правото да се разпорежда с вземането или с вещта и не може под страх от наказателна отговорност да изменя, поврежда или унищожава вещта. (2) Последниците по ал. 1 настъпват за длъжника от момента на получаване на поканата за доброволно изпълнение, когато изпълнението е насочено върху движима или недвижима вещ и тази вещ е посочена в поканата. Пазене на описаната вещ Чл. 470. (1) Ако длъжникът откаже да приеме за пазене вещта или ако съдебният изпълнител прецени, че тя не трябва да се остави у него, вещта се изземва от съдебния изпълнител и се дава за пазене на вискателя или на пазач, назначен от съдебния изпълнител. (2) (Нова – ДВ, бр. 86 от 2017 г.) Алинея 1 се прилага и в случаите, когато длъжникът е редовно призован за описа, но не присъства на него. (3) (Предшна ал. 2 – ДВ, бр. 86 от 2017 г.) Пазачът се избира с оглед на личността му, както и на естеството на вещта, и на мястото, където тя се намира или ще се съхранява. (4) (Предшна ал. 3 – ДВ, бр. 86 от 2017 г.) Вещта се предава за пазене срещу подпис. Задължения на пазача
--	--

	Чл. 471. (1) Пазачът е длъжен да пази вещта като добър стопанин и да дава сметка за приходите от нея и за разносните по пазенето ѝ. (2) Ако пазачът не изпълнява задълженията по ал. 1, съдебният изпълнител може да предаде за пазене вещта другиму. ЗАКОН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО Глава дванадесета ОБЕЗПЕЧИТЕЛНИ МЕРКИ И ОТНЕМАНЕ В ПОЛЗА НА ДЪРЖАВАТА НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО Раздел I Обезпечителни мерки Чл. 116. (1) Комисията приема решение за внасяне в съда на искане за обезпечение на бъдещ иск за отнемане на имущество въз основа на доклад на директора на съответната териториална дирекция, когато от проверката са събрани достатъчно данни, от които да се направи обосновано предположение, че имуществото е незаконно придобито. Чл. 117. (1) Съдът се произнася незабавно с определение, с което допуска или отказва налагането на обезпечителна мярка. Чл. 135. За неуредените в този раздел въпроси се прилагат разпоредбите на Гражданския процесуален кодекс. Раздел I Управление на обезпеченото имущество Чл. 160. (1) Имуществото, върху което е наложено
--	--

	обезпечение на основание този закон, се управлява и пази от Комисията. (2) Имуществото по ал. 1 може да се остави за пазене на проверяваното лице или на лицето, което държи имуществото към момента на налагане на обезпечителните мерки. (3) По искане на Комисията съдът назначава за пазач на имуществото друго лице, като определя възнаграждението му. (4) Възнаграждението се внася от Комисията. (5) Пазачът се избира с оглед на личността му, както и на естеството на вещта и на мястото, където тя се намира или ще се съхранява. (6) Вещта се предава за пазене срещу подпис. Чл. 161. (1) Освен задълженията по чл. 469 и 471 от Гражданския процесуален кодекс лицето по чл. 160 има и задължението да уведоми Комисията: 1. за всички повреди върху имуществото; 2. за всички производства, засягащи имуществото; 3. за всички действия, свързани с прехвърляне или възникване на права на трети лица върху имуществото, като представи копия от документите, установяващи прехвърлянето или учредяването на правата; 4. за всички действия, свързани с промяна в идентификацията на имота; 5. при опасност от унищожаване или повреждане на имуществото. (2) Лицата по чл. 160 са длъжни да осигуряват достъп на органите по чл. 16, ал. 1 за проверка на състоянието на имуществото. (3) Комисията може да поиска от съдебния изпълнител да предаде за пазене на друго лице обезпеченото имущество, ако проверяваното лице или лицето, което държи имуществото към момента на налагане на обезпечението, не изпълнява задълженията си. (4) Разходите, свързани със съхранението и поддържането на обезпеченото имущество, се заплащат от Комисията.
--	--

	ЗАКОН ЗА ПРИЗНАВАНЕ, ИЗПЪЛНЕНИЕ И ПОСТАНОВЯВАНЕ НА АКТОВЕ ЗА ОБЕЗПЕЧАВАНЕ НА ИМУЩЕСТВО (Загл. изм. - ДВ, бр. 16 от 2018 г.) Чл. 2. (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2018 г.) Актове за обезпечаване на имущество са актове на компетентните органи в друга държава - членка на Европейския съюз, както и актове на български компетентен орган, постановени в наказателно производство и предназначени да осигурят предотвратяването на унищожаването, трансформирането, преместването, предаването или прехвърлянето на имущество, което може да бъде предмет на отнемане.	
б) „престъпление“ означава престъпление, попадащо в обхвата на някой от инструментите, изброени в член 3.		Не подлежи на въвеждане.
Член 3 Обхват		
Настоящата директива се прилага за престъпления, попадащи в обхвата на: а) Конвенция, съставена въз основа на член К.3, параграф 2, буква в) от Договора за Европейския съюз, относно борбата с корупцията, в която са замесени длъжностни лица на Европейските общности или длъжностни лица на държавите — членки на Европейския съюз (1) („Конвенция относно борбата с корупцията, в която участват длъжностни лица“);	НАКАЗАТЕЛЕН КОДЕКС Чл. 301 (1) (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2000 г., бр. 92 от 2002 г.) Длъжностно лице, което поиска или приеме дар или каквато и да е облага, която не му се следва, или приеме предложение или обещание за дар или облага, за да извърши или да не извърши действие по служба или задето е извършило или не е извършило такава действие, се наказва за подкуп с лишаване от свобода до шест години и глоба до пет хиляди лева. (2) (Изм. - ДВ, бр. 51 от 2000 г., бр. 92 от 2002 г.) Ако длъжностното лице е извършило някое от деянията по ал. 1, за да наруши или загдето е нарушило службата си, когато това	Пълно съответствие.

	нарушение не съставлява престъпление, наказанието е лишаване от свобода до осем години и глоба до десет хиляди лева. (3) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 1975 г., бр. 51 от 2000 г., бр. 92 от 2002 г.) Ако длъжностното лице е извършило някое от деянията по ал. 1, за да извърши или загдето е извършило друго престъпление във връзка със службата, наказанието е лишаване от свобода до десет години и глоба до петнадесет хиляди лева. (4) (Изм. - ДВ, бр. 89 от 1986 г.) В случаите по предходните алинеи съдът постановява и лишаване от право по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7. (5) (Нова - ДВ, бр. 92 от 2002 г.) Наказанието по ал. 1 се налага и на чуждо длъжностно лице, което поиска или приеме подкуп или приеме предложение или обещание за подкуп. Чл. 302. За подкуп, извършен: 1. (доп. - ДВ, бр. 92 от 2002 г., бр. 26 от 2010 г.) от лице, което заема отговорно служебно положение, включително съдия, съдебен заседател, прокурор или следовател, или от полицейски орган, или от разследващ полицай; 2. чрез изнудване посредством злоупотреба със служебното положение; 3. (изм. - ДВ, бр. 28 от 1982 г.) повторно и 4. в големи размери, наказанието е: а) (доп. - ДВ, бр. 89 от 1986 г., изм., бр. 51 от 2000 г., доп., бр. 92 от 2002 г.) в случаите на чл. 301, ал. 1 и 2 - лишаване от свобода от три до десет години, глоба до двадесет хиляди лева и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7; б) (изм. - ДВ, бр. 89 от 1986 г., доп., бр. 92 от 2002 г.) в случаите на чл. 301, ал. 3 - лишаване от свобода от три до петнадесет години, глоба до двадесет и пет хиляди лева и конфискация до една втора от имуществото на виновния, като съдът постановява и лишаване от право по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7.
--	---

б) Рамково решение 2000/383/ПВР на Съвета от 29 май 2000 г. за повишаване на защитата чрез наказателни и други санкции срещу подправянето във връзка с въвеждането на еврото (2);	Чл. 302а. (Нов - ДВ, бр. 89 от 1986 г., доп., бр. 92 от 2002 г.) За подкуп в особено големи размери, представляващ особено тежък случай, наказанието е лишаване от свобода от десет до тридесет години, глоба до тридесет хиляди лева, конфискация на цялото или на част от имуществото на виновния и лишаване от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7. Чл. 304. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 7 от 1999 г., изм., бр. 51 от 2000 г., бр. 92 от 2002 г.) (1) Който предложи, обещае или даде дар или каквато и да е облага на длъжностно лице, за да извърши или да не извърши действие по служба или загдето е извършило или не е извършило такава действие, се наказва с лишаване от свобода до шест години и глоба до пет хиляди лева. (2) Ако във връзка с подкупа длъжностното лице е нарушило служебните си задължения, наказанието е лишаване от свобода до осем години и глоба до седем хиляди лева, когато това нарушение не съставлява по-тежко наказуемо престъпление. (3) Наказанието по ал. 1 се налага и на онзи, който предложи, обещае или даде подкуп на чуждо длъжностно лице. Чл. 304а. (Нов - ДВ, бр. 51 от 2000 г., изм., бр. 92 от 2002 г., доп., бр. 26 от 2010 г.) Който предложи, обещае или даде подкуп на длъжностно лице, което заема отговорно служебно положение, включително съдия, съдебен заседател, прокурор или следовател, или на полицейски орган, или на разследващ полицай, се наказва с лишаване от свобода до десет години и глоба до петнадесет хиляди лева.	
б) Рамково решение 2000/383/ПВР на Съвета от 29 май 2000 г. за повишаване на защитата чрез наказателни и други санкции срещу подправянето във връзка с въвеждането на еврото (2);	НАКАЗАТЕЛЕН КОДЕКС Раздел IV Престъпления против паричната и кредитната система Чл. 243. (1) Който изготви неистински или преправи истински парични знаци с курс в страната или в чужбина, се наказва за	Пълно съответствие.

	подправка на парични знаци с лишаване от свобода от пет до петнадесет години. (2) Същото наказание се налага и на онзи, който подправи: 1. таксови или пощенски марки и 2. облигации, издадени от държавата, или други държавни ценни книжа; 3. (нова - ДВ, бр. 62 от 1997 г., изм., бр. 27 от 2009 г.) платежни инструменти. Чл. 244. (1) (Предишен текст на чл. 244, изм. - ДВ, бр. 62 от 1997 г., изм. и доп., бр. 24 от 2005 г., изм., бр. 27 от 2009 г., доп., бр. 101 от 2017 г.) Който прокара в обращение подправени парични или други знаци или платежни инструменти по чл. 243, ал. 2, приеме, придобие или си служи с такива, като знае, че са подправени, или ги пренесе през границата на страната или ги превозва, се наказва с лишаване от свобода от две до осем години. (2) (Нова - ДВ, бр. 62 от 1997 г., изм. и доп., бр. 27 от 2009 г.) Наказанието по ал. 1 се налага и на лице, което държи такива знаци или платежни инструменти по чл. 243, ал. 2 в големи количества. Чл. 244а. (Нов - ДВ, бр. 24 от 2005 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2017 г.) Който в нарушение на установения ред изготвя, приема, придобива, пренася през границата на страната или превозва парични знаци с курс в страната или в чужбина или парични знаци, които все още не са емитирани, но са предназначени за пускане в обращение като законно платежно средство, се наказва с лишаване от свобода от пет до петнадесет години. (2) Който съзнателно прокара в обращение такива парични знаци, се наказва с лишаване от свобода до осем години. Чл. 245. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 62 от 1997 г.) Който приеме подправен паричен или друг знак по чл. 243 и след като узнае, че е такъв, съзнателно го прокара в обращение като истински, се наказва с лишаване от свобода от една до три години и с глоба до хиляда лева. Чл. 246. (1) (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2004 г., бр. 27 от 2009 г.)
--	--

	Приготовление за извършване на престъпление по чл. 243 или сдружаване с такава цел или за разпространяване на подправени парични или други знаци или платежни инструменти по чл. 243, ал. 2 се наказва с лишаване от свобода до шест години. (2) (Доп. - ДВ, бр. 24 от 2005 г.) Не се наказва онзи съучастник в сдружението, който, преди да е довършена подправката (ако сдружението е образувано с такава цел) или преди да започне разпространяването на подправените знаци (ако сдружението е образувано за това) или преди да довърши изготвянето на средствата по ал. 3, се откаже от деянието и съобщи на властта. (3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 24 от 2005 г., изм., бр. 27 от 2009 г., бр. 101 от 2017 г.) Който изготвя, приема, придобива, пази или укрива предмети, материали или оръдия, компютърни програми и данни, както и всякакви други средства или елементи за защита на паричните знаци, за които знае, че са предназначени или че са послужили за изготвяне на неистински парични знаци или за подправка на парични или други знаци или платежни инструменти по чл. 243, ал. 2, се наказва с лишаване от свобода до шест години.	
в) Рамково решение 2001/413/ПВР на Съвета от 28 май 2001 г. относно борбата с измамата и подправянето на платежни средства, различни от парите в брой	НАКАЗАТЕЛЕН КОДЕКС Раздел IV Престъпления против паричната и кредитната система Чл. 243. (1) Който изготви неистински или преправи истински парични знаци с курс в страната или в чужбина, се наказва за подправка на парични знаци с лишаване от свобода от пет до петнадесет години. (2) Същото наказание се налага и на онзи, който подправи: 1. таксови или пощенски марки и 2. облигации, издадени от държавата, или други държавни ценни книжа; 3. (нова - ДВ, бр. 62 от 1997 г., изм., бр. 27 от 2009 г.) платежни инструменти. Чл. 244. (1) (Предшен текст на чл. 244, изм. - ДВ, бр. 62 от	Пълно съответствие.

	1997 г., изм. и доп., бр. 24 от 2005 г., изм., бр. 27 от 2009 г., доп., бр. 101 от 2017 г.) Който прокара в обращение подправени парични или други знаци или платежни инструменти по чл. 243, ал. 2, приеме, придобие или си служи с такива, като знае, че са подправени, или ги пренесе през границата на страната или ги превозва, се наказва с лишаване от свобода от две до осем години. (2) (Нова - ДВ, бр. 62 от 1997 г., изм. и доп., бр. 27 от 2009 г.) Наказанието по ал. 1 се налага и на лице, което държи такива знаци или платежни инструменти по чл. 243, ал. 2 в големи количества. Чл. 245. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 62 от 1997 г.) Който приеме подправен паричен или друг знак по чл. 243 и след като узнае, че е такъв, съзнателно го прокара в обръщение като истински, се наказва с лишаване от свобода от една до три години и с глоба до хиляда лева. Чл. 246. (1) (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2004 г., бр. 27 от 2009 г.) Приготовление за извършване на престъпление по чл. 243 или сдружаване с такава цел или за разпространяване на подправени парични или други знаци или платежни инструменти по чл. 243, ал. 2 се наказва с лишаване от свобода до шест години. (2) (Доп. - ДВ, бр. 24 от 2005 г.) Не се наказва онзи съучастник в сдружението, който, преди да е довършена подправката (ако сдружението е образувано с такава цел) или преди да започне разпространяването на подправените знаци (ако сдружението е образувано за това) или преди да довърши изготвянето на средствата по ал. 3, се откаже от деянието и събщи на властта. (3) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 24 от 2005 г., изм., бр. 27 от 2009 г., бр. 101 от 2017 г.) Който изготвя, приема, придобива, пази или укрива предмети, материали или оръдия, компютърни програми и данни, както и всякакви други средства или елементи за защита на паричните знаци, за които знае, че са предназначени или че са послужили за изготвяне на неистински парични знаци или за подправка на парични или
--	--

	други знаци или платежни инструменти по чл. 243, ал. 2, се наказва с лишаване от свобода до шест години. Чл. 249. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 89 от 1986 г., изм., бр. 92 от 2002 г., бр. 75 от 2006 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2009 г.) Който използва платежен инструмент или данни от платежен инструмент без съгласието на титуляря, ако деянието не съставлява по-тежко престъпление, се наказва с лишаване от свобода от две до осем години и с глоба до двойния размер на получената сума. (2) Който използва платежен инструмент, издаден в Република България или в чужбина, без да има покритие за сумата, за която е използван инструментът, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години и с глоба до двойния размер на получената сума. (3) Който изготвя, монтира или използва техническо средство, за да придобие информация за съдържанието на платежен инструмент, се наказва с лишаване от свобода от една до осем години и с глоба до двойния размер на получената сума. (4) Същото наказание се налага и на лице, което съхранява или предоставя другиму информацията по ал. 3.	
г) Рамково решение 2001/500/ПВР на Съвета от 26 юни 2001 г. относно гнането на пари, идентифицирането, проследяването, замразяването, изземването и конфискацията на средствата и приходите от престъпна дейност (1);	НАКАЗАТЕЛЕН КОДЕКС Чл. 253. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., отм., бр. 10 от 1993 г., нов, бр. 62 от 1997 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1998 г., бр. 26 от 2004 г., доп., бр. 75 от 2006 г.) Който извърши финансова операция или сделка с имущество, или прикрива произхода, местонахождението, движението или действителните права върху имущество, за което знае или предполага, че е придобито чрез престъпление или друго общественноопасно деяние, се наказва за изпиране на пари с лишаване от свобода от една до шест години и глоба от три хиляди до пет хиляди лева. (2) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2004 г., доп., бр. 75 от 2006 г.) Наказанието по ал. 1 се налага и на този, който придобие, получи, държи, използва, преобразува или спомогне по	Пълно съответствие.

	какъвто и да е начин за преобразуването на имущество, за което знае или предполага към момента на получаването му, че е придобито чрез престъпление или друго общественоопасно деяние. (3) (Предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) Наказанието е лишаване от свобода от една до осем години и глоба от пет до двадесет хиляди лева, когато деянието по ал. 1 и 2 е извършено: 1. (изм. - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) от две или повече лица, сговорили се предварително, или от лице, което действа по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група; 2. два или повече пъти; 3. от длъжностно лице в кръга на службата му; 4. (нова - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) чрез откриване или поддържане на сметка във финансова институция под фиктивно име или под името на лице, което не е дало своето съгласие за това. (4) (Нова - ДВ, бр. 21 от 2000 г., предишна ал. 3, доп., бр. 26 от 2004 г., изм., бр. 75 от 2006 г.) Наказанието е лишаване от свобода от три до дванадесет години и глоба от двадесет хиляди до двеста хиляди лева, когато деянието по ал. 1 и 2 е извършено със средства или имущество, за които деецът е знаел или е предполагал, че са придобити чрез тежко умишлено престъпление. (5) (Нова - ДВ, бр. 85 от 1998 г., предишна ал. 3, бр. 21 от 2000 г., предишна ал. 4, изм., бр. 26 от 2004 г., бр. 75 от 2006 г.) Когато средствата или имуществото са в особено големи размери и случаят е особено тежък, наказанието е лишаване от свобода от пет до петнадесет години и глоба от десет до тридесет хиляди лева, като съдът лишава виновния от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7. (6) (Нова - ДВ, бр. 85 от 1998 г., предишна ал. 4, бр. 21 от 2000 г., предишна ал. 5, изм., бр. 26 от 2004 г.) Предметът на престъплението или имуществото, в което е трансформиран, се отнема в полза на държавата, а ако липсва или е отчужден,
--	--

д) Рамково решение 2002/475/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 г. относно борбата срещу тероризма (2);	се присъжда неговата равностойност. (7) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) Разпоредбите на ал. 1 - 6 се прилагат и когато престъплението, чрез което е придобито имуществото, не попада под наказателната юрисдикция на Република България. НАКАЗАТЕЛЕН КОДЕКС Чл. 108а. (Нов - ДВ, бр. 92 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г., доп., бр. 74 от 2015 г., изм., бр. 101 от 2017 г.) Който с цел да създаде смут и страх в населението или да заплаши, или да принуди орган на властта, представител на обществеността или представител на чужда държава или на международна организация да извърши или да пропусне нещо, извърши престъпление по чл. 115, чл. 128, чл. 142, чл. 142а, ал. 3, т. 2, чл. 143, чл. 143а, чл. 144, ал. 2, чл. 170, ал. 3, чл. 216, ал. 1 и 5, чл. 319б - 319г, чл. 326, чл. 330, чл. 333, чл. 334, чл. 336а, чл. 337, чл. 339, чл. 340, чл. 341а, чл. 341б, чл. 341в, чл. 344, чл. 347, ал. 1, чл. 348, чл. 349, чл. 350, чл. 352, ал. 1, 2 и 3, чл. 354, чл. 356е, чл. 356з, чл. 356к, чл. 356л и чл. 356м, се наказва за тероризъм с лишаване от свобода от пет до петнадесет години, а когато е причинена смърт - с лишаване от свобода от петнадесет до тридесет години, доживотен затвор или доживотен затвор без замяна. (2) (Изм. - ДВ, бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г., бр. 74 от 2015 г.) Който по какъвто и да е начин, пряко или косвено събира или предоставя финансови или други средства, като знае или предполага, че те ще бъдат използвани изцяло или частично: 1. (доп. - ДВ, бр. 101 от 2017 г.) за извършване на деяние по ал. 1, 3, 4, 6 или 7; 2. от организация или група, която си поставя за цел извършване на деяние по ал. 1 или 3; 3. (доп. - ДВ, бр. 101 от 2017 г.) от лице, извършило деяние по ал. 1, 3, 4, 6 или 7, се наказва с лишаване от свобода от три до дванадесет години. (3) (Нова - ДВ, бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.) Който
---	---

Пълно съответствие.

	набира или обучава отделни лица или групи от хора с цел извършване на престъпление по ал. 1, се наказва с лишаване от свобода от две до десет години. Чл. 109. (1) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 1989 г., бр. 92 от 2002 г., бр. 75 от 2006 г.) Който образува или ръководи организация или група, която си поставя за цел да извършва престъпления по тази глава, се наказва с лишаване от свобода до дванадесет години, но не повече от наказанието, предвидено за съответното престъпление. (2) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2002 г., доп., бр. 75 от 2006 г.) Който членува в такава организация или група, се наказва с лишаване от свобода до десет години, но не повече от наказанието, предвидено за съответното престъпление. (3) (Нова - ДВ, бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.) Когато организацията или групата си поставя за цел да извършва престъпление по чл. 108а, наказанието е: 1. по ал. 1 - лишаване от свобода от десет до двадесет години; 2. по ал. 2 - лишаване от свобода от две до десет години. (4) (Доп. - ДВ, бр. 95 от 1975 г., изм., бр. 92 от 2002 г., доп., бр. 75 от 2006 г., предишна ал. 3, бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.) Участник в организацията или групата, който доброволно се предаде на органите на властта, разкрие всичко, което му е известно за организацията или групата и по този начин съществено улесни разкриването и доказването на извършени от нея престъпления по тази глава, се наказва при условията на чл. 55. (5) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2002 г., доп., бр. 75 от 2006 г., предишна ал. 4, бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.) Не се наказва участник в организацията или групата, който доброволно се предаде на властта и разкрие организацията или групата, преди да е извършено от нея или от него друго престъпление по тази глава. Чл. 195. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., изм. и доп., бр. 10 от 1993 г.) За кражба наказанието е лишаване от свобода от една
--	--

	до десет години: 11. (нова – ДВ, бр. 101 от 2017 г.) ако кражбата е с цел набавяне на средства за извършване на престъпление по чл. 108а, ал. 1, 2, 6 или 7. Чл. 214 (Изм. - ДВ, бр. 10 от 1993 г., изм. и доп., бр. 50 от 1995 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 1997 г.) Който с цел да набави за себе си или за друго имотна облага принуди някого чрез сила или заплашване да извърши, да пропусне или да претърпи нещо противно на волята му и с това причини нему или другиму имотна вреда, се наказва за изнудване с лишаване от свобода от една до шест години и глоба от хиляда до три хиляди лева, като съдът може да наложи конфискация до 1/2 от имуществото на дееца. (2) (Изм. - ДВ, бр. 62 от 1997 г.) За изнудване при условията на чл. 213а, ал. 2, 3 и 4 наказанието е: 1. по ал. 2 - лишаване от свобода от две до десет години и глоба от четири хиляди до шест хиляди лева, като съдът може да постанови конфискация до 1/2 от имуществото на дееца; 2. по ал. 3 - лишаване от свобода от пет до петнадесет години, глоба от пет хиляди до десет хиляди лева и конфискация до 1/2 от имуществото на дееца; 3. (изм. - ДВ, бр. 153 от 1998 г.) по ал. 4 - лишаване от свобода от петнадесет до двадесет години, доживотен затвор или доживотен затвор без замяна и конфискация на не по-малко от 1/2 от имуществото на дееца. (3) За изнудване наказанието е от пет до петнадесет години лишаване от свобода и глоба до петстотин лева, като съдът може да постанови конфискация до една втора част от имуществото на виновния, ако: 1. е придружено с тежка или със средна телесна повреда; 2. деянието представлява опасен рецидив. Чл. 308. (3) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2004 г., изм., бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.) Наказанието е лишаване от свобода до десет години, когато:
--	---

е) Рамково решение 2003/568/ПВР на Съвета от 22 юли 2003 г. относно борбата с корупцията в частния сектор (3);	1. (изм. – ДВ, бр. 101 от 2017 г.) деянието по ал. 1 е цел улесняване извършването на престъпление по чл. 108а, ал. 1, 2, 6 или 7; Чл. 320. (1) (Предишен текст на чл. 320 - ДВ, бр. 92 от 2002 г.) Който явно подбужда към извършване на престъпление чрез проповед пред множество хора, чрез разпространяване на печатни произведения или по друг подобен начин, се наказва с лишаване от свобода до три години, но не с по-тежко наказание от това, предвидено за самото престъпление. (2) (Нова - ДВ, бр. 92 от 2002 г., изм., бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г., доп., бр. 101 от 2017 г.) Наказанието за явно подбуждане към извършване на престъпление по чл. 108а, ал. 1, 2 – 4, 6 или 7 е лишаване от свобода от две до десет години.
е) Рамково решение 2003/568/ПВР на Съвета от 22 юли 2003 г. относно борбата с корупцията в частния сектор (3);	НАКАЗАТЕЛЕН КОДЕКС Чл. 225в. (Нов - ДВ, бр. 92 от 2002 г.) (1) Който, като изпълнява работа за юридическо лице или едноличен търговец, поиска или приеме дар или каквато и да е облага, която не му се следва, или приеме предложение или обещание за дар или облага, за да извърши или да не извърши действие в нарушение на задълженията си при осъществяване на търговска дейност, се наказва с лишаване от свобода до пет години или с глоба до двадесет хиляди лева. (2) Който при осъществяване на търговска дейност предложи, обещае или даде дар или каквато и да е облага на лице, което изпълнява работа в юридическо лице или при едноличен търговец, за да извърши или да не извърши действие в нарушение на неговите задължения, се наказва с лишаване от свобода до три години или с глоба до петнадесет хиляди лева. (3) Наказанието по предходните алинеи се налага и когато със съгласие на лицето по ал. 1 дарът или облагата са предложени, обещани или дадени другиму. (5) Предметът на престъплението се отнема в полза на

ж) Рамково решение 2004/757/ПВР на Съвета от 25 октомври 2004 г. за установяване на минималните разпоредби относно съставните елементи на наказуемите деяния и прилаганите наказания в областта на трафика на наркотици (4);	държавата, а ако липсва или е отчужден, се присъжда неговата равностойност. НАКАЗАТЕЛЕН КОДЕКС Чл. 242 (2) (Нова - ДВ, бр. 95 от 1975 г., изм., бр. 10 от 1993 г., бр. 62 от 1997 г., бр. 21 от 2000 г.) Който без надлежно разрешително пренесе през границата на страната наркотични вещества и/или техни аналози, се наказва за високорискови наркотични вещества с лишаване от свобода от десет до петнадесет години и глоба от сто хиляди до двеста хиляди лева и за рисков наркотични вещества - с лишаване от свобода от три до петнадесет години и глоба от десет хиляди до сто хиляди лева. (3) (Нова - ДВ, бр. 95 от 1975 г., изм., бр. 89 от 1986 г., бр. 10 от 1993 г., отм., бр. 50 от 1995 г., нова, бр. 21 от 2000 г.) Който без надлежно разрешение пренесе през границата на страната прекурсори или съоръжения и материали за производство на наркотични вещества, се наказва с лишаване от свобода от две до десет години и глоба от петдесет хиляди до сто хиляди лева. (4) (Нова - ДВ, бр. 89 от 1986 г., изм., бр. 10 от 1993 г., предишна ал. 4, бр. 50 от 1995 г., изм. и доп., бр. 62 от 1997 г., предишна ал. 3, изм., бр. 21 от 2000 г.) Когато предметът на контрабандата по предходните алинеи е в особено големи размери и случаят е особено тежък или когато някое от лицата по буква "е" на ал. 1 е митнически служител, наказанието е: в случаите по ал. 1 - лишаване от свобода от пет до петнадесет години и глоба от петдесет хиляди до двеста хиляди лева, а в случаите по ал. 2 и 3 - лишаване от свобода от петнадесет до двадесет години и глоба от двеста хиляди до триста хиляди лева. Чл. 354а. (Нов - ДВ, бр. 95 от 1975 г., изм., бр. 28 от 1982 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 62 от 1997 г., бр. 21 от 2000 г., бр. 26 от 2004 г., бр. 75 от 2006 г.) (1) Който без надлежно разрешително произведе, преработи, придобие или държи	Пълно съответствие.
---	--	----------------------------

	наркотични вещества или техни анализи с цел разпространение, или разпространява наркотични вещества или техни анализи, се наказва за високорискови наркотични вещества или техни анализи - с лишаване от свобода от две до осем години и с глоба от пет хиляди до двадесет хиляди лева, а за рискови наркотични вещества или техни анализи - с лишаване от свобода от една до шест години и с глоба от две хиляди до десет хиляди лева. Когато предмет на престъплението са прекурсори или съоръжения или материали за производство на наркотични вещества или техни анализи, наказанието е лишаване от свобода от три до дванадесет години и глоба от двадесет хиляди до сто хиляди лева. (2) (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2010 г.) Когато наркотичните вещества или техни анализи са в големи размери, наказанието е лишаване от свобода от три до дванадесет години и глоба от десет хиляди до петдесет хиляди лева. Който без надлежно разрешително на публично място придобие или държи с цел разпространение, или разпространява наркотични вещества или техни анализи, както и когато наркотичните вещества или техни анализи са в особено големи размери или деянието е извършено: 1. от лице, което действа по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група; 2. от лекар или фармацевт; 3. от възпитател, преподавател, ръководител на учебно заведение или длъжностно лице при или по повод изпълнение на службата му; 4. при условията на опасен рецидив, наказанието е лишаване от свобода от пет до петнадесет години и глоба от двадесет хиляди до сто хиляди лева. (4) Който наруши правила, установени за производство, придобиване, пазене, отчитане, отпускане, превозване или пренасяне на наркотични вещества, се наказва с лишаване от свобода до пет години и с глоба до пет хиляди лева, като съдът може да постанови и лишаване от правата по чл. 37, ал. 1, т. 6 и 7.
--	---

	Чл. 354в. (Нов - ДВ, бр. 95 от 1975 г., изм., бр. 62 от 1997 г., бр. 21 от 2000 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2006 г.) Който засява или отглежда растения от опиен мак и кокаинов храст или растения от рода на конопа в нарушение на установените в Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите правила, се наказва с лишаване от свобода от две до пет години и глоба от пет хиляди до десет хиляди лева.
3) Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност (5);	НАКАЗАТЕЛЕН КОДЕКС Чл. 109. (1) (Изм. - ДВ, бр. 99 от 1989 г., бр. 92 от 2002 г., бр. 75 от 2006 г.) Който образува или ръководи организация или група, която си поставя за цел да извършва престъпления по тази глава, се наказва с лишаване от свобода до дванадесет години, но не повече от наказанието, предвидено за съответното престъпление. (2) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2002 г., доп., бр. 75 от 2006 г.) Който членува в такава организация или група, се наказва с лишаване от свобода до десет години, но не повече от наказанието, предвидено за съответното престъпление. (3) (Нова - ДВ, бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г.) Когато организацията или групата си поставя за цел да извършва престъпление по чл. 108а, наказанието е: 1. по ал. 1 - лишаване от свобода от десет до двадесет години; 2. по ал. 2 - лишаване от свобода от две до десет години. Чл. 162. (3) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2009 г.) Който образува или ръководи организация или група, която си поставя за цел извършването на деяния по ал. 1 и 2 или системно допуска извършването на такива деяния, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години и с глоба от десет хиляди до тридесет хиляди лева, както и с обществено порицание. (4) Който членува в такава организация или група, се наказва с лишаване от свобода до три години и с обществено порицание. Чл. 169г. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2009 г.) (1) Който образува или ръководи група, която си поставя за цел да извършва престъпления по този раздел, се наказва с лишаване от

	свобода от една до осем години. (2) Който членува в такава група, се наказва с лишаване от свобода до шест години. Чл. 321. (1) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2002 г.) Който образува или ръководи организирана престъпна група, се наказва с лишаване от свобода от три до десет години. (2) (Изм. - ДВ, бр. 92 от 2002 г.) Който участва в такава група, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години. (3) (Нова - ДВ, бр. 62 от 1997 г., изм., бр. 21 от 2000 г., бр. 92 от 2002 г., доп., бр. 27 от 2009 г., изм. и доп., бр. 26 от 2010 г.) Когато групата е въоръжена или създадена с користна цел или с цел да върши престъпления по чл. 142, чл. 142а, чл. 143а, чл. 243, 244, 253, 280, 337, чл. 339, ал. 1 - 4, чл. 354а, ал. 1 и 2 и чл. 354б, ал. 1 - 4 или в нея участва длъжностно лице, наказанието е: 1. по ал. 1 - лишаване от свобода от пет до петнадесет години; 2. по ал. 2 - лишаване от свобода от три до десет години. (6) (Нова - ДВ, бр. 92 от 2002 г.) Който се сговори с едно или повече лица да върши в страната или чужбина престъпления, за които е предвидено наказание лишаване от свобода повече от три години и чрез които се цели да се набави имотна облага или да се упражни противозаконно влияние върху дейността на орган на властта или местното самоуправление, се наказва с лишаване от свобода до шест години. Чл. 321а. (Нов - ДВ, бр. 62 от 1997 г.) (1) Който участва в ръководството на организация или група, която чрез използване сила или внушаване на страх сключва сделки или извлича облаги, се наказва с лишаване от свобода от три до осем години. (2) Който участва в такава организация или група, се наказва с лишаване от свобода до пет години. (3) Придобитото от организацията, от групата или от участниците в тях имущество от тази дейност се отнема в полза на държавата, ако лицата, от които е придобито, или
--	---

	техните наследници са неизвестни. (4) В случаите по предходните алинеи се прилага разпоредбата на чл. 321, ал. 4 и 5. Чл. 354в. (2) (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2006 г.) Който организира, ръководи или финансира организирана престъпна група за отглеждане на растения по ал. 1 или за добиване, производство или преработване на наркотични вещества, се наказва с лишаване от свобода от десет до двадесет години и с глоба от петдесет хиляди до двеста хиляди лева. (3) (Доп. - ДВ, бр. 75 от 2006 г.) Който участва в организирана престъпна група по предходната алинея, се наказва с лишаване от свобода от три до десет години и глоба от пет хиляди до десет хиляди лева. Чл. 356б. (1) Чужд гражданин, който на територията на републиката се подготвя да извърши в чужбина деяние по чл. 242, ал. 2 и 3 или някое от деянията, посочени в чл. 356а, се наказва с лишаване от свобода до пет години, но не повече от наказанието, предвидено за съответното престъпление. (2) Ако със същата цел е създадена организация или група, наказанието е лишаване от свобода от една до шест години, а за организаторите и ръководителите - лишаване от свобода от три до осем години, но не повече от наказанието, предвидено за съответното престъпление.	
и) Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него и за замяна на Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета (6);	НАКАЗАТЕЛЕН КОДЕКС Чл. 159а. (1) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2009 г., бр. 84 от 2013 г.) Който набира, транспортира, укрива или приема отделни лица или групи от хора с цел да бъдат използвани за развратни действия, за принудителен труд или за просяка, за отнемане на телесен орган, тъкан, клетка или телесна течност или за да бъдат държани в принудително подчинение независимо от съгласието им, се наказва с лишаване от свобода от две до осем години и глоба от три хиляди до дванадесет хиляди лева.	Пълно съответствие.

	(2) Когато деянието по ал. 1 е извършено: 1. спрямо лице, ненавършило осемнадесет години; 2. чрез използване на принуда или чрез въвеждане на лицето в заблудение; 3. чрез отвличане или противозаконно лишаване от свобода; 4. чрез използване състояние на зависимост; 5. чрез злоупотреба с власт; 6. чрез обещаване, даване или получаване на облаги; 7. (нова - ДВ, бр. 84 от 2013 г.) от длъжностно лице при или по повод изпълнение на службата му; (изм. - ДВ, бр. 27 от 2009 г.) наказанието е лишаване от свобода от три до десет години и глоба от десет хиляди до двадесет хиляди лева. (3) (Нова - ДВ, бр. 75 от 2006 г., изм., бр. 27 от 2009 г.) Когато деянието по ал. 1 е извършено спрямо бременна жена с цел продажба на детето, наказанието е лишаване от свобода от три до петнадесет години и глоба от двадесет хиляди до петдесет хиляди лева. Чл. 159б. (1) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2009 г.) Който набира, транспортира, укрива или приема отделни лица или групи от хора и ги преведе през границата на страната с целта по чл. 159а, ал. 1, се наказва с лишаване от свобода от три до дванадесет години и глоба от десет хиляди до двадесет хиляди лева. (2) (Доп. - ДВ, бр. 75 от 2006 г., изм., бр. 27 от 2009 г.) Ако деянието по ал. 1 е извършено при условията на чл. 159а, ал. 2 и 3, наказанието е лишаване от свобода от пет до дванадесет години и глоба от двадесет хиляди до петдесет хиляди лева. Чл. 159в. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2009 г., изм., бр. 84 от 2013 г.) Който използва лице, пострадало от трафик на хора, за развратни действия, за принудителен труд или за просия, за отнемане на телесен орган, тъкан, клетка или телесна течност или за да бъде държано в принудително подчинение независимо от съгласието му, се наказва с лишаване от свобода от три до десет години и глоба от десет хиляди до
--	---

	двадесет хиляди лева. Чл. 159г. (Предишен текст на чл. 159в, изм. - ДВ, бр. 27 от 2009 г.) Когато деянието по чл. 159а - 159в представлява опасен рецидив или е извършено по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група, наказанието е лишаване от свобода от пет до петнадесет години и глоба от двадесет хиляди до сто хиляди лева, като съдът може да постанови и конфискация на част или на цялото имущество на деца.	
й) Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография и за замяна на Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета (7);	НАКАЗАТЕЛЕН КОДЕКС Чл. 159. (2) (Нова - ДВ, бр. 38 от 2007 г., доп., бр. 27 от 2009 г., изм., бр. 74 от 2015 г.) Който разпространява чрез информационна или съобщителна технология или по друг подобен начин порнографски материал, се наказва с лишаване от свобода до две години и глоба от хиляда до три хиляди лева. Чл. 149. (Доп. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., изм., бр. 89 от 1986 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 107 от 1996 г., бр. 75 от 2006 г.) Който извърши действие с цел да възбуди или удовлетвори полово желание без съвкупление по отношение на лице, ненавършило 14-годишна възраст, се наказва за блудство с лишаване от свобода от една до шест години. (2) (Изм. - ДВ, бр. 107 от 1996 г., доп., бр. 27 от 2009 г., изм., бр. 74 от 2015 г.) За блудство наказанието е лишаване от свобода от две до осем години, когато е извършено: 1. чрез употреба на сила или заплашване; 2. чрез привеждане на пострадалия в безпомощно състояние; 3. чрез използване на безпомощното състояние на пострадалия; 4. чрез използване на положение на зависимост или надзор; 5. по отношение на лице, което се занимава с проституция. (3) (Изм. - ДВ, бр. 107 от 1996 г., бр. 38 от 2007 г.) Когато деянието по предходните алинеи е извършено повторно,	Пълно съответствие.

	наказанието е лишаване от свобода от три до десет години. (4) (Нова - ДВ, бр. 107 от 1996 г.) За блудство наказанието е лишаване от свобода от три до петнадесет години: 1. ако е извършено от две или повече лица; 2. (отм. - ДВ, бр. 62 от 1997 г., нова, бр. 74 от 2015 г.) ако е извършено по отношение на лице, което не разбира свойството или значението на извършеното; 3. (отм. - ДВ, бр. 62 от 1997 г.); 4. (отм. - ДВ, бр. 62 от 1997 г.). (5) (Нова - ДВ, бр. 62 от 1997 г.) За блудство наказанието е лишаване от свобода от пет до двадесет години: 2. ако е причинена тежка телесна повреда или е последвал опит за самоубийство; 3. ако представлява опасен рецидив; 4. (нова - ДВ, бр. 38 от 2007 г.) ако представлява особено тежък случай. Чл. 150. (Доп. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., изм., бр. 89 от 1986 г., бр. 107 от 1996 г., бр. 75 от 2006 г.) (1) (Предишен текст на чл. 150, изм. и доп. - ДВ, бр. 27 от 2009 г., изм., бр. 26 от 2010 г.) Който извърши действие с цел да възбуди или удовлетвори полово желание без съвкупление по отношение на лице, навършило 14-годишна възраст, чрез употреба на сила или заплашване, чрез използване на безпомощното му състояние или чрез привеждането му в такова състояние или чрез използване на положение на зависимост или надзор, се наказва с лишаване от свобода от две до осем години. (2) (Нова - ДВ, бр. 74 от 2015 г.) Наказанието по ал. 1 се налага и на онзи, който извърши деянието по ал. 1 по отношение на непълнолетно лице, което се занимава с проституция. (3) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2009 г., изм., бр. 26 от 2010 г., предишна ал. 2, изм., бр. 74 от 2015 г.) Когато деянието по ал. 1 е извършено по отношение на лице, което не разбира
--	--

	свойството или значението на извършеното, или деянието представлява особено тежък случай, наказанието е лишаване от свобода от три до десет години. Чл. 151. (1) (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2006 г.) Който се съвкупил с лице, ненавършило 14-годишна възраст, доколкото извършеното не съставлява престъпление по чл. 152, се наказва с лишаване от свобода от две до шест години. (2) (Нова - ДВ, бр. 74 от 2015 г.) Когато деянието по ал. 1 е извършено: 1. чрез използване на положение на зависимост или надзор; 2. по отношение на лице, ненавършило 14-годишна възраст, което се занимава с проституция; 3. от две или повече лица, наказанието е лишаване от свобода от две до осем години. (3) (Нова - ДВ, бр. 27 от 2009 г., изм., бр. 26 от 2010 г., предишна ал. 2, бр. 74 от 2015 г.) Когато деянието по ал. 1 е извършено с непълнолетно лице чрез използване на положение на зависимост или надзор, наказанието е лишаване от свобода от една до пет години. (4) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 27 от 2009 г., изм., бр. 26 от 2010 г., предишна ал. 3, бр. 74 от 2015 г.) Който се съвкупил с лице, навършило 14-годишна възраст, което не разбира свойството или значението на извършеното, се наказва с лишаване от свобода до пет години. Чл. 152. (1) Който се съвкупил с лице от женски пол: 1. лишено от възможност за самоотбрана, и то без негово съгласие; 2. като го принуди към това със сила или заплашване; 3. като го приведе в безпомощно състояние, се наказва за изнасилване с лишаване от свобода от две до осем години. (2) За изнасилване наказанието е лишаване от свобода от три до десет години: 1. (изм. - ДВ, бр. 92 от 2002 г.) ако изнасилваната не е навършила осемнадесет години;
--	--

	2. ако тя е низходяща сродница; 3. (нова - ДВ, бр. 28 от 1982 г.) ако е извършено повторно. (3) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1982 г.) За изнасилване наказанието е лишаване от свобода от три до петнадесет години: 1. ако е извършено от две или повече лица; 2. ако е причинена средна телесна повреда; 3. ако е последвал опит за самоубийство; 5. (предишна т. 4 - ДВ, бр. 92 от 2002 г.) ако представлява опасен рецидив. (4) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., бр. 92 от 2002 г.) За изнасилване наказанието е лишаване от свобода от десет до двадесет години: 1. ако изнасилването не е навършила четиринадесет години; 2. ако е причинена тежка телесна повреда; 3. ако е последвало самоубийство; Чл. 154а. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2009 г.) (1) (Предишен текст на чл. 154а, изм. - ДВ, бр. 74 от 2015 г.) Който извърши блудствени действия или съвкупление с непълнолетно лице, което се занимава с проституция, се наказва с лишаване от свобода до три години. (2) (Нова - ДВ, бр. 74 от 2015 г.) Когато деянието по ал. 1 е извършено повторно или от две или повече лица, наказанието е лишаване от свобода от една до пет години. Чл. 155. (1) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 62 от 1997 г., бр. 92 от 2002 г., бр. 26 от 2004 г., бр. 75 от 2006 г.) Който склонява друго лице към проституция или сважда към блудствени действия или съвкупление, се наказва с лишаване от свобода до три години и глоба от хиляда до три хиляди лева. (2) (Изм. - ДВ, бр. 10 от 1993 г., бр. 62 от 1997 г., бр. 75 от 2006 г.) Който предоставя систематически помещение на различни лица за полови сношения или за блудствени действия, се наказва с лишаване от свобода до пет години и с глоба от хиляда до пет хиляди лева.
--	---

	(3) (Нова - ДВ, бр. 62 от 1997 г., изм., бр. 92 от 2002 г., бр. 75 от 2006 г.) Когато деянията по ал. 1 и 2 са извършени с користна цел, наказанието е лишаване от свобода от една до шест години и глоба от пет хиляди до петнадесет хиляди лева. (4) (Нова - ДВ, бр. 21 от 2000 г., изм., бр. 75 от 2006 г.) Който склони или принуди друго лице към употреба на наркотични вещества или техни аналози с цел протитиране, съвкупление, блудствени действия или извършване на полово сношение или действия на полово удовлетворение с лице от същия пол, се наказва с лишаване от свобода от пет до петнадесет години и с глоба от десет хиляди до петдесет хиляди лева. (5) (Нова - ДВ, бр. 21 от 2000 г., изм., бр. 92 от 2002 г., доп., бр. 75 от 2006 г., изм., бр. 38 от 2007 г.) Когато деянието по ал. 1 - 4 е извършено: 1. от лице, което действа по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група; 2. по отношение на лице, ненавършило 18 години, или невменяем; 4. повторно; 5. при условията на опасен рецидив, наказанието в случаите по ал. 1 и 2 е лишаване от свобода от две до осем години и глоба от пет хиляди до петнадесет хиляди лева, в случаите по ал. 3 - лишаване от свобода от три до десет години и глоба от десет хиляди до двадесет и пет хиляди лева, а в случаите по ал. 4 - лишаване от свобода от десет до двадесет години и глоба от сто хиляди до триста хиляди лева. (6) (Предшна ал. 3, изм. - ДВ, бр. 62 от 1997 г., предишна ал. 4, бр. 21 от 2000 г., отм., бр. 75 от 2006 г.) (7) (Предшна ал. 4 - ДВ, бр. 62 от 1997 г., предишна ал. 5, бр. 21 от 2000 г., изм., бр. 92 от 2002 г., в сила от 1.01.2005 г., по отношение на наказанието пробация - изм., бр. 26 от 2004 г., в сила от 1.01.2004 г., отм., бр. 103 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г.)
--	--

	Чл. 155а. (Нов - ДВ, бр. 38 от 2007 г., изм. и доп., бр. 27 от 2009 г., изм., бр. 26 от 2010 г., бр. 74 от 2015 г.) (1) Който чрез информационна или съобщителна технология или по друг начин предоставя или събира информация за лице, ненавършило 18-годишна възраст, за да се установи контакт с него за извършване на блудствено действие, съвкупление, полово сношение, проституция, за създаване на порнографски материал или за участие в порнографско представление, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години и с глоба от пет хиляди до десет хиляди лева. Чл. 155б. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2009 г., доп., бр. 26 от 2010 г.) (1) (Предишен текст на чл. 155б, изм. - ДВ, бр. 74 от 2015 г.) Който склонява лице, ненавършило 14-годишна възраст, да участва или да наблюдава действителни, виртуални или симулирани полови сношения между лица от еднакъв или различен пол или похотливо показване на човешки полови органи, содомия, мастурбация, сексуален садизъм или мазохизъм, се наказва с лишаване от свобода до пет години. (2) (Нова - ДВ, бр. 74 от 2015 г.) Когато деянието по ал. 1 е извършено: 1. чрез употреба на сила или заплашване; 2. чрез използване на положение на зависимост или надзор; 3. от две или повече лица, сговорили се предварително; 4. повторно, наказанието е лишаване от свобода от две до десет години. Чл. 155в. (Нов - ДВ, бр. 74 от 2015 г.) Който чрез употреба на сила или заплашване, или чрез използване на положение на зависимост или надзор склонява непълнолетно лице да участва в действително, виртуално или симулирано блудствено действие, съвкупление, полово сношение, включително содомия, мастурбация, сексуален садизъм или мазохизъм, както и за похотливо показване на човешки полови органи, се наказва с лишаване от свобода до пет години.
--	---

	Чл. 156. (Изм. - ДВ, бр. 10 от 1993 г.) (1) (Предишен текст на чл. 156, изм. - ДВ, бр. 62 от 1997 г., бр. 75 от 2006 г.) Който отвлече друго лице с цел да бъде предоставено за развратни действия, се наказва с лишаване от свобода от три до десет години и с глоба до хиляда лева. (2) (Нова - ДВ, бр. 62 от 1997 г., изм., бр. 75 от 2006 г.) Наказанието е лишаване от свобода от пет до дванадесет години, когато: 1. отвлеченото лице не е навършило 18 години; 2. отвлеченото лице е предоставено за развратни действия, или 3. отвлечането е с цел лицето да бъде предоставено за развратни действия извън границите на страната. (3) (Нова - ДВ, бр. 75 от 2006 г.) Наказанието е лишаване от свобода от пет до петнадесет години и глоба от пет хиляди до двадесет хиляди лева, когато: 1. деянието е извършено от лице, което действа по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група; 2. отвлеченото лице е предоставено за развратни действия извън границите на страната; 3. деянието представлява опасен рецидив. Чл. 157. (Изм. и доп. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., бр. 89 от 1986 г., изм., бр. 10 от 1993 г., бр. 62 от 1997 г., бр. 92 от 2002 г., бр. 26 от 2004 г., бр. 103 от 2004 г., в сила от 1.01.2005 г., изм. и доп., бр. 75 от 2006 г., изм., бр. 74 от 2015 г.) (1) Който извърши полово сношение или действия на полово удовлетворение с лице от същия пол, като употреби за това сила или заплашване или използва положение на зависимост или надзор, както и с лице, лишено от възможност за самоотбрана, се наказва с лишаване от свобода от две до осем години. (2) Когато деянието по ал. 1 е извършено по отношение на непълнолетно лице, което се занимава с проституция, наказанието е лишаване от свобода от три до десет години. (3) Когато деянието по ал. 1 е извършено по отношение на лице, ненавършило 14-годишна възраст, наказанието е
--	--

	лишаване от свобода от три до дванадесет години. (4) Който извърши полово сношение или действия на полово удовлетворение с лице от същия пол, ненавършило 14-годишна възраст, се наказва с лишаване от свобода от две до шест години. (5) Когато деянието по ал. 4 е извършено по отношение на лице, ненавършило 14-годишна възраст, което се занимава с проституция, наказанието е от две до осем години. (6) Който извърши полово сношение или действия на полово удовлетворение с лице от същия пол, навършило 14-годишна възраст, което не разбира свойството или значението на извършеното, се наказва с лишаване от свобода от две до шест години. (7) Когато деянието по ал. 1 – 6 представлява особено тежък случай, наказанието е лишаване от свобода от пет до двадесет години. Чл. 158а. (Нов - ДВ, бр. 27 от 2009 г., изм., бр. 74 от 2015 г.) (1) Който по какъвто и да е начин намира, подпомага или използва лице, ненавършило 18-годишна възраст, или група от такива лица да участва в порнографско представление, се наказва с лишаване от свобода до шест години. (2) Който принуждава лице, ненавършило 18-годишна възраст, или група от такива лица да участва в порнографско представление, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години. (3) Когато деянието по ал. 1 или 2 е извършено по отношение на лице, ненавършило 14-годишна възраст, наказанието е лишаване от свобода от две до осем години. (4) Когато от деянието е получена имотна облага, наказанието е: 1. в случаите по ал. 1 или 2 – лишаване от свобода от две до осем години и глоба от десет хиляди до двадесет хиляди лева; 2. в случаите по ал. 3 – лишаване от свобода от три до десет години и глоба от двадесет хиляди до петдесет хиляди лева. (5) Който наблюдава порнографско представление, в което	
--	--	--

к) Директива 2013/40/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 12 август 2013 г. относно атаките срещу информационните системи и за замяна на Рамково решение 2005/222/ПВР на Съвета (8), както и всички други правни инструменти, ако в тези инструменти изрично се предлага към настоящата директива да се прилага към престъпления, хармонизирани с тях.	участва лице, ненавършило 18-годишна възраст, се наказва с лишаване от свобода до три години. НАКАЗАТЕЛЕН КОДЕКС ОСОБЕНА ЧАСТ Чл. 171. (3) (Доп. - ДВ, бр. 92 от 2002 г., бр. 101 от 2017 г.) Който чрез използване на специални технически средства противозаконно осъществи достъп до или узнае неадресирано до него съобщение, предадено по телефон, телеграф, чрез компютърна мрежа или по друго далекосъобщително средство, се наказва с лишаване от свобода до две години. (4) (Нова – ДВ, бр. 101 от 2017 г.) Наказанието по ал. 3 се налага и когато предмет на деянието са компютърни данни, изпращани в рамките на една или между повече информационни системи, включително електромагнитни емисии от информационна система. Чл. 216. (3) (Нова - ДВ, бр. 92 от 2002 г., изм., бр. 101 от 2017 г.) Който, като осъществи неурегламентиран достъп до информационна система от значение за предприятие, учреждение, юридическо или физическо лице, и по този начин унищожи или повреди чуждо имущество, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години и глоба до десет хиляди лева. (6) (Изм. - ДВ, бр. 10 от 1993 г., предишна ал. 4, изм., бр. 92 от 2002 г.) Ако деянието по ал. 1, 2, 3 и 5 е извършено по непредпазливост, наказанието е лишаване от свобода до две години или глоба от сто до триста лева. Чл. 319а. (Нов - ДВ, бр. 92 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2007 г., бр. 101 от 2017 г.) Който неправомерно осъществи достъп до информационна система или части от нея, в немаловажни случаи се наказва с лишаване от свобода до две години. (2) (Изм. – ДВ, бр. 101 от 2017 г.) Ако деянието по ал. 1 е извършено от две или повече лица, створили се предварително за извършване на такова деяние, наказанието е	Пълно съответствие.
---	---	----------------------------

	лишаване от свобода до две години и глоба до три хиляди лева. (3) (Доп. - ДВ, бр. 38 от 2007 г., изм., бр. 101 от 2017 г.) Ако деянието по ал. 1 е извършено повторно или по отношение на данни за създаване на електронен подпис, наказанието е лишаване от свобода до три години и глоба до пет хиляди лева. (4) (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2004 г., доп., бр. 38 от 2007 г.) Ако деянието по ал. 1 - 3 са извършени по отношение на информация, представляваща държавна или друга защитена от закон тайна, наказанието е от една до три години лишаване от свобода, ако не подлежи на по-тежко наказание. (5) Ако от деянието по ал. 4 са настъпили тежки последици, наказанието е от една до осем години. Чл. 319б. (Нов - ДВ, бр. 92 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2007 г., бр. 101 от 2017 г.) Който неправомерно добави, копира, използва, промени, пренесе, изтрие, повреди, влоши, скрие, унищожи компютърни данни в информационна система или спре достъпа до такива данни, в немаловажни случаи се наказва с лишаване от свобода до две години и глоба до три хиляди лева. (2) (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2017 г.) Ако с деянието по ал. 1 са причинени значителни вреди или са настъпили други тежки последици, наказанието е лишаване от свобода до три години и глоба до пет хиляди лева. (3) Ако деянието по ал. 1 е извършено с цел имотна облага, наказанието е лишаване от свобода от една до три години и глоба до пет хиляди лева. (4) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2017 г.) Ако деянието по ал. 1 е извършено чрез компютърна програма, парола, код за достъп или други данни за достъп до информационна система или до част от нея, предназначени да засегнат повече от една информационна система, и са настъпили последиците по ал. 2, наказанието е лишаване от свобода от една до четири години и глоба до шест хиляди лева. (5) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2017 г.) Наказанието е лишаване от
--	--

	свобода от пет до осем години и глоба до десет хиляди лева, когато деянието по ал. 1: 1. е извършено от лице, което действа по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група; 2. е извършено срещу информационна система, която е част от критична инфраструктура. Чл. 319в. (Нов - ДВ, бр. 92 от 2002 г.) (1) (Доп. - ДВ, бр. 38 от 2007 г., изм., бр. 101 от 2017 г.) Който извърши деяние по чл. 319б по отношение на данни, които се дават по силата на закон, по електронен път или на електронен или друг носител, се наказва с лишаване от свобода до три години и с глоба до три хиляди лева. (2) (Доп. - ДВ, бр. 101 от 2017 г.) Ако деянието по ал. 1 е с цел да се осуети изпълнение на задължение, наказанието е лишаване от свобода от една до три години и глоба до пет хиляди лева. Чл. 319г. (Нов - ДВ, бр. 92 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2007 г., изм. и доп., бр. 101 от 2017 г.) Който въведе компютърен вирус в информационна система или компютърна мрежа, се наказва с лишаване от свобода до три години и глоба до три хиляди лева. (2) (Нова - ДВ, бр. 38 от 2007 г., изм., бр. 101 от 2017 г.) Наказанието по ал. 1 се налага и на онзи, който въведе друга компютърна програма, която е предназначена за нарушаване на дейността на информационна система или компютърна мрежа или за узнаване, заличаване, изтриване, изменение или копиране на компютърни данни без разрешение, когато такава се изисква, доколкото извършеното не съставлява по-тежко престъпление. (3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 38 от 2007 г., бр. 101 от 2017 г.) Ако от деянието по ал. 1 и 2 са настъпили значителни вреди или е извършено повторно, наказанието е лишаване от свобода до пет години и глоба до три хиляди лева. Чл. 319д. (Нов - ДВ, бр. 92 от 2002 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 26 от 2004 г., бр. 38 от 2007 г., бр. 101 от 2017 г.) Който създава, набавя за себе си или за другото, внася или по друг начин
--	---

	разпространява компютърни програми, пароли, кодове или други подобни данни за достъп до информационна система или част от нея с цел да се извърши престъпление по чл. 171, ал. 3, чл. 319а, чл. 319б, чл. 319в или чл. 319г, се наказва с лишаване от свобода до две години. (2) (Доп. - ДВ, бр. 38 от 2007 г., изм., бр. 101 от 2017 г.) Когато с деянието по ал. 1 са разкрити лични данни, класифицирана информация или друга защитена от закона тайна, доколкото извършеното не съставлява по-тежко престъпление, наказанието е лишаване от свобода до три години. (3) (Нова - ДВ, бр. 101 от 2017 г.) За деяние по ал. 1, извършено с користна цел или от лице, което действа по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група, или ако с него са причинени значителни вреди или са настъпили други тежки последици, наказанието е лишаване от свобода до пет години. Чл. 319е. (Нов - ДВ, бр. 92 от 2002 г., изм., бр. 85 от 2017 г.) Който при доставяне на информационни услуги наруши разпоредбите на чл. 6, ал. 2, т. 5 от Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги, се наказва с глоба до пет хиляди лева, ако не подлежи на по-тежко наказание. НАКАЗАТЕЛЕН КОДЕКС ОБЩА ЧАСТ Чл. 18. (1) Опитът е започнатото изпълнение на умишлено престъпление, при което изпълнителното деяние не е довършено или макар и да е довършено, не са настъпили предвидените в закона и искани от дееца общественоопасни последици на това престъпление. (2) При опит деецът се наказва с наказанието, предвидено за довършеното престъпление, като се взема предвид степента на осъществяване на намерението и причините, поради които престъплението е останало nedovършено.
--	---

	Чл. 20. (1) Съучастници в извършването на умишлено престъпление са извършителите, подбудителите и помагачите. (2) Извършител е този, който участва в самото изпълнение на престъплението. (3) Подбудител е този, който умишлено е склонил другото да извърши престъплението. (4) Помагач е този, който умишлено е улеснил извършването на престъплението чрез съвети, разяснения, обещание да се даде помощ след деянието, отстраняване на спънки, набавяне на средства или по друг начин. Чл. 21. (1) Всички съучастници се наказват с наказанието, предвидено за извършеното престъпление, като се вземат предвид характерът и степента на тяхното участие. (2) Подбудителят и помагачът отговарят само за онова, за което умишлено са подбудили или подпомогнали извършителя. (3) Когато поради определено лично свойство или отношение на дееца законът възвежда извършеното деяние в престъпление, за това престъпление отговарят и подбудителят, и помагачът, за които тези обстоятелства не са налице. (4) Особените обстоятелства, поради които законът изключва, намалява или увеличава наказанието за някого от съучастниците, не се вземат предвид за останалите съучастници, по отношение на които тези обстоятелства не са налице.
Член 4 Конфискация 1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да може да се извърши конфискацията, изцяло или частично, на средства на престъпление и на облаги или на имущество, чиято стойност съответства на тези средства на престъпление или облаги, при	НАКАЗАТЕЛЕН КОДЕКС Чл. 53. (1) Независимо от наказателната отговорност отнемат се в полза на държавата: а) вещите, които принадлежат на виновния и са били предназначени или са послужили за извършване на умишлено престъпление; б) вещите, които принадлежат на виновния и са били предмет
Пълно съответствие.	

условие че има влязла в сила осъдителна присъда за извършено престъпление, включително в резултат на неприсъствено производство.	на умислено престъпление - в случаите, изрично предвидени в особена част на този кодекс. (2) (Нова - ДВ, бр. 28 от 1982 г.) Отнемат се в полза на държавата и: а) вещите, предмет или средство на престъплението, притежаването на които е забранено, и б) придобитото чрез престъплението, ако не подлежи на връщане или възстановяване. Когато придобитото липсва или е отчуждено, присъжда се неговата равностойност. ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС § 1. В чл. 53 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 1, буква „а“ се създава изречение второ: „Когато вещите липсват или са отчуждени, присъжда се тяхната равностойност.“ 2. В ал. 2 буква „б“ се изменя така: „б) пряката и непряка облага, придобити чрез престъплението, ако не подлежат на връщане или възстановяване. Когато облагата липсва или е отчуждена, присъжда се нейната равностойност.“ 3. Създава се ал. 3: „(3) По смисъла на ал. 2, буква „б“: 1. пряка облага е всяка икономическа полза, настъпила като непосредствена последица от престъплението; 2. непряка облага е всяка икономическа полза настъпила в резултат на разпореждане с пряката облага, както и всяко имущество, получено в резултат на последващо пълно или частично преобразуване на пряка облага, включително, когато е била смесена с имущество, придобито от законни източници. На отнемане подлежи имуществото до стойността на включената пряка облага ведно с настъпилите увеличения на имуществото, ако са
---	--

	пряко свързани с разпореждането или преобразуването на пряката облага и включването на пряката облага в имуществото.“ НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС Присъствие на подсъдимия в съдебното заседание Чл. 269. (1) По дела с обвинение за тежко престъпление присъствието на подсъдимия в съдебно заседание е задължително. (2) Съдът може да разпреди подсъдимият да се яви и по дела, по които присъствието му не е задължително, когато това е необходимо за разкриване на обективната истина. (3) Когато това няма да попречи за разкриване на обективната истина, делото може да бъде разгледано в отсъствие на подсъдимия, ако: 1. не е намерен на посочения от него адрес или е променил същия, без да уведоми съответния орган; 2. местоживееето му в страната не е известно и след щателно издирване не е установено; 3. (нова - ДВ, бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.05.2010 г., изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 5.11.2017 г.) редовно е призован, не е посочил уважителни причини за неявяването си и е изпълнена процедурата по чл. 247б, ал. 1; 4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.05.2010 г.) се намира извън пределите на Република България и: а) местоживееето му не е известно; б) не може да бъде призован по други причини; в) е редовно призован и не е посочил уважителни причини за неявяването си. Въпроси, които съдът решава при постановяване на присъдата Чл. 301. (1) При постановяване на присъдата съдът обсъжда и решава следните въпроси: 9. налице ли са условията на чл. 53 от Наказателния кодекс;
--	---

	(2) Когато подсъдимият е обвинен в няколко престъпления или няколко лица са участвали в извършването на едно или няколко престъпления, съдът обсъжда и решава въпросите по ал. 1 за всяко лице и за всяко престъпление поотделно. Въпроси, по които съдът може да се произнесе и с определение Чл. 306. (1) Съдът може да се произнесе и с определение по въпросите относно: 1. определяне на общо наказание на основание чл. 25, 27 и прилагането на чл. 53 от Наказателния кодекс; (2) В случаите по ал. 1, т. 1 - 3 съдът се произнася в съдебно заседание с призоваване на осъдения.	
2. Когато въз основа на параграф 1 не е възможна конфискация, най-малкото в случаите, когато тази невъзможност се дължи на заболяване или бягство на заподозряно лице или обвиняем, държавите-членки вземат необходимите мерки, за да може да се извърши конфискация на облиги и на средства на престъплението в случаите, когато наказателното производство е образувано за престъпление, което води пряко или косвено до икономически ползи, и производството би могло да приключи с осъдителна присъда, ако заподозряното лице или обвиняемият бяха присъствали на производството.	НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС Основания, които изключват образуване на наказателно производство, и основания за прекратяването му Чл. 24. (1) Не се образува наказателно производство, а образуването се прекратява, когато: 5. след извършване на престъплението деецът е изпаднал в продължително разстройство на съзнанието, което изключва вменяемостта; Спиране на наказателното производство Чл. 25. (1) (Предишен текст на чл. 25 – ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 5.11.2017 г.) Наказателното производство се спира, когато: 1. след извършване на престъплението обвиняемият е изпаднал в краткотрайно разстройство на съзнанието, което изключва вменяемостта, или има друго тежко заболяване, което пречи на провеждането на производството; 2. разглеждането на делото в отсъствие на обвиняемия би попречило да се разкрие обективната истина; Присъствие на подсъдимия в съдебното заседание Чл. 269. (1) По дела с обвинение за тежко престъпление присъствието на подсъдимия в съдебно заседание е задължително.	

	(2) Съдът може да разпреди подсъдимият да се яви и по дела, по които присъствието му не е задължително, когато това е необходимо за разкриване на обективната истина. (3) Когато това няма да попречи за разкриване на обективната истина, делото може да бъде разглеждано в отсъствие на подсъдимия, ако: 1. не е намерен на посочения от него адрес или е променил същия, без да уведоми съответния орган; 2. местоживееето му в страната не е известно и след щателно издиране не е установено; 3. (нова - ДВ, бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.05.2010 г., изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 5.11.2017 г.) редовно е призован, не е посочил уважителни причини за неявяването си и е изпълнена процедурата по чл. 247б, ал. 1; 4. (предишна т. 3 - ДВ, бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.05.2010 г.) се намира извън пределите на Република България и: а) местоживееето му не е известно; б) не може да бъде призован по други причини; в) е редовно призован и не е посочил уважителни причини за неявяването си. НАКАЗАТАЛЕН КОДЕКС Чл. 53. (1) Независимо от наказателната отговорност отнемат се в полза на държавата: а) вещите, които принадлежат на виновния и са били предназначени или са послужили за извършване на умишлено престъпление; б) вещите, които принадлежат на виновния и са били предмет на умишлено престъпление - в случаите, изрично предвидени в особената част на този кодекс. (2) (Нова - ДВ, бр. 28 от 1982 г.) Отнемат се в полза на държавата и: а) вещите, предмет или средство на престъплението, притежаването на които е забранено, и б) придобитото чрез престъплението, ако не подлежи на връщане или възстановяване. Когато придобитото липсва или
--	---

	е отчуждено, присъжда се неговата равностойност. ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС § 1. В чл. 53 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 1, буква „а“ се създава изречение второ: „Когато вещите липсват или са отчуждени, присъжда се тяхната равностойност.“ 2. В ал. 2 буква „б“ се изменя така: „б) пряката и непряка облага, придобити чрез престъплението, ако не подлежат на връщане или възстановяване. Когато облагата липсва или е отчуждена, присъжда се нейната равностойност.“ 3. Създава се ал. 3: „(3) По смисъла на ал. 2, буква „б“: 1. пряка облага е всяка икономическа полза, настъпила като непосредствена последица от престъплението; 2. непряка облага е всяка икономическа полза настъпила в резултат на разпореждане с пряката облага, както и всяко имущество, получено в резултат на последващо пълно или частично преобразуване на пряка облага, включително, когато е била смесена с имущество, придобито от законни източници. На отнемане подлежи имуществото до стойността на включената пряка облага ведно с настъпилите увеличения на имуществото, ако са пряко свързани с разпореждането или преобразуването на пряката облага и включването на пряката облага в имуществото.“ ЗАКОН за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество Глава десета УСТАНОВЯВАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТО ИМУЩЕСТВО Чл. 108. (2) Проверката започва и когато лице не е било
--	---

	привлечено като обвиняем за престъпление по ал. 1 поради това, че е отказано образуване на наказателно производство или образуването на наказателно производство е било прекратено, тъй като: 1. е последвала амнистия; 2. е изтекла предвидената в закона давност; 3. след извършване на престъплението деецът е изпаднал в продължително разстройство на съзнанието, което изключва вменяемостта; 4. деецът е починал; 5. по отношение на лицето е допуснат трансфер на наказателно производство в друга държава. (3) Проверката започва и когато наказателното производство за престъпление по ал. 1 е спряно и лицето не може да бъде привлечено като обвиняем, тъй като: 1. след извършване на престъплението е изпаднало в краткотрайно разстройство на съзнанието, което изключва вменяемостта, или има друго тежко заболяване; 2. притежава имунитет; 3. е с неизвестен адрес и не може да бъде намерено. (4) Проверката по тази глава започва и продължава независимо от спирането или прекратяването на наказателното производство.	
Член 5 Разширена конфискация 1. Държавите-членки приемат необходимите мерки, за да може да се извърши конфискацията, изцяло или частично, на имущество, принадлежащо на лице, осъдено за престъпление, което може да доведе пряко или косвено до икономическа полза, когато съдът — въз основа на обстоятелствата по делото,	ЗАКОН за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество Глава десета УСТАНОВЯВАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТО ИМУЩЕСТВО Чл. 107. (1) Комисията образува производство за отнемане на незаконно придобито имущество, когато може да се направи обосновано предположение, че дадено имущество е незаконно	Пълно съответствие.

включително конкретните факти и наличните доказателства, като например доказателство, че стойността на имуществото е несъразмерна спрямо законните доходи на осъденото лице, е убеден, че въпросното имущество е придобито чрез престъпно поведение.	придобито. (2) Основано предположение е налице, когато след проверка се установи значително несъответствие в имуществото на проверяваното лице. Чл. 153. (1) Комисията представя иск за отнемане в полза на държавата на незаконно придобитото имущество пред окръжния съд... Чл. 157. (1) След приключване разглеждането на делото съдът се произнася с решение, което подлежи на обжалване по общия ред. ГРАЖДАНСКИ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС Компетентност по обуславящи въпроси Чл. 17. (1) Съдът взема становище по всички въпроси, които имат значение за решаването на делото, освен по въпроса дали е извършено престъпление. Подготовка на делото в закрито заседание Чл. 140. (1) След като провери редовността и допустимостта на предъявения иск, както и другите искания и възражения на страните, съдът се произнася с определение по всички предварителни въпроси и по допускане на доказателствата.	
2. За целите на параграф 1 от настоящия член понятието „престъпление“ включва най-малко следното: а) активна и пасивна корупция в частния сектор, както е предвидено в член 2 от Рамково решение 2003/568/ПВР, както и активна и пасивна корупция с участието на длъжностни лица на институциите на Съюза или на държавите-членки, както е предвидено съответно в членове 2 и 3 от Конвенцията относно борбата с корупцията, в която участват	ЗАКОН за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество Глава десета УСТАНОВЯВАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТО ИМУЩЕСТВО Чл. 108. (1) Проверката по чл. 107, ал. 2 започва с акт на директора на съответната териториална дирекция, когато лице е привлечено като обвиняем за престъпление по: 1. член 108а, ал. 1 – 3 и чл. 109, ал. 3; 4. членове 155, 156, чл. 158а, ал. 2 и чл. 159, ал. 5; 5. членове 159а – 159г;	

длъжностни лица; б) престъпления, свързани с участието в престъпна организация, както е предвидено в член 2 от Рамково решение 2008/841/TJBP, най-малкото в случаите когато престъплението е довело до икономическа полза; в) склоняването или наемането на дете за участие в порнографски представления, или извличането на печалба или експлоатирането по друг начин на дете с такава цел, ако детето е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, както е предвидено в член 4, параграф 2 от Директива 2011/93/ЕС; дистрибуцията, разпространението или предаването на детска порнография, както е предвидено в член 5, параграф 4 от същата директива; предлагането, доставянето или осигуряването на детска порнография, както е предвидено в член 5, параграф 5 от същата директива; създаването на детска порнография, както е предвидено в член 5, параграф 6 от същата директива; г) незаконна намеса в система и незаконна намеса в данни, както е предвидено съответно в членове 4 и 5 от Директива 2013/40/ЕС, когато значителен брой информационни системи са засегнати посредством използването на инструмент, както е предвидено в член 7 от същата директива, проектиран или адаптиран главно за тази цел; умисленото производство, продажба, набавяне за употреба, внос, разпространяване	 11. ...214; 13. ... чл. 225в, ал. 1 и 2; 16. членове 242 ...; 17. членове 243 – 246, ... и чл. 249 –...; 18. член 253 ...; 21. членове 301 – 305а ...; 22. член 308, ал. 2 и 3 ...; 23. член 321, ал. 1 – 3 и 6, чл. 321а, ал. 1 и 2 ...; 25. член 354а, ал. 1, 2 и 4 ... и чл. 354в, ал. 1 – 3 от Наказателния кодекс. (2) Проверката започва и когато лице не е било привлечено като обвиняем за престъпление по ал. 1 поради това, че е отказано образуване на наказателно производство или образуването наказателно производство е било прекратено, тъй като: 1. е последвала амнистия; 2. е изтекла предвидената в закона давност; 3. след извършване на престъплението деецът е изпаднал в продължително разстройство на съзнанието, което изключва вменяемостта; 4. деецът е починал; 5. по отношение на лицето е допуснал трансфер на наказателно производство в друга държава. (3) Проверката започва и когато наказателното производство за престъпление по ал. 1 е спрено и лицето не може да бъде привлечено като обвиняем, тъй като: 1. след извършване на престъплението е изпаднало в краткотрайно разстройство на съзнанието, което изключва вменяемостта, или има друго тежко заболяване;	
--	--	--

или друга форма на предоставяне на инструменти за извършване на престъпления, поне в случаите, които не се считат за маловажни, както е предвидено в член 7 от същата директива; д) престъпление, което се наказва в съответствие с приложимия инструмент, посочен в член 3 или в случай че въпросният инструмент не предвижда праг за наказанието в съответствие с приложимото национално право, с наказание лишаване от свобода с максимален срок от не по-малко от четири години.	2. притежава имунитет; 3. е с неизвестен адрес и не може да бъде намерено. (4) Проверката по тази глава започва и продължава независимо от спирането или прекратяването на наказателното производство.	
Член 6		
Конфискация по отношение на трети лица 1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да може да се извърши конфискацията на облиги или на друго имущество, чиято стойност съответства на облигите, прехвърлени пряко или косвено от заподозряното лице или обвиняемия на трети лица, или които трети лица са придобили от заподозряно лице или обвиняем, най-малко в случаите когато тези лица са знаели или е трябвало да знаят, че целта на прехвърлянето или придобиването е да се избегне конфискация, въз основа на конкретни факти и обстоятелства, включително че прехвърлянето или придобиването е извършено безплатно или срещу сума, която е значително по-ниска от пазарната стойност.	НАКАЗАТЕЛЕН КОДЕКС Раздел III Съучастие Чл. 20. (1) Съучастници в извършването на умишлено престъпление са извършителите, подбудителите и помагачите. (2) Извършител е този, който участва в самото изпълнение на престъплението. (3) Подбудител е този, който умишлено е склонил другото да извърши престъплението. (4) Помагач е този, който умишлено е улеснил извършването на престъплението чрез съвети, разяснения, обещания да се даде помощ след деянието, отстраняване на спънки, набавяне на средства или по друг начин. Чл. 21. (1) Всички съучастници се наказват с наказанието, предвидено за извършеното престъпление, като се вземат предвид характерът и степента на тяхното участие. (2) Подбудителят и помагачът отговарят само за онова, за	

	което умишлено са подбудили или подпомогнали извършителя. (3) Когато поради определено лично свойство или отношение на дееца законът възвежда извършеното деяние в престъпление, за това престъпление отговарят и подбудителят, и помагачът, за които тези обстоятелства не са налице. (4) Особените обстоятелства, поради които законът изключва, намалява или увеличава наказанието за някого от съучастниците, не се вземат предвид за останалите съучастници, по отношение на които тези обстоятелства не са налице. Чл. 22. (1) Подбудителят и помагачът не се наказват, ако по собствена подбуда се откажат от по-нататъшно участие и попречат да се извърши деянието или предотвратят настъпването на престъпните последици. (2) В тези случаи се прилага съответно разпоредбата на чл. 19. Раздел VI Вещно укривателство Чл. 215. (1) (Доп. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., изм., бр. 10 от 1993 г., доп., бр. 62 от 1997 г., изм., бр. 26 от 2010 г.) Който с цел да набави за себе си или за друго имотна облага укриве, придобие или спомогне да бъдат отчуждени чужди движими вещи, за които знае или предполага, че са придобити от друго лице чрез престъпление или чрез друго общественонеопасно деяние, се наказва с лишаване от свобода от една до шест години, но с наказание, не по-тежко от предвиденото за самото престъпление. (2) (Изм. - ДВ, бр. 95 от 1975 г., бр. 28 от 1982 г., бр. 10 от 1993 г., бр. 62 от 1997 г., бр. 26 от 2010 г.) Наказанието е лишаване от свобода от три до десет години и глоба от пет хиляди до десет хиляди лева, ако укривателството: 1. е в големи размери; 2. е с вещи, поставени под специален режим; 3. се извършва по занаят; 4. е извършено повторно или представлява опасен рецидив.
--	--

Пълно съответствие.

	Глава седма (Отм. - ДВ, бр. 10 от 1993 г., нова, бр. 62 от 1997 г.) ПРЕСТЪПЛЕНИЯ ПРОТИВ ФИНАНСОВАТА, ДАНЪЧНАТА И ОСИГУРИТЕЛНАТА СИСТЕМИ (Загл. изм. - ДВ, бр. 62 от 1997 г., бр. 51 от 2000 г.) Чл. 253. (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1982 г., отм., бр. 10 от 1993 г., нов, бр. 62 от 1997 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 85 от 1998 г., бр. 26 от 2004 г., доп., бр. 75 от 2006 г.) Който извърши финансова операция или сделка с имущество, или прикрива произхода, местонахождението, движението или действителните права върху имущество, за което знае или предполага, че е придобито чрез престъпление или друго общественонеопасно деяние, се наказва за изпиране на пари с лишаване от свобода от една до шест години и глоба от три хиляди до пет хиляди лева. (2) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2004 г., доп., бр. 75 от 2006 г.) Наказанието по ал. 1 се налага и на този, който придобие, получи, държи, използва, преобразува или спомогне по какъвто и да е начин за преобразуването на имущество, за което знае или предполага към момента на получаването му, че е придобито чрез престъпление или друго общественонеопасно деяние. (3) (Предишна ал. 2, доп. - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) Наказанието е лишаване от свобода от една до осем години и глоба от пет до двадесет хиляди лева, когато деянието по ал. 1 и 2 е извършено: 1. (изм. - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) от две или повече лица, сговорили се предварително, или от лице, което действа по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група; 2. два или повече пъти; 3. от длъжностно лице в кръга на службата му; 4. (нова - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) чрез откриване или поддържане на сметка във финансова институция под
--	---

	фиктивно име или под името на лице, което не е дало своето съгласие за това. (4) (Нова - ДВ, бр. 21 от 2000 г., предишна ал. 3, доп., бр. 26 от 2004 г., изм., бр. 75 от 2006 г.) Наказанието е лишаване от свобода от три до дванадесет години и глоба от двадесет хиляди до двеста хиляди лева, когато деянието по ал. 1 и 2 е извършено със средства или имущество, за които децът е знаел или е предполагал, че са придобити чрез тежко умишлено престъпление. (5) (Нова - ДВ, бр. 85 от 1998 г., предишна ал. 3, бр. 21 от 2000 г., предишна ал. 4, изм., бр. 26 от 2004 г., бр. 75 от 2006 г.) Когато средствата или имуществото са в особено големи размери и случаят е особено тежък, наказанието е лишаване от свобода от пет до петнадесет години и глоба от десет до тридесет хиляди лева, като съдът лишава виновния от права по чл. 37, ал. 1, точки 6 и 7. (6) (Нова - ДВ, бр. 85 от 1998 г., предишна ал. 4, бр. 21 от 2000 г., предишна ал. 5, изм., бр. 26 от 2004 г.) Предметът на престъплението или имуществото, в което е трансформиран, се отнема в полза на държавата, а ако липсва или е отчужден, се присъжда неговата равностойност. (7) (Нова - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) Разпоредбите на ал. 1 - 6 се прилагат и когато престъплението, чрез което е придобито имуществото, не попада под наказателната юрисдикция на Република България. Чл. 253а. (Нов - ДВ, бр. 26 от 2004 г.) (1) Приготовлението за изпиране на пари или сдружаването с такава цел се наказва с лишаване от свобода до две години или с глоба от пет хиляди до десет хиляди лева. (2) Същото наказание се налага и на онзи, който подбужда другото към изпиране на пари. (3) Имуществото, предназначено за изпиране на пари, се отнема в полза на държавата, а ако липсва или е отчуждено, се присъжда неговата равностойност. (4) Не се наказва участник в сдружението по ал. 1, който, преди да е довършено изпирането на пари, преустанови
--	---

	участието си в сдружението и съобщава за него на властта. НАКАЗАТЕЛЕН КОДЕКС Чл. 53. (2) (Нова - ДВ, бр. 28 от 1982 г.) Отнемат се в полза на държавата и: б) придобитото чрез престъплението, ако не подлежи на връщане или възстановяване. Когато придобитото липсва или е отчуждено, присъжда се неговата равностойност. ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС § 1. В чл. 53 се правят следните изменения и допълнения: 2. В ал. 2 буква „б“ се изменя така: „б) пряката и непряка облага, придобити чрез престъплението, ако не подлежат на връщане или възстановяване. Когато облагата липсва или е отчуждена, присъжда се нейната равностойност.“ 3. Създава се ал. 3: „(3) По смисъла на ал. 2, буква „б“: 1. пряка облага е всяка икономическа полза, настъпила като непосредствена последица от престъплението; 2. непряка облага е всяка икономическа полза настъпила в резултат на разпореждане с пряката облага, както и всяко имущество, получено в резултат на последващо пълно или частично преобразуване на пряка облага, включително, когато е била смесена с имущество, придобито от законни източници. На отнемане подлежи имуществото до стойността на включената пряка облага ведно с настъпилите увеличения на имуществото, ако са пряко свързани с разпореждането или преобразуването на пряката облага и включването на пряката облага в имуществото.“ ЗАКОН за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество Чл. 143. Сделките, извършени с незаконно придобито
--	---

	имущество, са недействителни по отношение на държавата и даденото по тях подлежи на отнемане, когато са: 1. безвъзмездни сделки с физически или юридически лица; 2. възмездни сделки с трети лица, ако те са знаели или са могли да предполагат, че имуществото е незаконно придобито, или са придобили имуществото с цел прикриване на незаконния му произход или на действителните права, свързани с него. Чл. 144. На отнемане подлежи и незаконно придобито имущество, което лицето е прехвърлило през проверявания период на съпруг, на лице, с което се намира във фактическо съжителство, на бивш съпруг, на роднини по права линия без ограничение в степените, на роднини по съребрена линия – до четвърта степен включително, и по сватовство – до втора степен включително. Чл. 145. (1) На отнемане подлежи имущество, което проверяваното лице е прехвърлило или е внесло като непарична или парична вноска в капитала на юридическо лице, ако лицата, които управляват или контролират юридическото лице, са знаели или от обстоятелствата са могли да предположат, че имуществото е незаконно придобито. (2) На отнемане подлежи и незаконно придобито имущество от юридическо лице, което е контролирано от проверяваното лице или свързаните с него лица, самостоятелно или съвместно. (3) Имуществото се отнема и при правопримство на юридическото лице. Чл. 146. На отнемане подлежи и имуществото, което е придобито от трето лице за сметка на проверяваното лице, за да се избегне неговото отнемане или да се прикрие произходът му или действителните права върху него. Чл. 150. Незаконно придобито имущество се отнема и от наследници или заветници до размера на полученото от тях. Чл. 151. В случай че имуществото липсва или е отчуждено, се отнема паричната му равностойност.
--	---

	ЗАКОН за административните нарушения и наказания Обн., ДВ, бр. 92 от 28.11.1969 г., изм., бр. 54 от 11.07.1978 г., доп., бр. 28 от 9.04.1982 г., в сила от 1.07.1982 г., изм. и доп., бр. 28 от 8.04.1983 г., в сила от 1.07.1983 г., изм., бр. 101 от 27.12.1983 г., доп., бр. 89 от 18.11.1986 г., изм. и доп., бр. 24 от 27.03.1987 г., изм., бр. 94 от 23.11.1990 г., бр. 105 от 19.12.1991 г., изм. и доп., бр. 59 от 21.07.1992 г., бр. 102 от 21.11.1995 г., бр. 12 от 9.02.1996 г., изм., бр. 110 от 30.12.1996 г., изм. и доп., бр. 11 от 29.01.1998 г., доп., бр. 15 от 6.02.1998 г., в сила от 1.01.1999 г. - изм., бр. 89 от 3.08.1998 г.; изм., бр. 59 от 26.05.1998 г., доп., бр. 85 от 24.07.1998 г., бр. 51 от 4.06.1999 г., изм. и доп., бр. 67 от 27.07.1999 г., в сила от 28.08.1999 г., доп., бр. 114 от 30.12.1999 г., в сила от 31.01.2000 г., изм., бр. 92 от 10.11.2000 г., в сила от 1.01.2001 г., бр. 25 от 8.03.2002 г., изм. и доп., бр. 61 от 21.06.2002 г., изм., бр. 101 от 29.10.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., доп., бр. 96 от 29.10.2004 г., в сила от 30.11.2004 г., бр. 39 от 10.05.2005 г., в сила от 11.08.2005 г., изм. и доп., бр. 79 от 4.10.2005 г., изм., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 1.03.2007 г., бр. 33 от 21.04.2006 г., изм. и доп., бр. 69 от 25.08.2006 г., доп., бр. 108 от 29.12.2006 г., в сила от 29.12.2006 г., бр. 51 от 26.06.2007 г., изм., бр. 59 от 20.07.2007 г., в сила от 1.03.2008 г., изм. и доп., бр. 97 от 23.11.2007 г., изм., бр. 12 от 13.02.2009 г., в сила от 1.01.2010 г. (*) - изм., бр. 32 от 28.04.2009 г., бр. 27 от 10.04.2009 г., изм. и доп., бр. 10 от 1.02.2011 г., изм., бр. 33 от 26.04.2011 г., в сила от 27.05.2011 г., бр. 39 от 20.05.2011 г., доп., бр. 60 от 5.08.2011 г., бр. 77 от 4.10.2011 г., изм., бр. 19 от 6.03.2012 г., доп., бр. 54 от 17.07.2012 г., в сила от 17.07.2012 г., изм., бр. 77 от 9.10.2012 г., в сила от 9.10.2012 г., доп., бр. 17 от 21.02.2013 г., бр. 98 от 28.11.2014 г., в сила от 28.11.2014 г., бр. 107 от 24.12.2014 г., в сила от 1.01.2015 г., изм. и доп., бр. 81 от 20.10.2015 г., в сила от 21.11.2015 г., изм., бр. 76 от 30.09.2016 г., в сила от 30.09.2016 г., доп., бр. 101 от 20.12.2016 г., в сила от 21.01.2017 г., изм. и доп., бр. 63
--	---

	от 4.08.2017 г., в сила от 5.11.2017 г., доп., бр. 101 от 19.12.2017 г., изм. и доп., бр. 20 от 6.03.2018 г., в сила от 6.03.2018 г. Чл. 83а. (Нов - ДВ, бр. 79 от 2005 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 27 от 2009 г., бр. 33 от 2011 г., в сила от 27.05.2011 г., доп., бр. 60 от 2011 г., изм., бр. 19 от 2012 г., доп., бр. 107 от 2014 г., в сила от 1.01.2015 г., изм. и доп., бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г., доп., бр. 101 от 2017 г.) На юридическо лице, което се е обогатило или би се обогатило от престъпление по чл. 108а, 109, 110 (приготовление към тероризъм), 142 - 143а, 152, ал. 3, т. 4, чл. 153, 154а, 155, 155а, 156, 158а, 159 - 159г, чл. 162, ал. 1 и 2, чл. 164, ал. 1, чл. 171, ал. 3, чл. 172а - 174, 209 - 212а, 213а, 214, 215, чл. 216, ал. 3, 225в, 227, ал. 1 - 5, 242, 243, 244, 244а, 246, ал. 3, 248а, 250, 252, 253, 254б, 255, 255а, 255б, 256, 260а - 260в, 278в - 278д, 280, 281, 282, 283, 301 - 307, чл. 307б, 307г, чл. 308, ал. 3, чл. 319а - 319е, 320 - 321а, 327, 352, 352а, 353б - 353е, 354а - 354в, 356к и 419а от Наказателния кодекс, както и от всички престъпления, извършени по поръчение или в изпълнение на решение на организирана престъпна група, когато са извършени от: 1. лице, овластено да формира волята на юридическото лице; 2. лице, представляващо юридическото лице; 3. лице, избрано в контролен или надзорен орган на юридическото лице, или 4. (изм. - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) работник или служител, на който юридическото лице е възложило определена работа, когато престъплението е извършено при или по повод изпълнението на тази работа, се налага имуществена санкция до 1 000 000 лв., но не по-малко от равностойността на облагата, когато тя е имуществена; санкция в размер до 1 000 000 лв. се налага и когато облагата няма имуществен характер или размерът ѝ не може да се установи. (2) (Нова - ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) Имуществената санкция се налага и на юридическо лице,
--	---

2. Параграф 1 се тълкува така, че да не се засягат правата на добросъвестни трети лица.	което няма седалище на територията на Република България, в случай че престъплението по ал. 1 е извършено на територията на Република България. (3) (Предишна ал. 2 – ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) Имуществената санкция се налага на юридическото лице и когато лицата по ал. 1, т. 1, 2 и 3 са подбудили или подпомогнали извършването на посочените деяния, както и когато деянията са спрели на стадия на опита. (4) (Предишна ал. 3, изм. – ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) Имуществената санкция се налага независимо от осъществяването на наказателната отговорност на съучастниците в извършване на престъпното деяние по ал. 1. (5) (Предишна ал. 4, изм. – ДВ, бр. 81 от 2015 г., в сила от 21.11.2015 г.) Отнема се в полза на държавата придобитата от юридическото лице пряка или непряка облага от престъплението по ал. 1, ако не подлежи на връщане или възстановяване, или на отнемане по реда на Наказателния кодекс. Когато вещта или имуществото – предмет на престъплението, липсва или е отчуждено, присъжда се неговата лезова равностойност. НАКАЗАТАЛЕН КОДЕКС Чл. 53. (2) (Нова - ДВ, бр. 28 от 1982 г.) Отнемат се в полза на държавата и: б) придобитото чрез престъплението, ако не подлежи на връщане или възстановяване. Когато придобитото липсва или е отчуждено, присъжда се неговата равностойност. ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС § 1. В чл. 53 се правят следните изменения и допълнения: 2. В ал. 2 буква „б“ се изменя така: „б) пряката и непряка облага, придобити чрез престъплението, ако не подлежат на връщане или възстановяване. Когато облагата липсва или е отчуждена, присъжда се нейната
--	---

Пълно съответствие

	равностойност.“ 3. Създава се ал. 3: „(3) По смисъла на ал. 2, буква „б“: 1. пряка облага е всяка икономическа полза, настъпила като непосредствена последица от престъплението; 2. непряка облага е всяка икономическа полза настъпила в резултат на разпореждане с пряката облага, както и всяко имущество, получено в резултат на последващо пълно или частично преобразуване на пряка облага, включително, когато е била смесена с имущество, придобито от законни източници. На отнемане подлежи имуществото до стойността на включената пряка облага ведно с настъпилите увеличения на имуществото, ако са пряко свързани с разпореждането или преобразуването на пряката облага и включването на пряката облага в имуществото.“ ЗАКОН за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество Чл. 155. (1) Окръжният съд образува дело и публикува в "Държавен вестник" обявление, съдържащо: номера на делото; данни за постъпилото искане; опис на имуществото, указания за срока, в който заинтересованите лица могат да представят своите претенции върху имуществото, както и датата, за която се насрочва първото заседание, която не може да е по-рано от три месеца от публикуването на обявлението. (2) Като ответници в производството се конституират проверяваното лице и лицата, посочени в чл. 143, 144, 145, 146 и 150.	
Член 7		
Обезпечаване	1. Държавите-членки вземат необходимите мерки, за да позволят обезпечаването на имущество с оглед на евентуална последваща	НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС Мерки за обезпечаване на глобата, конфискацията и отнемането на вещи в полза на държавата Чл. 72. (1) По искане на прокурора съответният
		Пълно съответствие.

конфискация. Тези мерки, които се разпореждат от компетентен орган, включват при необходимост предприемането на спешни действия за опазване на имуществото.	първоинстанционен съд еднолично в закрито заседание взема мерки за обезпечаване на глобата, конфискацията и отнемането на вещи в полза на държавата по реда на Гражданския процесуален кодекс. (2) В съдебното производство съдът взема мерките по ал. 1 по искане на прокурора. ГРАЖДАНСКИ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС Молба за допускане на обезпечението Чл. 395. (2) Молбата се разрешава в закрито заседание в деня на подаването ѝ. ЗАКОН за мерките срещу изпирането на пари Обн., ДВ, бр. 27 от 27.03.2018 г. Чл. 73. (1) В случаите по чл. 72, 88 и 89, когато уведомлението е относно съмнение за изпиране на пари и/или съмнение за средства с престъпен произход, директорът на дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" може да спре с писмена заповед определена операция или сделка за срок до 5 работни дни, считано от деня, следващ деня на издаването на заповедта, с цел извършване на анализ, потвърждаване на съмнението и разкриване на резултатите от извършения анализ на компетентните органи. Когато до изтичането на този срок не бъде наложен заповест или възбрана, лицето по чл. 4 може да извърши операцията или сделката. (2) След извършване на анализа по ал. 1 в срок до три работни дни, считано от деня, следващ деня на издаването на заповедта, дирекция "Финансово разузнаване" на Държавна агенция "Национална сигурност" уведомява прокуратурата за спирането на операцията или сделката по ал. 1, като предоставя необходимата информация при запазване
--	---

	анонимността на лицето, извършило уведомяването по чл. 72, 88 и 89. (3) Прокурорът може да направи искане пред съответния съд за налагане на заповест за задържане. Съдът следва да се произнесе по искането не по-късно от 24 часа от постъпването му. ЗАКОН за мерките срещу финансирането на тероризма Обн., ДВ, бр. 16 от 18.02.2003 г., изм., бр. 31 от 4.04.2003 г., изм. и доп., бр. 19 от 1.03.2005 г., изм., бр. 59 от 21.07.2006 г., в сила от деня на влизане в сила на Договора за присъединяване на Република България към Европейския съюз - 1.01.2007 г., изм. и доп., бр. 92 от 13.11.2007 г., бр. 109 от 20.12.2007 г., в сила от 1.01.2008 г., бр. 28 от 14.03.2008 г., бр. 36 от 4.04.2008 г., доп., бр. 33 от 26.04.2011 г., в сила от 27.05.2011 г., изм. и доп., бр. 57 от 26.07.2011 г., изм., бр. 38 от 18.05.2012 г., в сила от 19.11.2012 г., изм. и доп., бр. 102 от 21.12.2012 г., бр. 27 от 5.04.2016 г., изм., бр. 81 от 14.10.2016 г., в сила от 1.01.2017 г., бр. 7 от 19.01.2018 г., изм. и доп., бр. 27 от 27.03.2018 г. Чл. 6. (1) (Изм. - ДВ, бр. 102 от 2012 г., бр. 27 от 2016 г., бр. 27 от 2018 г.) Блокират се всички финансови средства и други финансови активи или икономически ресурси, които са собственост на лицата, посочени в чл. 4б, т. 2 и 3, независимо в чие владение се намират, както и всички финансови средства и други финансови активи или икономически ресурси, намиращи се във владение, държани или контролирани от лицата, посочени в чл. 4б, т. 2 и 3, както и от лица, действащи от тяхно име и за тяхна сметка или по тяхно указание, с изключение на вещите и правата, върху които не може да се насочва принудително изпълнение. ЗАКОН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО
--	--

2. Имущество, притежавано от трето лице съгласно посоченото в член 6, може да бъде обект на мерки за обезпечаване за целите на евентуална последваща конфискация.	ИМУЩЕСТВО Глава дванадесета ОБЕЗПЕЧИТЕЛНИ МЕРКИ И ОТНЕМАНЕ В ПОЛЗА НА ДЪРЖАВАТА НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО Раздел I Обезпечителни мерки Чл. 116. (1) Комисията приема решение за внасяне в съда на искане за обезпечение на бъдещ иск за отнемане на имущество въз основа на доклад на директора на съответната териториална дирекция, когато от проверката са събрани достатъчно данни, от които да се направи обосновано предположение, че имуществото е незаконно придобито. Чл. 117. (1) Съдът се произнася незабавно с определение, с което допуска или отказва налагането на обезпечителна мярка. Чл. 135. За неуредените в този раздел въпроси се прилагат разпоредбите на Гражданския процесуален кодекс. НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС Мерки за обезпечаване на глобата, конфискацията и отнемането на вещи в полза на държавата Чл. 72. (1) По искане на прокурора съответният първоинстанционен съд еднолично в закрито заседание взема мерки за обезпечаване на глобата, конфискацията и отнемането на вещи в полза на държавата по реда на Гражданския процесуален кодекс. (2) В съдебното производство съдът взема мерките по ал. 1 по искане на прокурора. ЗАКОН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО Чл. 146. На отнемане подлежи и имуществото, което е
--	--

	придобито от трето лице за сметка на проверяваното лице, за да се избегне неговото отнемане или да се прикрие произходът му или действителните права върху него.	
Член 8		
Предпазни клаузи	1. Държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че лицата, засегнати от предвидените в настоящата директива мерки, имат право на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, за да защитават правата си.	
	НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС Осъществяване на правораздаването по наказателни дела само от съдилищата Чл. 6. (1) Правораздаването по наказателни дела се осъществява само от съдилищата, установени с Конституцията на Република България. (2) Извънредни съдилища за разглеждане на наказателни дела не се допускат. Независимост на органите на наказателното производство Чл. 10. При осъществяване на своите функции съдиите, съдебните заседатели, прокурорите и разследващите органи са независими и се подчиняват само на закона. Вземане на решения по вътрешно убеждение Чл. 14. (1) Съдът, прокурорът и разследващите органи вземат решенията си по вътрешно убеждение, основано на обективно, всестранно и пълно изследване на всички обстоятелства по делото, като се ръководят от закона. (2) Доказателствата и средствата за тяхното установяване не могат да имат предварително определена сила. Право на защита Чл. 15. (1) Обвиняемият има право на защита. (2) На обвиняемия и на другите лица, които участват в наказателното производство, се предоставят всички процесуални средства, необходими за защита на техните права и законни интереси. (3) Съдът, прокурорът и разследващите органи разясняват на лицата по ал. 2 техните процесуални права и им осигуряват възможност да ги упражняват. Публичност на съдебните заседания	Пълно съответствие.

	Чл. 20. Съдебните заседания са публични, освен в случаите, предвидени в този кодекс. Разглеждане и решаване на делата в разумен срок Чл. 22. (1) Съдът разглежда и решава делата в разумен срок. (2) Прокурорът и разследващите органи са длъжни да осигурят провеждането на досъдебното производство в предвидените в този кодекс срокове. (3) Делата, по които обвиняемият е задържан под стража, се разследват, разглеждат и решават с предимство пред останалите дела. Права на обвиняемия Чл. 55. (1) Обвиняемият има следните права: да научи за какво престъпление е привлечен в това качество и въз основа на какви доказателства; да дава или да откаже да дава обяснения по обвинението; да се запознава с делото, включително и с информацията, получена чрез използване на специални разузнавателни средства, и да прави необходимите извлечения; да представя доказателства; да участва в наказателното производство; да прави искания, бележки и възражения; да се изказва последен; да обжалва актовете, които накръпват неговите права и законни интереси, и да има защитник. Обвиняемият има право защитникът му да участва при извършване на действия по разследването и други процесуални действия с негово участие, освен когато изрично се откаже от това право. (2) Подсъдимият има право и на последна дума. (3) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.04.2011 г., изм., бр. 21 от 2014 г.) Обвиняем, който не владее български език, има право на устен и писмен превод в наказателното производство на разбираем за него език. На обвиняемия се предоставя писмен превод на постановлението за привлечане на обвиняем, на определенията на съда за вземане на мярка за неотклонение, на обвинителния акт, на постановената присъда, на решението на въззивната инстанция и на решението на касационната инстанция. Обвиняемият има право да откаже писмен превод по реда на този кодекс, когато
--	---

	има защитник и не се нарушават процесуалните му права. Права на гражданския ответник Чл. 90. (1) Гражданският ответник има следните права: да участва в съдебното производство; да се запознава с делото и да прави необходимите извлечения; да представя доказателства; да прави искания, бележки и възражения и да обжалва актовете на съда, които накърняват неговите права и законни интереси. Задължително участие на защитник Чл. 94. (1) Участието на защитник в наказателното производство е задължително, когато: 9. обвиняемият не е в състояние да заплати адвокатско възнаграждение, желае да има защитник и интересите на правосъдието изискват това. (3) Когато участието на защитник е задължително, съответният орган назначава за защитник адвокат. Повереник Чл. 100. (1) Частният обвинител, частният тжжител, гражданският ищец и гражданският ответник могат да упълномощават повереник. (2) Когато частният обвинител, частният тжжител, гражданският ищец или гражданският ответник представи доказателства, че не е в състояние да заплати адвокатско възнаграждение, желае да има повереник и интересите на правосъдието изискват това, съдът, който разглежда делото като първа инстанция, му назначава повереник. ГРАЖДАНСКИ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС Служебно начало Чл. 7. (1) Съдът служебно извършва необходимите процесуални действия по движението и приключването на делото и следи за допустимостта и надлежното извършване на процесуалните действия от страните. Той съдейства на страните за изясняване на делото от фактическа и правна страна. (2) Съдът връчва на страните препис от актовете, които
--	--

2. Държавите-членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че решението за обезпечаване на имущество се съобщава на засегнатото лице по най-бързия начин след неговото изпълнение. В съобщението се посочват, поне накратко, основанията или основанията за съответното решение. Когато това се налага, за да се предотврати възпрепятстване на наказателно разследване, компетентните органи могат да отложат съобщаването на решението за обезпечаване на имущество на засегнатото лице.	подлежат на самостоятелно обжалване. Равенство на страните Чл. 9. Съдът осигурява на страните равна възможност да упражняват предоставените им права. Той прилага закона еднакво спрямо всички. Установяване на истината Чл. 10. Съдът осигурява на страните възможност и им съдейства за установяване на фактите, които са от значение за решаването на делото. ГРАЖДАНСКИ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС Налагане на обезпечителната мярка Чл. 400. (1) Налагането на заповед се извършва незабавно от съдебния изпълнител по искане на молителя въз основа на обезпечителната заповед на съда съгласно чл. 449, ал. 1, чл. 450, ал. 1 и 2, чл. 507, 515, 516 и 517 като на ответника се връчва съобщение вместо призовка за доброволно изпълнение. При заповед върху движима вещ съдебният изпълнител извършва опис, оценка и предаване на вещта за пазене съгласно чл. 465 - 472 . (2) Налагането на възбрана става чрез вписване на обезпечителната заповед на съда в нотариалните книги. Службата по вписванията съобщава на ответника за извършеното вписване. ЗАКОН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО Глава дванадесета ОБЕЗПЕЧИТЕЛНИ МЕРКИ И ОТНЕМАНЕ В ПОЛЗА НА ДЪРЖАВАТА НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО
---	--

Пълно съответствие.

	Чл. 120. (1) Обезпечителните мерки се изпълняват по възлагане от Комисията, от съответния съдия по вписванията и от съдебните изпълнители съобразно местната компетентност, определена в чл. 427, ал. 1 от Гражданския процесуален кодекс. (2) Вписването на възбрана и налагането на заповор се извършват незабавно. (3) За действията по изпълнение на обезпечителните мерки не се събират държавни такси. Чл. 121. (1) Налагането на възбрана върху недвижим имот се извършва по искане на органите по чл. 16, ал. 1 чрез вписване на обезпечителната заповед на съда по разпоредба на съответния съдия по вписванията! (2) Съдията по вписванията изпраща съобщение до собственика на имуществото, върху което е наложена възбраната – за извършеното вписване. (3) Особен залог върху търговско предприятие, в което е включен имотът по ал. 1, вписан след възбраната, не може да се прогивопостави на държавата. Чл. 122. (1) Заповор върху движима вещь се налага незабавно по искане на органите по чл. 16, ал. 1 с изпращане на съобщение от съдебния изпълнител до ответника по обезпечението. (2) Заповорът се смята за наложен от получаване на заповорното съобщение. (3) По искане на органите по чл. 16, ал. 1 съдебният изпълнител извършва опис, оценка и предаване на вещта за пазене на ответника по обезпечението или на трето лице или изземва вещта и я предава за съхранение на органите по чл. 16, ал. 1. Върху вещта може да се поставя заповорен знак (стикер). (4) Когато вещите са собственост на търговско дружество, съдебният изпълнител изпраща съобщение за вписване на наложения заповор в Централния регистър на особените залози. Чл. 123. (1) При заповор на кораб или на друго плавателно средство съдебният изпълнител изпраща съобщение до
--	--

Пълно съответствие.

	Изпълнителна агенция "Морска администрация" за вписване на запора в съответните регистри. (2) При заповест на превозно средство съобщение се изпраща до органите на Министерството на вътрешните работи. (3) При заповест на гражданско въздухоплавателно средство съдебният изпълнител изпраща съобщение до Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация" за вписване в регистъра на гражданските въздухоплавателни средства. (4) При заповест на земеделска или горска техника, подлежаща на регистрация по реда на Закона за регистрация и контрол на земеделската и горската техника, съдебният изпълнител изпраща съобщение до съответната областна дирекция "Земеделство". Чл. 124. (1) Заповест по чл. 123 се смята за наложен от датата на получаване на заповестното съобщение от органите, отговарящи за съответните регистри. (2) На ответника по обезпечението се изпраща съобщение за наложения заповест след връчване на заповестното съобщение на длъжностното лице към съответния регистър. (3) Не се допуска промяна на регистрацията на посочените в чл. 123 средства и техника преди вдигането на заповестта. (4) Съдебният изпълнител може да поиска от органите на Министерството на вътрешните работи спиране от движение за срок до три месеца на моторно превозно средство, върху което е наложен заповест. Чл. 125. (1) Заповест върху вземания, които ответникът по обезпечението има от физическо или юридическо лице, се налага от съдебния изпълнител с изпращането на заповестно съобщение на третото задължено лице и на банката, в която третото задължено лице има сметки. (2) Заповест се смята за наложен от датата и часа на получаване на заповестното съобщение от третото задължено лице или от банката, в която лицето има открити банкови сметки. (3) На ответника по обезпечението се изпраща съобщение за
--	--

	наложения обезпечителен запор след връчване на запорното съобщение на третото задължено лице. (4) Когато заповираното вземане е обезпечено със залог, на лицето, което държи заложената вещ, се нарежда да я предаде на съдебния изпълнител, който я предоставя за пазене на лице, посочено от органа по чл. 16, ал. 1. (5) Когато заповираното вземане е обезпечено с ипотека, запорът се отбелязва в съответната книга в Службата по вписванията. (6) Когато за вземанията по ал. 1 има издаден изпълнителен лист, съдебният изпълнител го изземва от лицето, което го държи, и го предава за пазене с протокол на органа по чл. 16, ал. 1. (7) Погасителна давност за вземането не тече от момента на получаване на запорното съобщение от третото задължено лице. Чл. 126. (1) В случаите по чл. 125, ал. 6 органите по чл. 16, ал. 1 имат право да поискат събирането на вземането да бъде възложено на Комисията и да се образува самостоятелно изпълнително дело срещу лицето – длъжник по изпълнителния лист. (2) Събраните суми по изпълнителното дело се превеждат от съдебния изпълнител по сметка на Комисията. Чл. 127. (1) Налагането на запор върху парични средства в национална или чуждестранна валута се извършва чрез описването, изземването и внасянето им по специална банкова сметка на Комисията. При преизчисляване на курса на чуждестранната валута се прилага курсът на Българската народна банка за съответната валута към датата на описа. (2) Налагането на запор върху всички видове банкови сметки на ответника по обезпечението в национална или чуждестранна валута се извършва с изпращане на запорното съобщение до банката. (3) Запор може да се наложи и върху всички видове вещи, вложени в трезори или в касети, както и върху суми, предоставени за доверително управление от ответника по
--	---

	обезпечението. (4) Запорът по ал. 2 и 3 се смята за наложен от момента на получаване на запорното съобщение от банката. Съобщение за наложения запор до ответника по обезпечението се изпраща след получаване на съобщението от банката. (5) Връчителят вписва часа и датата на получаване. Когато съобщението е изпратено по пощата, съответното длъжностно лице отбелязва часа и датата на получаването. Чл. 128. (1) Налагането на запор върху налични ценни книжа се извършва чрез опис по номиналната им стойност и изземването им от съдебния изпълнител. (2) При налагането на запор върху налични поименни акции или облигации съдебният изпълнител уведомява търговското дружество. Запорът има действие за търговското дружество от получаване на запорното съобщение. (3) Съдебният изпълнител предава наличните ценни книжа за съхранение в банка, за което се съставя протокол. Чл. 129. (1) Налагането на запор върху безналични ценни книжа и дялове на колективни инвестиционни схеми се извършва чрез изпращане на запорно съобщение до Централния депозитар, като едновременно с това се уведомяват и емитентът, съответно и управляващото дружество. (2) Запорът има действие от момента на връчване на запорното съобщение на Централния депозитар. (3) Централният депозитар оповестява незабавно съответния регулиран пазар за наложения запор. (4) Централният депозитар е длъжен в тридневен срок от получаване на запорното съобщение да предостави на съдебния изпълнител информация за притежаваните от ответника по обезпечението ценни книжа и за наложените по други претенции заповори. Съдебният изпълнител уведомява органите по чл. 16, ал. 1 за получената информация. Чл. 130. (1) Налагането на запор върху държавни ценни книжа се извършва чрез изпращане на запорно съобщение до лицето, което води регистър на държавни ценни книжа.
--	---

	(2) Запорът се смята за наложен от датата на получаване на запорното съобщение от лицето, което води регистър на държавните ценни книжа. (3) Лицето, което води регистър на държавните ценни книжа, е длъжно в тридневен срок от получаване на запорното съобщение да предостави на съдебния изпълнител информация за притежаваните от ответника по обезпечението ценни книжа и за наложените по други претенции заповори. Съдебният изпълнител уведомява органите по чл. 16, ал. 1 за получената информация. Чл. 131. (1) Запорът върху ценни книжа обхваща всички имуществени права по ценната книга. (2) Разпореждането с ценните книжа след получаване на запорното съобщение няма действие по отношение на държавата. Чл. 132. (1) Запор върху дял от търговско дружество се налага чрез изпращане на запорно съобщение от съдебния изпълнител до Агенцията по вписванията. (2) Запорът се вписва по реда за вписване на залог върху дял от търговско дружество и се смята за наложен от вписването му в търговския регистър. Агенцията по вписванията уведомява търговското дружество за вписания запор. (3) Агенцията по вписванията уведомява незабавно Комисията в случаите на постъпило искане за увеличаване на капитала на търговско дружество, за което има наложена обезпечителна мярка запор върху дял от търговско дружество. НАРЕДБА № 7 от 22.02.2008 г. за утвърждаване на образците на книжа, свързани с връчването по Гражданския процесуален кодекс Издадена от министъра на правосъдието, обн., ДВ, бр. 22 от 28.02.2008 г., в сила от 1.03.2008 г., изм. и доп., бр. 53 от 11.07.2009 г. Чл. 3. Образците на призовки и съобщения в изпълнителното производство са: 1. поканата за доброволно изпълнение - приложение № 21;
--	--

3. Решението за обезпечаване на имущество остава в сила само докато е необходимо за опазване на имуществото с оглед на евентуална последваща конфискация.	4. запорно съобщение за налагане на запор като обезпечителна мярка - приложение № 24; ГРАЖДАНСКИ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС Отмяна на обезпечението Чл. 402. (1) Отмяна на обезпечението се постановява по молба на заинтересованата страна. Препис от молбата се връчва на лицето, по чието искане е наложено обезпечението. То може да подаде възражения в тридневен срок от получаване на преписа. (2) Съдът в закрито заседание отменя обезпечението, след като се увери, че вече не съществува причината, поради която е било допуснато, или че са налице условията по чл. 398, ал. 2. Определението на съда подлежи на обжалване с частна жалба. (3) Вдигането на запора, заличаването на възбраната, както и отмянето на другите обезпечителни мерки става въз основа на влязлото в сила определение на съда. ЗАКОН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО Чл. 116. (5) Когато не са налице достатъчно данни, от които да се направи обосновано предположение, че имуществото е незаконно придобито, Комисията приема решение за отказ за образуване на производство по този закон и прекратяване на проверката или приема решение за връщане на преписката за събиране на допълнителни данни. Чл. 134. (1) При започване на принудително изпълнение по реда на Гражданския процесуален кодекс, Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и на Закона за особените залози върху имущество и вземания, върху които са наложени обезпечителни мерки по реда на този закон, органът по изпълнението незабавно уведомява Комисията и изпраща
--	--

Пълно съответствие.

	препис от акта, въз основа на който се извършва изпълнението. Комисията може да поиска от съда отмяна на обезпечителните мерки и замяната им с друго равностойно обезпечение. Чл. 135. За неуредените в този раздел въпроси се прилагат разпоредбите на Гражданския процесуален кодекс. ГРАЖДАНСКИ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС Чл. 396. (1) Определението на съда по обезпечение на иска може да се обжалва с частна жалба в едноседмичен срок, който за молителя тече от връчването му, а за ответника - от деня, в който му е връчено съобщение за наложената обезпечителна мярка от съдебния изпълнител, от службата по вписванията или от съда в случаите по чл. 397, ал. 1, т. 3. (2) (Доп. - ДВ, бр. 100 от 2010 г., в сила от 21.12.2010 г.) Препис от частната жалба се връчва на насрещната страна за отговор в едноседмичен срок. При обжалване на определение, с което е отказано обезпечение на иска, препис от частната жалба на молителя не се връчва на ответника. В случай че въззивната съд допусне обезпечението, определението му подлежи на обжалване с частна жалба пред Върховния касационен съд, ако са налице предпоставките на чл. 280, ал. 1. (3) Определението, с което се допуска обезпечението на иска, не може да бъде спрян поради обжалването му с частна жалба. ЗАКОН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО Глава дванадесета ОБЕЗПЕЧИТЕЛНИ МЕРКИ И ОТНЕМАНЕ В ПОЛЗА НА ДЪРЖАВАТА НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО
--	---

	ИМУЩЕСТВО Раздел I Обезпечителни мерки Чл. 117. (1) Съдът се произнася незабавно с определение, с което допуска или отказва налагането на обезпечителна мярка. (2) Обезпечение на иска се допуска, когато: 1. без него ще бъде невъзможно или ще се затрудни осъществяването на правата по решението за отнемане на имуществото, и 2. искането е подкрепено с достатъчно доказателства, въз основа на които може да се направи обосновано предположение, че лицето притежава или контролира незаконно придобито имущество. (3) Определението, с което се допуска налагането на обезпечителна мярка, подлежи на незабавно изпълнение. (4) Определението на съда по обезпечение на иска може да се обжалва с частна жалба в 7-дневен срок. За молителя срокът тече от датата на връчване на определението, а за ответника по обезпечението – от датата на връчване на съобщението за наложената обезпечителна мярка от съдебния изпълнител, от службата по вписванията или от съда. (5) По искане на Комисията въз основа на определението на съда се издават отделни обезпечителни заповеди за движимите вещи и за недвижимите имоти с оглед на местната компетентност на съдебния изпълнител. НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС Действия по привеждане в изпълнение на присъдите и определенията Чл. 416. (1) Препис от присъдата, с която подсъдимият е оправдан или освободен от наказателна отговорност или от изтърпяване на наказанието, както и препис от определението за прекратяване на наказателното производство, се изпраща на съответните органи за връщане на изетите документи,
--	---

4. Държавите-членки предвиждат ефективна възможност за лицето, чието имущество е засегнато, да оспори решението за обезпечаване пред съд в съответствие с процедурите, предвидени в националното право. Тези процедури могат да предвиждат, че когато първоначалното решение за обезпечаване се взема от компетентен орган, който не е съдебен орган, това решение най-	ценности и други предмети, както и за снемане на полицейската регистрация. Когато е отменена мярка за обезпечаване, препис от присъдата или определеното се изпраща на съответните органи. ГРАЖДАНСКИ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС Отмяна на обезпечението Чл. 402. (1) Отмяна на обезпечението се постановява по молба на заинтересованата страна. Препис от молбата се връчва на лицето, по чието искане е наложено обезпечението. То може да подаде възражения в триднешен срок от получаване на преписа. (2) Съдът в закрито заседание отменя обезпечението, след като се увери, че вече не съществува причината, поради която е било допуснато, или че са налице условията по чл. 398, ал. 2. Определението на съда подлежи на обжалване с частна жалба. (3) Вдигането на запора, заличаването на възбраната, както и отмянето на другите обезпечителни мерки става въз основа на влязлото в сила определение на съда. Обезщетение за вреди ЗАКОН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО Чл. 134. (1) При започване на принудително изпълнение по реда на Гражданския процесуален кодекс, Данъчно-осигурителния процесуален кодекс и на Закона за особените залози върху имущество и вземания, върху които са наложени обезпечителни мерки по реда на този закон, органът по изпълнението незабавно уведомява Комисията и изпраща препис от акта, въз основа на който се извършва изпълнението. Комисията може да поиска от съда отмяна на обезпечителните мерки и замяната им с друго равностойно обезпечение. Пълно съответствие.
--	---

напред се изпраща на съдебен орган за потвърждаване или преглед преди да може да се оспорва пред съд.	(2) Имуществено и вземания, върху които са наложени обезпечителни мерки или срещу които е започнато принудително изпълнение по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс преди налагане на обезпечителните мерки по реда на този закон, се реализират от публичен изпълнител по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс до влизане в сила на съдебното решение за отнемане на имуществото в полза на държавата. Преди започване на принудително изпълнение по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс публичният изпълнител уведомява Комисията и изпраща препис от акта, въз основа на който се извършва изпълнението. Комисията може да поиска от съда отмяна на обезпечителните мерки или замяната им с друго равносвойно обезпечение. НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС Съдържание на актове Чл. 34. Всеки акт на съда трябва да съдържа: данни за времето и мястото на издаването му; наименованието на съда, който го издава; номера на делото, по което се издава; имената на членовете на състава, на прокурора и на съдебния секретар; мотиви; диспозитив и подписите на членовете на състава. Въпроси, които съдът решава при постановяване на присъдата Чл. 301. (1) При постановяване на присъдата съдът обсъжда и решава следните въпроси: 9. наличие ли са условията на чл. 53 от Наказателния кодекс; Въпроси, по които съдът може да се произнесе и с определение Чл. 306. (1) Съдът може да се произнесе и с определение по въпросите относно: 1. определяне на общо наказание на основание чл. 25, 27 и прилагането на чл. 53 от Наказателния кодекс; 2. (доп. - ДВ, бр. 27 от 2009 г., в сила от 1.06.2009 г., изм., бр.
--	--

5. Обезпечено имущество, което впоследствие не се конфискува, се връща незабавно. Условията или процедурните правила, съгласно които се връща това имущество, се определят от националното право.	13 от 2017 г., в сила от 7.02.2017 г.) първоначалния режим на изтърпяване на наказанието лишаване от свобода, когато е пропуснал да направи това с присъдата; 3. (доп. - ДВ, бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.05.2010 г.) налице ли са условията по чл. 68, 69, 69а и чл. 70, ал. 7 от Наказателния кодекс и какво наказание следва да изтърпи подсъдимият; Първоинстанционният съд, постановил условното наказание лишаване от свобода, се произнася за прилагането на чл. 68, ал. 3 от Наказателния кодекс, а окръжният съд, постановил условното предсрочно освобождаване от изтърпяване на наказанието лишаване от свобода - за прилагането на чл. 70, ал. 7, изречение първо, предложение второ от Наказателния кодекс; 4. веществените доказателства и разностките по делото. (2) В случаите по ал. 1, т. 1 - 3 съдът се произнася в съдебно заседание с призоваване на осъдения. (3) Определението по ал. 1, т. 1 - 3 може да се обжалва и протестира по реда на глава двадесет и първа, а по ал. 1, т. 4 - по реда на глава двадесет и втора. Съдържание на присъдата Чл. 305. (1) Присъдата се издава в името на народа. (2) В уводната част на присъдата се посочват: датата на издаването ѝ; съдът, имената на членовете на състава, на съдебния секретар и на прокурора; делото, по което се издава присъдата; името на подсъдимия и престъплението, за което е повдигнато обвинението. (3) В мотивите се посочват установените обстоятелства, въз основа на кои доказателствени материали и какви са правните съображения за взетото решение. При противоречия на доказателствените материали се излагат съображения защо едни от тях се приемат, а други се отхвърлят. (4) В диспозитива се посочват данни за самоличността на подсъдимия и се излага решението на съда по въпросите, посочени в чл. 301. В него се посочва и съдът, пред който присъдата може да бъде обжалвана и в какъв срок.
--	--

Пълно съответствие.

	(5) В случаите на чл. 24, ал. 1, т. 2 и 3 във връзка с чл. 289, ал. 2 съдът признава подсъдимия за виновен и прилага съответния закон за амнистията или правилата за давност; в случаите на чл. 61, ал. 2, предложение първо от Наказателния кодекс - признава подсъдимия за виновен, освобождава го от наказателна отговорност и му налага възпитателна мярка, в случаите по чл. 78а от Наказателния кодекс - признава подсъдимия за виновен, освобождава го от наказателна отговорност и му налага административно наказание. (6) (Нова – ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 5.11.2017 г.) В случаите по чл. 301, ал. 4 съдът признава подсъдимия за невинен и му налага административно наказание, когато извършеното деяние се наказва по административен ред в предвидените в особената част на Наказателния кодекс случаи или когато съставлява административно нарушение, предвидено в закон или указ. (7) (Предишна ал. 6 – ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 5.11.2017 г.) Оправдателната присъда не може да съдържа изрази, които поставят под съмнение невинността на оправдания. Право на жалба или протест Чл. 318. (1) Производството пред въззивната инстанция се образува по протест на прокурора или по жалба на страните. (2) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.05.2010 г.) Прокурорът подава протест, когато намери, че постановената присъда е неправилна. (3) Подсъдимият може да обжалва присъдата във всичките ѝ части. Той може да я обжалва и само относно мотивите и основанията за оправдаването му. (4) Частният тъжител и частният обвинител могат да обжалват присъдата, ако са накарнени техните права и законни интереси. Те не могат да обжалват присъдата, ако тя е постановена в съгласие с направените от тях искания. (5) Гражданският ищец и гражданският ответник могат да обжалват присъдата само относно гражданския иск, ако са
--	--

6. Държавите-членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че всяко решение за конфискация е мотивирано и решението се съобщава на засегнатото лице. Държавите-членки предвиждат ефективна възможност за лице, срещу което е постановена конфискацията, да оспорва решението пред съд.	накърнени техните права и законни интереси. (6) Жалби могат да подават и защитниците и поверениците. Срок и ред за подаване на жалбата и протеста Чл. 319. (1) Жалбата и протестът се подават в петнадесетдневен срок от обявяването на присъдата. (2) Жалбата и протестът се подават чрез съда, който е постановил присъдата. Право на касационна жалба и протест Чл. 349. (1) Производството пред касационната инстанция се образува по протест на прокурора или по жалба на другите страни. (2) Прокурорът може да подава касационен протест както в интерес на обвинението, така и в интерес на подсъдимия. (3) Останалите страни могат да подават касационна жалба, когато са нарушени техните права и законни интереси. ЗАКОН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО Чл. 157. (1) След приключване разглеждането на делото съдът се произнася с решение, което подлежи на обжалване по общия ред. (2) С решението съдът присъжда държавна такса и направените разноски в зависимост от изхода на делото. ГРАЖДАНСКИ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС ДЯЛ ВТОРИ ОБЖАЛВАНЕ НА РЕШЕНИЯ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ. ОТМЯНА НА ВЛЕЗЛИ В СИЛА РЕШЕНИЯ Глава двадесета ВЪЗЗВИВНО ОБЖАЛВАНЕ Предмет на обжалване и компетентен съд	Пълно съответствие.
---	---	----------------------------

	Чл. 258. (1) Решенията на районните съдилища подлежат на обжалване пред окръжните съдилища, а решенията на окръжните съдилища като първа инстанция - пред апелативните съдилища. (2) Жалба може да се подаде срещу цялото решение или срещу отделни негови части. Глава двадесет и втора КАСАЦИОННО ОБЖАЛВАНЕ Приложно поле Чл. 280. (1) (Обявена за противоконституционна от КС на РБ в частта относно думата "съществен" - ДВ, бр. 47 от 2009 г.; изм., бр. 86 от 2017 г.) На касационно обжалване пред Върховния касационен съд подлежат въззивните решения, в които съдът се е произнесъл по материалноправен или процесуалноправен въпрос, който е: 1. решен в противоречие със задължителната практика на Върховния касационен съд и Върховния съд в изпълвателни решения и постановления, както и в противоречие с практиката на Върховния касационен съд; 2. решен в противоречие с актове на Конституционния съд на Република България или на Съда на Европейския съюз; 3. от значение за точното прилагане на закона, както и за развитието на правото. (2) (Нова - ДВ, бр. 86 от 2017 г.) Независимо от предпоставките по ал. 1 въззивното решение се допуска до касационно обжалване при вероятна нищожност или недопустимост, както и при очевидна неправилност. НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС Права на обвиняемия Чл. 55. (1) Обвиняемият има следните права: да научи за какво престъпление е привлечен в това качество и въз основа на
--	--

	какви доказателства; да дава или да откаже да дава обяснения по обвинението; да се запознава с делото, включително и с информацията, получена чрез използване на специални разузнавателни средства, и да прави необходимите извлечения; да представя доказателства; да участва в наказателното производство; да прави искания, бележки и възражения; да се изказва последен; да обжалва актовете, които накарняват неговите права и законни интереси, и да има защитник. Обвиняемият има право защитникът му да участва при извършване на действия по разследването и други процесуални действия с негово участие, освен когато изрично се откаже от това право. (2) Подсъдимият има право и на последна дума. (3) (Нова - ДВ, бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.04.2011 г., изм., бр. 21 от 2014 г.) Обвиняем, който не владее български език, има право на устен и писмен превод в наказателното производство на разбираем за него език. На обвиняемия се предоставя писмен превод на постановлението за привличане на обвиняем, на определенията на съда за вземане на мярка за неотклонение, на обвинителния акт, на постановената присъда, на решението на въззивната инстанция и на решението на касационната инстанция. Обвиняемият има право да откаже писмен превод по реда на този кодекс, когато има защитник и не се нарушават процесуалните му права. Права на гражданския ответник Чл. 90. (1) Гражданският ответник има следните права: да участва в съдебното производство; да се запознава с делото и да прави необходимите извлечения; да представя доказателства; да прави искания, бележки и възражения и да обжалва актовете на съда, които накарняват неговите права и законни интереси. Задължително участие на защитник Чл. 94. (1) Участието на защитник в наказателното производство е задължително, когато: 9. обвиняемият не е в състояние да заплати адвокатско възнаграждение, желае да има защитник и интересите на
--	--

	правосъдието изискват това. (3) Когато участието на защитник е задължително, съответният орган назначава за защитник адвокат. Повереник Чл. 100. (1) Частният обвинител, частният тъжител, гражданският ищец и гражданският ответник могат да упълномощават повереник. (2) Когато частният обвинител, частният тъжител, гражданският ищец или гражданският ответник представи доказателства, че не е в състояние да заплати адвокатско възнаграждение, желае да има повереник и интересите на правосъдието изискват това, съдът, който разглежда делото като първа инстанция, му назначава повереник. Закон за собствеността Обн., бр. 92 от 16.11.1951 г., в сила от 17.12.1951 г., изм. и доп., бр. 12 от 11.02.1958 г., изм., бр. 90 от 8.11.1960 г., ДВ, бр. 99 от 20.12.1963 г., доп., бр. 26 от 30.03.1973 г., изм. и доп., бр. 27 от 3.04.1973 г., изм., бр. 54 от 12.07.1974 г., в сила от 1.10.1974 г., изм. и доп., бр. 87 от 8.11.1974 г., в сила от 1.12.1974 г., изм., бр. 55 от 14.07.1978 г., бр. 36 от 8.05.1979 г., бр. 19 от 8.03.1985 г., изм. и доп., бр. 14 от 19.02.1988 г., бр. 91 от 2.12.1988 г., бр. 38 от 19.05.1989 г., бр. 31 от 17.04.1990 г., изм., бр. 77 от 17.09.1991 г., изм. и доп., бр. 33 от 19.04.1996 г., в сила от 1.06.1996 г., изм., бр. 100 от 31.10.1997 г., бр. 90 от 15.10.1999 г., изм. и доп., бр. 34 от 25.04.2000 г., в сила от 1.01.2001 г., изм., бр. 59 от 21.07.2000 г., в сила от 21.07.2000 г., бр. 32 от 12.04.2005 г., доп., бр. 46 от 6.06.2006 г., в сила от 1.06.2006 г., изм., бр. 105 от 22.12.2006 г., изм. и доп., бр. 24 от 20.03.2007 г., изм., бр. 59 от 20.07.2007 г., в сила от 1.03.2008 г., бр. 113 от 28.12.2007 г., в сила от 31.12.2007 г., бр. 54 от 13.06.2008 г., бр. 109 от 23.12.2008 г., в сила от 31.12.2008 г., изм. и доп., бр. 6 от 23.01.2009 г., в сила от 1.05.2009 г., доп., бр. 100 от 21.12.2010 г., в сила от 21.12.2010 г., изм., бр. 57 от 26.07.2011 г., бр. 105 от 29.12.
--	--

	Чл. 68. (1) Владението е упражняване на фактическа власт върху вещ, която владелецът държи, лично или чрез другигото, като своя. (2) Държането е упражняване на фактическа власт върху вещ, която лицето не държи като своя. Чл. 69. Предполага се, че владелецът държи вещта като своя, докато не се докаже, че я държи за другигото. Чл. 70. (1) Владелецът е добросъвестен, когато владее вещта на правно основание, годно да го направи собственик, без да знае, че праводателят му не е собственик или че предписаната от закона форма е била опорочена. Достатъчно е добросъвестността да е съществувала при възникване на правното основание. (2) Добросъвестността се предполага до доказване на противното. (3) Когато владението е предадено въз основа на предварителен договор, сключен със собственика на имота, владелецът има правата по чл. 71 и 72. Чл. 71. Добросъвестният владелец се ползува от вещта и получава добивите, които тя е дала, до предявяването на иска за връщането ѝ. Чл. 76. Владелецът или държателят, на когото е отнета чрез насилие или по скрит начин движима или недвижима вещ, може в шестмесечен срок да иска връщането ѝ от лицето, което я е отнело. Това не изключва правото на лицето, което е отнело вещта, да предяви иска по предходния член. Чл. 77. Правото на собственост се придобива чрез правна сделка, по давност или по други начини, определени в закона. Чл. 99. Правото на собственост се изгубва, ако друг го придобие или ако собственикът се откаже от него. Чл. 100. (1) (Придешен текст на чл. 100, доп. - ДВ, бр. 34 от 2000 г.) Отказът от правото на собственост върху недвижим имот има действие само ако е извършен в писмена форма с нотариално заверен подпис и ако е вписан в имотния регистър. (2) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2000 г.) Заявлението за отказ от правото на собственост по ал. 1 може да се оттегли до
--	---

7. Без да се засягат Директива 2012/13/ЕС и Директива 2013/48/ЕС, лица, чието имущество е засегнато от решение за конфискация, имат право на достъп до адвокат по време на производството за конфискация във връзка с определянето на облагите и средствата на престъплението, за да могат да защитават правата си. Засегнатите лица се уведомяват за това свое право.	вписването на отказа в имотния регистър. Чл. 108. Собственикът може да иска своята вещ от всяко лице, което я владее или държи без да има основание за това. Чл. 109. (1) Собственикът може да иска прекратяване на всяко неоснователно действие, което му пречи да упражнява своето право. (2) (Отм. - ДВ, бр. 33 от 1996 г.).	Пълно съответствие.
	ГРАЖДАНСКИ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС Глава тринадесета ОСНОВНО ПРОИЗВОДСТВО Раздел I Предявяване на иск Видове искове Чл. 124. (1) Всеки може да предяви иск, за да възстанови правото си, когато то е нарушено, или за да установи съществуването или несъществуването на едно правно отношение или на едно право, когато има интерес от това. (2) Може да се предяви иск за осъждане на ответника да изпълни повтарящи се задължения, дори тяхната изискуемост да настъпва след постановяване на решението. (3) Иск за поразждане, изменение или прекратяване на граждански правоотношения може да се предяви само в предвидените в закон случаи. (4) Може да се предяви иск за установяване истинността или неистинността на един документ. Иск за установяване съществуването или несъществуването на други факти с правно значение се допуска само в случаите, предвидени в закон. (5) (Изм. – ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 5.11.2017 г.) Иск за установяване на престъпно обстоятелство от значение за едно гражданско правоотношение или за отмяна на влязло в сила решение се допуска в случаите, когато наказателно преследване не може да бъде възбудено или е прекратено на	Пълно съответствие.

8. При посоченото в член 5 производство засегнатото лице има ефективна възможност да оспори обстоятелствата по случая, включително конкретните факти и наличните доказателства, въз основа на които въпросното имущество се разглежда като имущество, придобито чрез престъпно поведение. 9. Трети лица имат право да претендират за	някое от основанията по чл. 24, ал. 1, т. 2 - 5 или е спряно на някое от основанията по чл. 25, ал. 1, т. 2 или чл. 26 от Наказателно-процесуалния кодекс, и в случаите, когато извършителят на деянието е останал неоткрит. Предявяване на иска Чл. 125. Искът е предявен с постъпването на исковата молба в съда. Глава тридесета ЗАЩИТА И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА НАРУШЕНО ВЛАДЕНИЕ Родова подсъдност Чл. 356. Исковите за защита и за възстановяване на нарушено владение и държане (чл. 75 и 76 от Закона за собствеността) са подсъдни на районния съд като първа инстанция. Установяване на факта на владението Чл. 357. (1) По тези дела съдът проверява само факта на владението и на нарушението му. (2) Документите, удостоверяващи правото на собственост, се вземат предвид само доколкото установяват факта на владението. Проверка за законосъобразност Чл. 358. Когато владението е отнето по нареждане или със съдействие на съдебен изпълнител или друг държавен орган, съдът проверява законосъобразността на нареджането, съответно на извършените действия, независимо дали подлежат на обжалване и дали са обжалвани. Недопустимост при предявен иск за собственост Чл. 359. Лицето, което е предявило иск за собственост върху недвижим имот, не може да предяви иск за владение срещу същия ответник за същия имот, докато е висящо делото за собствеността, освен ако владението е отнето след предявяването на иска по насилствен или скрит начин. Раздел II
--	---

право на собственост или други вещни права, включително в случаите, посочени в член 6.	Защита по исков ред Оспорване на вземането Чл. 439. (1) Длъжникът може да оспорва чрез иск изпълнението. (2) Искът на длъжника може да се основава само на факти, настъпили след приключването на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание. Защита на трето лице Чл. 440. (1) Всяко трето лице, чието право е засегнато от изпълнението, може да предяви иск, за да установи, че имуществото, върху което е насочено изпълнението за парично вземане, не принадлежи на длъжника. (2) Искът се предявява срещу взыскателя и длъжника. (3) Взыскателят отговаря при условията на чл. 45 от Закона за задълженията и договорите за вредите, причинени на трети лица чрез насочване на изпълнението върху имуществото, което им принадлежи. Отговорност на съдебния изпълнител за вреди Чл. 441. (Изм. - ДВ, бр. 50 от 2008 г., в сила от 1.03.2008 г., бр. 100 от 2010 г., в сила от 21.12.2010 г.) Частният съдебен изпълнител отговаря при условията на чл. 45 от Закона за задълженията и договорите за вредите, причинени от процесуално незаконосъобразно принудително изпълнение. За същите вреди, причинени от държавния съдебен изпълнител, отговорността е по чл. 49 от Закона за задълженията и договорите. Закон за задълженията и договорите Обн., ДВ, бр. 275 от 22.11.1950 г., в сила от 1.01.1951 г., попр., Изв., бр. 2 от 5.12.1950 г., изм., бр. 69 от 28.08.1951 г., бр. 92 от 7.11.1952 г., ДВ, бр. 85 от 1.11.1963 г., бр. 27 от 3.04.1973 г., бр. 16 от 25.02.1977 г., бр. 28 от 9.04.1982 г., в сила от 1.07.1982 г., бр. 30 от 13.04.1990 г., изм. и доп., бр. 12 от 12.02.1993 г., изм., бр. 56 от 29.06.1993 г., изм. и доп., бр. 83 от 1.10.1996 г., в сила от 1.11.1996 г., изм., бр. 104 от 6.12.1996 г.,
---	--

Пълно съответствие.

	в сила от 7.01.1997 г., бр. 83 от 21.09.1999 г., в сила от 1.01.2000 г., бр. 103 от 30.11.1999 г., в сила от 1.01.2000 г., изм. и доп., бр. 34 от 25.04.2000 г., в сила от 1.01.2001 г., доп., бр. 19 от 28.02.2003 г., изм., бр. 42 от 17.05.2005 г., бр. 43 от 20.05.2005 г., в сила от 1.09.2005 г., доп., бр. 36 от 2.05.2006 г., в сила от 1.07.2006 г., изм., бр. 59 от 20.07.2007 г., в сила от 1.03.2008 г., доп., бр. 92 от 13.11.2007 г., бр. 50 от 30.05.2008 г., в сила от 30.05.2008 г., изм., бр. 96 от 1.12.2017 г., в сила от 1.01.2018 г. Чл. 135. Кредиторът може да иска да бъдат обявени за недействителни спрямо него действията, с които длъжникът го уврежда, ако длъжникът при извършването им е знаел за увреждането. Когато действието е възмездно, лицето, с което длъжникът е договорял, трябва също да е знаело за увреждането. Недействителността не засяга правата, които трети добросъвестни лица са придобили възмездно преди вписване на исковата молба за обявяване на недействителността. Знанието се предполага до доказване на противното, ако третото лице е съпруг, низходящ, възходящ, брат или сестра на длъжника. Когато действието е извършено преди възникване на вземането, то е недействително само ако е било предназначено от длъжника и лицето, с което той е договорял, да увреди кредитора. (Ал. 4, попр. - Изв., бр. 2 от 1950 г.) Кредиторите, в чиято полза е обявена недействителността, се удовлетворяват от сумата, получена от публичната продажба преди третото лице, тогава, когато то участва в разпределението с вземане, произтичащо от обявяване на недействителността. НАКАЗАТЕЛНО-ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС Раздел IV
--	---

	Граждански ищец Лице, което може да участва като граждански ищец Чл. 84. (1) Пострадалият или неговите наследници, както и юридическите лица, които са претърпели вреди от престъплението, могат да предявят в съдебното производство граждански иск за обезщетение на вредите и да се установят като граждански ищци. (2) Гражданският иск не може да се предяви в съдебното производство, когато е предявен по реда на Гражданския процесуален кодекс. Молба за предявяване на граждански иск Чл. 85. (1) В молбата за предявяване на граждански иск се посочват: трите имена на подателя и на лицето, срещу което се предявява искът; наказателното дело, по което се подава; престъплението, от което са причинени вредите, и характерът и размерът на вредите, за които се иска обезщетение. (2) Молбата може да бъде устна или писмена. (3) (Изм. – ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 5.11.2017 г.) Гражданският иск се предявява най-късно до започването на разпоредителното заседание пред първоинстанционния съд. Лица, срещу които може да се предяви граждански иск Чл. 86. Гражданският иск в съдебното производство може да бъде предявен както срещу подсъдимия, така и срещу други лица, които носят гражданска отговорност за вредите, причинени от престъплението. Права на гражданския ищец Чл. 87. (1) Гражданският ищец има следните права: да участва в съдебното производство; да иска обезпечаване на гражданския иск; да се запознава с делото и да прави необходимите извлечения; да представя доказателства; да прави искания, бележки и възражения и да обжалва актовете на съда, които накърняват неговите права и законни интереси. (2) Гражданският ищец упражнява правата по ал. 1 в пределите, необходими за доказване на основанието и размера на гражданския иск. Ред за разглеждане на гражданския иск	
--	---	--

10. Когато в резултат от престъпление пострадалите имат претенции спрямо лицето, което е обект на мярка за конфискация, предвидена в настоящата директива, държавите-членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че мярката за конфискация не е пречка за пострадалите лица да потърсят обезщетение.	Чл. 88. (1) Гражданският иск в съдебното производство се разглежда по правилата на този кодекс, а доколкото в него няма съответни правила, се прилага Гражданският процесуален кодекс. (2) Разглеждането на гражданския иск не може да стане причина за отлагане на наказателното дело. (3) Когато съдебното производство се прекрати, гражданският иск не се разглежда, но може да се предяви пред граждански съд.	Пълно съответствие.
Член 9 Ефективна конфискация и изпълнение Държавите-членки вземат необходимите мерки, за да се направят възможно идентифицирането и проследяването на имуществото, което подлежи на обезпечаване и конфискуване, дори след окончателна присъда за дадено престъпление или след производство за прилагане на член 4, параграф 2 и за да гарантират ефективното изпълнение на решение за конфискация, ако такова вече е било постановено.	ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС § 1. В чл. 53 се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 1, буква „а“ се създава изречение второ: „Когато вещите липсват или са отчуждени, присъжда се тяхната равностойност.“ 2. В ал. 2 буква „б“ се изменя така: „б) пряката и непряка облага, придобити чрез престъплението, ако не подлежат на връщане или възстановяване. Когато облагата липсва или е отчуждена,	Пълно съответствие.

	присъжда се нейната равностойност.“ 3. Създава се ал. 3: „(3) По смисъла на ал. 2, буква „б“: 1. пряка облага е всяка икономическа полза, настъпила като непосредствена последица от престъплението; 2. непряка облага е всяка икономическа полза настъпила в резултат на разпореждане с пряката облага, както и всяко имущество, получено в резултат на последващо пълно или частично преобразуване на пряка облага, включително, когато е била смесена с имущество, придобито от законни източници. На отнемане подлежи имуществото до стойността на включената пряка облага ведно с настъпилите увеличения на имуществото, ако са пряко свързани с разпореждането или преобразуването на пряката облага и включването на пряката облага в имуществото.“ ЗАКОН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО Чл. 141. По реда на този закон се отнема в полза на държавата незаконно придобито имущество. Чл. 151. В случай че имуществото липсва или е отчуждено, се отнема паричната му равностойност. ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛЕН ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС Давност Чл. 171. (1) Публичните вземания се погасяват с изтичането на 5-годишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, през която е следвало да се плати публичното задължение, освен ако в закон е предвиден по-кратък срок. (2) (Доп. – ДВ, бр. 94 от 2015 г., в сила от 1.01.2016 г.) С
--	---

	изтичането на 10-годишен давностен срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, през която е следвало да се плати публичното задължение, се погасяват всички публични вземания независимо от спирането или прекъсването на давността освен в случаите, когато задължението е отсрочено или разсрочено, или изпълнението е спряно по искане на длъжника.	
Член 10		
Управление на обезпечено и конфискувано имущество	1. Държавите-членки вземат необходимите мерки, например като създават централизирани служби, комплекс от специализирани служби или равностойни на тях механизми, за да гарантират адекватното управление на обезпечено имущество с оглед на евентуална последваща конфискация.	Пълно съответствие.
	ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС § 6. В Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г., бр. 7 и 44 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения: 4. Създава се чл. 72а: „Управление на обезпечено имущество „Чл. 72а. Имуществото, обезпечено по реда на чл. 72 с цел конфискация или отнемане на вещи в полза на държавата, се управлява и пази по реда Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество.“ ЗАКОН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО Глава тринадесета УПРАВЛЕНИЕ НА ИМУЩЕСТВО, ВЪРХУ КОЕТО СА НАЛОЖЕНИ ОБЕЗПЕЧИТЕЛНИ МЕРКИ. УПРАВЛЕНИЕ НА ОТНЕТОТО ИМУЩЕСТВО	

2. Държавите-членки гарантират, че мерките, посочени в параграф 1, включват възможност за продажба или прехвърляне на имущество, когато това е необходимо.	Раздел I Управление на обезпеченото имущество Чл. 160. (1) Имуществото, върху което е наложено обезпечение на основание този закон, се управлява и пази от Комисията. (2) Имуществото по ал. 1 може да се остави за пазене на проверяваното лице или на лицето, което държи имуществото към момента на налагане на обезпечителните мерки. (3) По искане на Комисията съдът назначава за пазач на имуществото друго лице, като определя възнаграждението му. (4) Възнаграждението се внася от Комисията. (5) Пазачът се избира с оглед на личността му, както и на естеството на вещта и на мястото, където тя се намира или ще се съхранява. (6) Вещта се предава за пазене срещу подпис. ЗАКОН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО Глава тринадесета УПРАВЛЕНИЕ НА ИМУЩЕСТВО, ВЪРХУ КОЕТО СА НАЛОЖЕНИ ОБЕЗПЕЧИТЕЛНИ МЕРКИ. УПРАВЛЕНИЕ НА ОТНЕТОТО ИМУЩЕСТВО Раздел I Управление на обезпеченото имущество Чл. 163. (1) По изключение Комисията може да поиска от съда разрешение за продажбата на движими вещи, които: 1. могат да се обезпечат значително през периода на пазене и запазването им е свързано с големи разходи; 2. подлежат на бърза развала. (2) Движимите вещи по ал. 1 се продават от съдебния изпълнител на явен търг, който се провежда в 7-дневен срок от Пълно съответствие.
---	--

	постъпване на искането, или се оставят за продажба от търговец в магазин, на стоково тържище или борса, посочени от Комисията. Собственикът може да участва на общо основание в търга. (3) Предаването на вещта се удостоверява с протокол, подписан от съдебния изпълнител или от търговеца. За извършената продажба търговецът получава комисиона. (4) При липса на документи за извършен санитарен контрол, както и при липса на данни за произход, състав и срок на годност продажбата се извършва след разрешение от Българската агенция по безопасност на храните и органите на регионалните здравни инспекции към Министерството на здравеопазването. (5) Животни от националния генофонд, сортови семена и посадъчен материал с гарантиран произход се продават от съдебния изпълнител с разрешение на министъра на земеделието, храните и горите или на оправомощено от него длъжностно лице само на други земеделски производители. (6) Органите по ал. 4 и 5 се произнасят по искането в тридневен срок от постъпването му. (7) Когато лицето, което държи вещта, откаже да я предаде на купувача, същата по искане на Комисията се изземва от полицията и се предава на купувача. (8) В 7-дневен срок след предаване на вещта на купувача Комисията отправя молба до съда за отмяна на обезпечението. ЗАКОН ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА КОРУПЦИЯТА И ЗА ОТНЕМАНЕ НА НЕЗАКОННО ПРИДОБИТОТО ИМУЩЕСТВО Глава тринадесета УПРАВЛЕНИЕ НА ИМУЩЕСТВО, ВЪРХУ КОЕТО СА НАЛОЖЕНИ ОБЕЗПЕЧИТЕЛНИ МЕРКИ. 3. Държавите-членки обмислят
--	--

предприемането на мерки, които да дават възможност конфискуването на имущество да се използва в обществен интерес или за социални цели.	УПРАВЛЕНИЕ НА ОТНЕТОТО ИМУЩЕСТВО Раздел II Управление на отнетото имущество Чл. 167. (1) Съветът предлага на Министерския съвет да предостави за управление на бюджетни организации и общини за изпълнение на техните функции отнетото по реда на този закон имущество или да възложи продажбата му. Чл. 168(5) Най-малко 30 на сто от стойността на отнетото в полза на държавата имущество се използва за социални цели, като условията и редът се определят с акт на Министерския съвет.	Пълно съответствие.
Член 11 Статистика 1. Държавите-членки редовно събират от съответните органи и поддържат пълни статистически данни. Събраните статистически данни се изпращат на Комисията всяка година и съдържат: а) броя на изпълнените решения за обезпечаване във връзка с престъпления, които попадат в обхвата на настоящата директива; б) броя на изпълнените решения за конфискация; в) предполагаемата стойност на обезпеченото имущество, най-малко на имуществото, обезпечено с оглед на евентуална последваща конфискация към момента на обезпечаването;	ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ § 5. Националният статистически институт събира от компетентните органи и предоставя на Европейската комисия статистическите данни по чл. 11 от Директива № 2014/42/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за обезпечаване и конфискация на средства и облиги от престъпна дейност в Европейския съюз (ОВ L 127/39 от 29 април 2014 г., поправка, ОВ L 138 от 13 май 2014 г.).	Пълно съответствие.

г) предполагаемата стойност на възстановеното имущество към момента на конфискацията. 2. Всяка година държавите-членки изпращат на Комисията следните статистически данни, ако те са налични на централно равнище в съответната държава-членка: а) броя на исканията за изпълнение в друга държава-членка на решения за обезпечаване; б) броя на исканията за изпълнение в друга държава-членка на решения за конфискация; в) стойността или предполагаемата стойност на възстановеното имущество след изпълнение в друга държава-членка. 3. Държавите-членки се стремят да събират на централно равнище данните, посочени в параграф 2.BG 29.4.2014 г. Официален вестник на Европейския съюз L 127/49		
--	--	--

**Таблица на съответствие
на българското законодателство с**

ДИРЕКТИВА 2013/48/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 22 октомври 2013 година

относно правото на достъп до адвокат в наказателното производство и в производството по европейска заповед за арест и относно правото на уведомяване на трето лице при задържане и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи през периода на задържане

ДИРЕКТИВА 2013/48/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 22 октомври 2013 година относно правото на достъп до адвокат	Наименование на проекта на българския акт/ на действащите актове, с които се въвеждат изискванията	Степен на съответствието
Член 1 Предмет С настоящата директива се установяват минимални правила относно правото на заподозрени и обвиняеми в наказателно производство и на лица, по отношение на които е започнато производство по Рамково решение 2002/584/ПВР (наричано по-долу „производство по европейска заповед за арест“), на достъп до адвокат и на уведомяване на трето лице при задържането, както и на осъществяване на връзка с трети лица и консулски органи по време на задържането им.		Не подлежи на въвеждане.

Член 2 Приложно поле 1. Настоящата директива се прилага за заподозрени или обвиняеми в наказателно производство от момента, в който компетентните органи на държава членка уведомят лицата, с официално съобщение или по друг начин, че са заподозрени или обвиняеми в извършването на престъпление, независимо дали лицата са задържани. Тя се прилага до приключване на производството, което означава окончателното решаване на въпроса дали заподозреният или обвиняемият е извършил престъплението, включително, когато е приложимо, постановяването на присъдата и изхода от евентуални обжалвания. 2. Настоящата директива се прилага за лица, по отношение на които е започнало производство по европейска заповед за арест (наричани по-долу „издирваните лица“), от момента на ареста им в изпълняващата държава членка в съответствие с член 10.	Наказателно-процесуален кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г., бр. 7 и 44 от 2018 г.) Встъпване на защитника в наказателното производство Чл. 97. (1) Защитникът може да участва в наказателното производство от момента на задържането на лицето или на привличането му в качеството на обвиняем.	Пълно съответствие.
2. Настоящата директива се прилага за лица, по отношение на които е започнало производство по европейска заповед за арест (наричани по-долу „издирваните лица“), от момента на ареста им в изпълняващата държава членка в съответствие с член 10.	Закон за екстрадицията и европейската заповед за арест (обн., ДВ, бр. 46 от 2005 г., изм. и доп. бр. 86 от 2005 г., бр. 52 от 2008 г., бр. 49 от 2010 г., бр. 55 от 2011 г. и бр. 53 от 2014 г.) Предаване на лице между държави - членки на Европейския съюз Чл. 35. (В сила от 1.01.2007 г.) Задържане и предаване на лице с цел провеждане на наказателно преследване, изпълнение на наказание лишаване от свобода или мярка, изискваща задържане, между Република България и държавите - членки на Европейския съюз, се извършва въз основа на Европейска заповед за арест при условията и по реда, предвидени в тази глава.	Пълно съответствие.

3. При условията, предвидени в параграф 1, настоящата директива се прилага и за лица, които не са заподозрени или обвиняеми и които в хода на разпита от полицията или от друг правоохранителен орган се превръщат в заподозрени или обвиняеми.	Чл. 44. (В сила от 1.01.2007 г.) (1) Окръжният съд образува съдебно производство и насрочва съдебно заседание за разглеждане на Европейската заповед за арест в 7-дневен срок от задържането на исканото лице от полицията. (2) Европейската заповед за арест се разглежда в открито съдебно заседание в състав трима съдии с участието на прокурор. (3) Съдът назначава на исканото лице защитник, ако няма такъв, и преводач, ако не владее български език, разяснява му правото да даде съгласие за предаване на издаващата държава членка, както и да направи отказ от прилагане на принципа на особеността по чл. 61, и последните от тези действия. (4) Съдът може да изиска от издаващата държава членка допълнителна информация, като определи срок за получаването ѝ, както и да приема информация, предоставяна от издаващата държава. (5) В съдебното заседание съдът изслушва прокурора, исканото лице и неговия защитник. Наказателно-процесуален кодекс Обстоятелства, по които свидетелят не е длъжен да дава показания Чл. 121. (1) Свидателят не е длъжен да дава показания по въпроси, отговорите на които биха увеличили в извършване на престъпление него, неговите възходящи, низходящи, братя, сестри или съпруг или лице, с което той се намира във фактическо съжителство. (2) (Доп. - ДВ, бр. 21 от 2014 г.) Свидателят не може да бъде разпитван относно обстоятелствата, които са му били поверени като защитник или повереник или са му станали известни като
--	---

Пълно съответствие.

преводач при срещите на обвиняемия със защитника.

Образуване на досъдебното производство

Чл. 212. (2) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.05.2010 г.) Досъдебното производство се счита за образувано със съставянето на протокола за първото действие по разследването, когато се извършва оглед, включително освидетелстване, претърсване, изземване и разпит на свидетели, ако незабавното им извършване е единствената възможност за събиране и запазване на доказателства, както и когато се извършва обиск при условията и по реда на чл. 164.

Привличане на обвиняем и предявяване на постановлението

Чл. 219. (2) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.05.2010 г.) Разследващият орган може да привлече лицето като обвиняем и със съставянето на протокола за първото действие по разследването срещу него, за което докладва на прокурора.

(3) В постановлението за привличане на обвиняем и в протокола за действието по ал. 2 се посочват:

1. датата и мястото на издаването му;
2. органът, който го издава;
3. трите имена на лицето, което се привлича като обвиняем, деянието, за което се привлича, и правната му квалификация;
4. доказателствата, на които се основава привличането, ако това няма да затрудни разследването;
5. мярката за неотклонение, ако такава се взема;
6. правата му по чл. 55, включително и правото му да откаже да даде обяснения, както и правото му да има защитник по пълномощие или по

4. Без да се засяга правото на справедлив съдебен процес, по отношение на леки нарушения, а) за които правото на държава членка предвижда налагане на наказание от орган, различен от съд, компетентен по наказателни дела, и налагането на това наказание може да бъде обжалвано или отнесено пред такъв съд; или б) за които не може да бъде наложено наказание лишаване от свобода, настоящата директива се прилага само за производства пред съд, компетентен по наказателни дела. При всички случаи обаче настоящата директива се прилага изцяло, когато заподозреният или обвиняемият са задържани, независимо от фазата на наказателното производство.	назначение. Права на обвиняемия Чл. 55. (1) Обвиняемият има следните права: да научи за какво престъпление е привлечен в това качество и въз основа на какви доказателства; да дава или да откаже да дава обяснения по обвинението; да се запознава с делото, включително и с информацията, получена чрез използване на специални разузнавателни средства, и да прави необходимите извлечения; да представя доказателства; да участва в наказателното производство; да прави искания, бележки и възражения; да се изказва последен; да обжалва актовете, които накръняват неговите права и законни интереси, и да има защитник. Обвиняемият има право защитникът му да участва при извършване на действия по разследването и други процесуални действия с негово участие, освен когато изрично се откаже от това право. (2) Подсъдимият има право и на последна дума. Разпит на обвиняемия Чл. 138. (1) Разпитът на обвиняемия се извършва през деня, освен когато не търпи отлагане. (2) Преди разпита съответният орган установява самоличността на обвиняемия. (3) Разпитът на обвиняемия започва със запитване разбира ли обвинението, след което се поканва да изложи, ако желае, във форма на свободен разказ всичко, което знае по делото. (4) На обвиняемия могат да се поставят въпроси за допълване на неговите обяснения или за отстраняване на непълноти, неясноти или
--	---

Пълно съответствие.

противоречия.

(5) Въпросите трябва да бъдат ясни, конкретни и свързани с обстоятелствата по делото. Те не трябва да подказват отговори или да подвеждат към определен отговор.

(6) Когато са привлечени няколко обвиняеми, разследващият орган ги разпитва поотделно.

(7) Обвиняемият не може да бъде разпитан по делегация или чрез видеоконференция, освен в случаите, когато се намира извън пределите на страната и това няма да попречи за разкриване на обективната истина.

Привличане на обвиняем и предявяване на постановлението

Чл. 219. (3) В постановлението за привличане на обвиняем и в протокола за действието по ал. 2 се посочват:

1. датата и мястото на издаването му;
2. органът, който го издава;
3. трите имена на лицето, което се привлича като обвиняем, деянието, за което се привлича, и правната му квалификация;
4. доказателствата, на които се основава привличането, ако това няма да затрудни разследването;
5. мярката за неотклонение, ако такава се взема;
6. правата му по чл. 55, включително и правото му да откаже да даде обяснения, както и правото му да има защитник по пълномощие или по назначение.

Разпит на обвиняемия

Чл. 221. След предявяване на постановлението за привличане на обвиняем органът на досъдебното производство незабавно пристъпва към разпит на обвиняемия по реда на чл. 138.

Член 3 Право на достъп до адвокат в наказателното производство 1. Държавите членки гарантират, че заподозрените и обвиняемите имат право на достъп до адвокат в срок и по начин, които позволяват на заинтересованите лица реално и ефективно да упражнят правата си на защита.	Наказателно-процесуален кодекс Привличане на обвиняем и предявяване на постановвлението Чл. 219. (5) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.05.2010 г.) Освен обстоятелствата по чл. 179, ал. 1 в призовката се вписват конкретните действия, за които се призовава лицето, правото му да се яви със защитник и възможността да му бъде назначен защитник в случаите по чл. 94, ал. 1, както и възможността за принудително довеждане при неявяване без уважителни причини. Призовката се връчва не по-късно от три дни преди предявяване на обвинението.	Пълно съответствие.
2. Заподозрените или обвиняемите имат право на достъп до адвокат без неоправдано забавяне. Във всички случаи заподозрените или обвиняемите трябва да имат достъп до адвокат, считано от настъпването на по-ранния от следните моменти: а) преди да бъдат разпитани от полицията или от друг правоохранителен орган или	Съобщения за насрочване на разпоредителното заседание Чл. 247б. (Нов - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 5.11.2017 г.) (1) По разпореджване на съдията-докладчик препис от обвинителния акт се връчва на подсъдимия. С връчването на обвинителния акт на подсъдимия се съобщава за насрочването на разпоредителното заседание и за въпросите по чл. 248, ал.1, за правото му да се яви със защитник и за възможността да му бъде назначен защитник в случаите по чл. 94, ал. 1, както и че делото може да бъде разглеждано и решено в негово отсъствие при условията на чл. 269.	Пълно съответствие.
	Привличане на обвиняем и предявяване на постановвлението Чл. 219. (5) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.05.2010 г.) Освен обстоятелствата по чл. 179, ал. 1 в призовката се вписват конкретните действия, за които се призовава лицето, правото му да се яви със защитник и възможността да му	Пълно съответствие.

от съдебен орган; б) при извършването на следствено действие или на друго действие по събиране на доказателства от страна на разследващите или на други компетентни органи съгласно параграф 3, буква в);	бъде назначен защитник в случаите по чл. 94, ал. 1, както и възможността за принудително довеждане при неявяване без уважителни причини. Призовката се връчва не по-късно от три дни преди предявяване на обвинението. Разпит на обвиняемия Чл. 221. След предявяване на постановлението за привличане на обвиняем органът на досъдебното производство незабавно пристъпва към разпит на обвиняемия по реда на чл. 138. Чл. 219. (8) (Предишна ал. 7, изм. - ДВ, бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.05.2010 г.) Разследващият орган не може да извършва действия по разследването с участие на обвиняемия, докато не изпълни задълженията си по ал. 1 - 7. Права на защитника Чл. 99. (1) Защитникът има следните права: да се среща насаме с обвиняемия; да се запознава с делото и да прави необходимите извлечения; да представя доказателства; да участва в наказателното производство; да прави искания, бележки и възражения и да обжалва актовете на съда и на органите на досъдебното производство, които накърняват правата и законните интереси на обвиняемия. Защитникът има право да участва във всички действия по разследването с участие на обвиняемия, като неявяването му не възпрепятства тяхното извършване. Конституция на Република България Чл. 30 (4) Всеки има право на адвокатска защита от момента на задържането му или на привличането му като обвиняем.
---	--

Пълно съответствие.

в) без неоправдано забавяне след задържането; г) когато са призовани да се явят пред съд, компетентен по наказателни дела — своевременно преди явяването им пред този съд.	Наказателно-процесуален кодекс Встъпване на защитника в наказателното производство Чл. 97. (1) Защитникът може да участва в наказателното производство от момента на задържането на лицето или на привличането му в качеството на обвиняем. Разпит на обвиняемия пред съдия Чл. 222. (1) По преценка на органа на досъдебното производство разпитът се извършва пред съдия от съответния първоинстанционен съд или от първоинстанционния съд, в района на който се извършва действието, с участието на защитник, ако има такъв. В този случай делото не се предоставя на съдията. (2) За разпита по ал. 1 съответният орган осигурява явяването на обвиняемия и на неговия защитник. Разпит на свидетеля пред съдия Чл. 223. (2) Органът на досъдебното производство осигурява явяването на свидетеля и възможност на обвиняемия и неговия защитник, ако има такъв, да участват при провеждането на разпита. (4) Обвиняемият или неговият защитник могат да поискат от органа на досъдебното производство разпит на свидетел по ал. 1. Отказът се отразява в протокол, подписан от съответния орган, обвиняемия и защитника. Решаване на въпроса за даване ход на делото Чл. 271. (2) Съдебното заседание се отлага, когато не се яви: 3. защитникът, ако не е възможно да бъде заменен	Пълно съответствие. Пълно съответствие.
--	--	---

3. Правото на достъп до адвокат включва следното: а) държавите членки гарантират, че заподозрените или обвиняемите имат правото да се срещат насаме и да осъществяват връзка с представляващите ги адвокати, включително преди разпита от полицията или от друг правоохранителен орган или от съдебен орган;	с друг, без да се накърни правото на защита на подсъдимия. Право на жалба или протест Чл. 318. (6) Жалби могат да подават и защитниците и поверениците. Право на касационна жалба и протест Чл. 349. (3) Останалите страни могат да подават касационна жалба, когато са нарушени техните права и законни интереси. Конституция на Република България Чл. 30 (5) Всеки има право да се среща насаме с лицето, което го защитава. Тайната на техните съобщения е неприкосновена. Наказателно-процесуален кодекс Права на защитника Чл. 99. (1) Защитникът има следните права: да се среща насаме с обвиняемия; да се запознава с делото и да прави необходимите извлечения; да представя доказателства; да участва в наказателното производство; да прави искания, бележки и възражения и да обжалва актовете на съда и на органите на досъдебното производство, които накърняват правата и законните интереси на обвиняемия. Защитникът има право да участва във всички действия по разследването с участие на обвиняемия, като невявяването му не възпрепятства тяхното извършване. Проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс: ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ § 6. В Наказателно-процесуалния кодекс
---	---

Пълно съответствие.

(обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г., бр. 7 и 44 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 55:

а) създава се нова ал. 2:

„(2) Обвиняемият има право да му бъде предоставена обща информация, улесняваща неговия избор на защитник. Той има право свободно да осъществява връзка със защитника си, да се среща насаме с него, да получава съвети и друга правна помощ, включително преди започване и по време на провеждане на разпита и на всяко друго процесуално действие с участие на обвиняемия.“

б) досегашните ал. 2 и 3 стават ал. 3 и 4.

§ 9. В Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 53 от 2014 г.; изм., бр. 98 и 107 от 2014 г., бр. 14, 24, 56 и 61 от 2015 г., бр. 81, 97, 98 и 103 от 2016 г., бр. 13 от 2017 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2017 г. – бр. 26 от 2017 г.; изм., бр. 58, 97 и 103 от 2017 г., бр. 7, 10 Решение № 10 на Конституционния съд от 2018 г. – бр. 48 от 2018 г., изм. бр. 55 от 2018 г.) се правят следните допълнения:

1. В чл. 72, ал. 5 след думата „защитник“ се поставя запетая и се добавя „като на задържания се разяснява и правото на отказ от защитник и последиците от него, както и правото му да

б) държавите членки гарантират, че заподозрените или обвиняемите имат право техният адвокат да присъства и да участва ефективно по време на разпитите им. Това участие се осъществява в съответствие с процедурите по националното право, при условие че тези процедури не засягат ефективното упражняване и същността на посоченото право. Когато адвокатът взема участие по време на разпит, обстоятелството, че е имало такова участие, се отбелязва, като се използват процедурите за протоколиране в съответствие с правото на съответната държава членка;	откаже да дава обяснения, когато задържането е на основание ал. 1, т. 1.“ § 10. В Закона за митниците (обн., ДВ, бр. 15 от 1998 г.; изм., бр. 89 и 153 от 1998 г., бр. 30 и 83 от 1999 г., бр. 63 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 76 от 2002 г., бр. 37 и 95 от 2003 г., бр. 38 от 2004 г., бр. 45, 86, 91 и 105 от 2005 г., бр. 30 и 105 от 2006 г., бр. 59 и 109 от 2007 г., бр. 28, 43 и 106 от 2008 г., бр. 12, 32, 42, 44 и 95 от 2009 г., бр. 54, 55, 73 и 94 от 2010 г., бр. 82 от 2011 г., бр. 38 и 54 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 42 и 60 от 2015 г., бр. 58, 75 и 98 от 2016 г., бр. 99 и 103 от 2017 г., бр. 24 от 2018 г.) в чл. 16а се правят следните изменения и допълнения: 1. В ал. 5 се създават изречения второ и трето: „Митническите органи са длъжни да разяснят на задържания правото на отказ от защитник и последиците от него, както и правото му да откаже да дава обяснения. За отказа от защитник и обстоятелствата, при които е направен, се съставя протокол.“ § 11. В Закона за военната полиция (обн., ДВ, бр. 48 от 2011 г.; изм., бр. 33 и 77 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г. и бр. 86 от 2016 г.) чл. 13 ал. 2 се изменя така: „(2) От момента на задържането си лицата имат право на защитник, като на задържания се разяснява и правото на отказ от защитник и последиците от него, както и правото му да откаже да дава обяснения, когато задържането е на основание ал. 1, т. 1, незабавно да се информират за основанията за задържането им на разбираем за тях език, да обжалват пред съда законността на задържането си, като съдът се произнася по жалбата незабавно. Когато
--	--

Пълно съответствие.

задържаният е чужд гражданин, по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи. Ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка.“

§ 12. Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ (обн., ДВ, бр. 109 от 2007 г.; изм., бр. 69 и 94 от 2008 г., бр. 22, 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 16, 80 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 100 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15, 30, 52, 65 и 71 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 24 и 61 от 2015 г. и бр. 15, 101, 103 и 105 от 2016 г., бр. 103 от 2017 г., бр. 7, 27, 55 и 56 от 2018 г.) в чл. 124б, се правят следните допълнения:

2. В ал. 8 след думата „защитник“ се поставя запетая и се добавя „като се разяснява и правото на отказ от защитник и последиците от него, както и правото му да откаже да дава обяснения;“

Закон за адвокатурата

Чл. 34. (1) (Доп. - ДВ, бр. 97 от 2012 г.) Адвокатът или адвокатът от Европейския съюз има право да се среща насаме с клиента си, включително когато той е задържан под стража или лишен от свобода.

Закон за изпълнение на наказанията и задържането под стража

Чл. 76. (2) (Доп. - ДВ, бр. 103 от 2012 г.) Лишените от свобода могат да бъдат консултирани от адвокат по свой избор. Те могат да се срещат с адвокатите насаме, по всяко време на денонощието да си кореспондират без

	ограничение и да ползват телефонна връзка по всяко време през деня. Чл. 240. Доколкото в тази част не се предвижда друго, разпоредбите относно осъдените на лишаване от свобода се прилагат и по отношение на обвиняемите и подсъдимите с мярка за неотклонение задържане под стража. Чл. 243. (2) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2012 г.) На задържаното лице незабавно се разясняват правата му на свиждане, телефонна връзка, кореспонденция, хранителни пратки и размерът на сумите за лични нужди. Чл. 254. (3) Срещите на обвиняемите и подсъдимите с адвокати, защитници и повереници се извършват насаме. Те могат да бъдат наблюдавани, но разговорите им не могат да бъдат слушани и записвани. Чл. 256. (1) Обвиняемите и подсъдимите имат право: 2. (изм. - ДВ, бр. 103 от 2012 г.) на телефонна връзка с роднини, близки, защитници и повереници по ред, установен от главния директор на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията"; (2) Кореспонденцията на обвиняемите и подсъдимите не подлежи на проверка от администрацията. Наказателно-процесуален кодекс Встъпване на защитника в наказателното производство Чл. 97. (2) Органът на досъдебното производство е длъжен да разясни на обвиняемия, че има право
--	---

	на защитник, и му осигурява възможност незабавно да се свърже с него. Той не може да извършва никакви действия по разследването и други процесуални действия с участието на обвиняемия, докато не изпълни това си задължение. Привличане на обвиняем и предявяване на постановлението Чл. 219. (5) (Изм. - ДВ, бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.05.2010 г.) Освен обстоятелствата по чл. 179, ал. 1 в призовката се вписват конкретните действия, за които се призовава лицето, правото му да се яви със защитник и възможността да му бъде назначен защитник в случаите по чл. 94, ал. 1, както и възможността за принудително довеждане при неявяване без уважителни причини. Призовката се връчва не по-късно от три дни преди предявяване на обвинението. Разпит на обвиняемия пред съдия Чл. 222. (1) По преценка на органа на досъдебното производство разпитът се извършва пред съдия от съответния първоинстанционен съд или от първоинстанционния съд, в района на който се извършва действието, с участието на защитник, ако има такъв. В този случай делото не се предоставя на съдията. (2) За разпита по ал. 1 съответният орган осигурява явяването на обвиняемия и на неговия защитник. Въпроси, които се обсъждат в разпоредителното заседание (Загл. изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 5.11.2017 г.) Чл. 248. (Изм. - ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от
в) държавите членки гарантират, че заподозрените или обвиняемите имат най-малко право техният адвокат да присъства на следните следствени действия или действия по събиране на доказателства, когато тези действия са предвидени в националното право и когато заподозреният или обвиняемият е длъжен или му е разрешено да присъства при извършването на съответното действие: i) разпознаване; ii) очна ставка; iii) възстановка на местопрестъплението.	

Пълно съответствие.

4. Държавите членки се стремят да осигурят обща информация, която да улесни намирането на адвокат от заподозрения или обвиняемия. Независимо от разпоредбите на националното право относно задължителното присъствие на адвокат, държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че всички задържани заподозрени или обвиняеми са в състояние да упражнят ефективно правото си на достъп до адвокат, освен ако не са се отказали от това право в съответствие с член 9.	5.11.2017 г.) (1) В разпоредителното заседание се обсъждат следните въпроси: 5. разглеждането на делото при закрити врати, привличането на резервен съдия или съдебен заседател, назначаването на защитник, вещо лице, преводач или тълковник и извършването на съдебни следствени действия по делегация; Решаване на въпроса за даване ход на делото Чл. 271. (2) Съдебното заседание се отлага, когато не се яви: 3. защитникът, ако не е възможно да бъде заменен с друг, без да се накърни правото на защита на подсъдимия. Призоваване Чл. 328. Страните и другите лица, които следва да вземат участие във въззивното производство, се призовават по реда на чл. 178 - 182, освен ако датата за разглеждане на делото им е съобщена от първата инстанция. Ред за разглеждане на касационната жалба и протеста Чл. 353. (1) Касационната жалба и протестът се разглеждат в съдебно заседание с призоваване на страните.
5. При изключителни обстоятелства и само в досъдебната фаза държавите членки могат да използват временна дерогация от прилагането на параграф 2, буква в), когато географската отдалеченост на заподозрения или обвиняемия прави невъзможно да се гарантира упражняването на правото на достъп до адвокат без неоправдано	Разпит на обвиняемия Чл. 138. (4) На обвиняемия могат да се поставят въпроси за допълване на неговите обяснения или за отстраняване на непълноти, неясноти или противоречия. Разпит на подсъдимия Чл. 277. (3) На подсъдимия се поставят въпроси

Пълно съответствие.

забавяне след задържането.

най-напред от прокурора или частния тъжител, частния обвинител и неговия повереник, гражданския ищец и неговия повереник, гражданския ответник и неговия повереник, другите подсъдими и техните защитници и защитника на подсъдимия.

Права на защитника

Чл. 99. (1) Защитникът има следните права: да се среща насаме с обвиняемия; да се запознава с делото и да прави необходимите извлечения; да представя доказателства; да участва в наказателното производство; да прави искания, бележки и възражения и да обжалва актовете на съда и на органите на досъдебното производство, които накърняват правата и законните интереси на обвиняемия.

Съдържание на протокола

Чл. 129. (1) В протокола се посочват: датата и мястото на действията по разследване и съдебните следствени действия; времето, когато са започнали и завършили; лицата, които са участвали; **направените искания, бележки и възражения**; извършените действия в тяхната последователност и събраните доказателства.

Права на обвиняемия

Чл. 55. (1) Обвиняемият има право защитникът му да участва при извършване на действия по разследването и други процесуални действия с негово участие, освен когато изрично се откаже от това право.

Чл. 99. (1) Защитникът има право да участва във всички действия по разследването с участие на обвиняемия, като невявяването му не

Пълно съответствие.

6. При изключителни обстоятелства и само в досъдебната фаза държавите членки могат да използват временна дерогация от прилагането на правата, предвидени в параграф 3, доколкото това е обосновано предвид конкретните обстоятелства по делото от една или повече от следните наложителни причини: а) при неотложна необходимост да се предотврати настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице; б) когато е наложително предприемането на незабавни действия от страна на разследващите органи, за да се	възпрепятства тяхното извършване. Закон за адвокатурата Чл. 149. (1) Адвокатските регистри са публични. Наказателно-процесуален кодекс Задължително участие на защитник Чл. 94. (1) Участието на защитник в наказателното производство е задължително, когато: б. (изм. - ДВ, бр. 109 от 2008 г.) е направено искане по чл. 64 (искане от прокурора за задържане под стража) или обвиняемият е задържан Закон за правната помощ Чл. 25. (4) Актът за предоставяне на правна помощ се изпраща незабавно на съответния адвокатски съвет за определяне на адвокат от Националния регистър за правна помощ. (5) При възможност адвокатският съвет определя адвокат, посочен от лицето, на което се предоставя правна помощ. Проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс: § 6. В Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г., бр. 7 и 44 от 2018 г.) се правят следните
--	--

Пълно съответствие.

предотврати сериозно възпрепятстване на наказателното производство.	изменения и допълнения: 2. В чл. 63: в) създават се ал. 9 - 11: „(9) Когато е налице неотложна необходимост да се предотврати настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице или за да се предотврати ситуация, при която наказателното производство би могло да бъде сериозно възпрепятствано, уведомяването по ал. 7 по отношение на конкретно лице, може да бъде отложено за срок до 48 часа. (10) Решението по ал. 9 се взема от прокурора на досъдебното производство, който се произнася с мотивирано постановление. Постановлението подлежи на обжалване от обвиняемия и неговия защитник пред съответния първоинстанционен съд. (11) Съдът незабавно разглежда жалбата едновременно в закрито съдебно заседание и се произнася с определение. Определението на съда е окончателно.“
Член 4 Поверителност Държавите членки зачитат поверителността на комуникацията между заподозрения или обвиняемия и неговия адвокат при упражняването на предвиденото в настоящата директива право на достъп до адвокат. Тази комуникация включва срещи, кореспонденция, телефонни разговори и други разрешени съгласно националното право форми на комуникация.	Конституция на Република България Чл. 30. (5) Всеки има право да се среща насаме с лицето, което го защитава. Тайната на техните съобщения е неприкосновена. Наказателно-процесуален кодекс Обстоятелства, по които свидетелят не е длъжен да дава показания Чл. 121. (2) (Доп. - ДВ, бр. 21 от 2014 г.) Свидетелят не може да бъде разпитван относно обстоятелствата, които са му били поверени като защитник или повереник или са му станали известни като преводач при срещите на обвиняемия със защитника.

Видове способности на доказване

Чл. 136. (1) Способи на доказване в наказателното производство са разпит, експертиза, оглед, претърсване, изземване, следствен експеримент, разпознаване на лица и предмети и специални разузнавателни средства.

(2) При прилагане на способите по ал. 1 по отношение на адвокати и нотариуси се прилагат разпоредбите на Закона за адвокатурата и Закона за нотариусите и нотариалната дейност.

Закон за адвокатурата

Чл. 33. (1) Адвокатските книжа, досиета, електронни документи, компютърна техника и други носители на информация са неприкосновени и не подлежат на преглеждане, копиране, проверка и изземване.

(2) Кореспонденцията между адвоката и неговия клиент, без оглед на начина, по който се осъществява, включително по електронен път, не подлежи на преглеждане, копиране, проверка и изземване и не може да бъде използвана като доказателство.

(3) Разговорите между адвокат и негов клиент не могат да се подслушват и записват. Евентуално направените записи не могат да се използват като доказателствени средства и подлежат на незабавно унищожаване.

(4) Адвокатът не може да бъде разпитван в процесуално качество относно: разговорите и кореспонденцията му с клиент; разговорите и кореспонденцията му с друг адвокат; делата на клиент; факти и обстоятелства, които е узнал във връзка с осъществяването на защита и съдействие.

Чл. 34. (1) (Доп. - ДВ, бр. 97 от 2012 г.) Адвокатът

	или адвокатът от Европейския съюз има право да се среща насаме с клиента си, включително когато той е задържан под стража или лишен от свобода. (3) Разговорите по време на срещите не могат да се подслушват или записват, но срещите могат да бъдат наблюдавани. ЗАКОН за изпълнение на наказанието и задържането под стража Чл. 76. (2) (Доп. - ДВ, бр. 103 от 2012 г.) Лишените от свобода могат да бъдат консултирани от адвокат по свой избор. Те могат да се срещат с адвокатите насаме по всяко време на денонощието, да си кореспондират без ограничение и да ползват телефонна връзка по всяко време през деня. (3) Срещите на лишените от свобода с адвокати могат да бъдат наблюдавани, но разговорите им не могат да бъдат слушани и записвани.
Член 5 Право да бъде уведомено трето лице за задържането 1. Държавите членки гарантират, че заподозрени или обвиняеми, които са задържани, имат право, ако пожелаят, за задържането им да бъде уведомено без неоправдано забавяне най-малко едно посочено от тях лице, например роднина или работодател.	Пълно съответствие. Проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс: § 6. В Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г., бр. 7 и 44 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения: 2. В чл. 63: а) алинея 7 се изменя така: „(7) За задържането под стража, както и за

	задържането на основание чл. 64, ал. 2, по искане на обвиняемия, незабавно се уведомява поне едно посочено от него лице.“ б) създава се нова ал. 8: „(8) Когато задържаният е чужд гражданин, по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерство на външните работи. Ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка.“ § 8. В Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (обн., ДВ, бр. 25 от 2009 г.; изм., бр. 74 и 82 от 2009 г., бр. 32 и 73 от 2010 г., бр. 81 от 2011 г., бр. 103 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 42 и 79 от 2015 г., бр. 32 и 81 от 2016 г., бр. 13 и 63 от 2017 г.) в чл. 243, ал. 3 се създава изречение второ: „Ако са граждани на две или повече държави, те могат да изберат консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането им и с които желаят да осъществят контакт.“ § 9. В Закона за Министерството на външните работи (обн., ДВ, бр. 53 от 2014 г.; изм., бр. 98 и 107 от 2014 г., бр. 14, 24, 56 и 61 от 2015 г., бр. 81, 97, 98 и 103 от 2016 г., бр. 13 от 2017 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2017 г. – бр. 26 от 2017 г.; изм., бр. 58, 97 и 103 от 2017 г., бр. 7, 10 Решение № 10 на Конституционния съд от 2018 г. – бр. 48 от 2018 г., изм. бр. 55 от 2018 г.) от 2018 г.) се правят следните допълнения: 2. В чл. 74, ал. 2, буква „д“ след думите „в случай че не е български гражданин“ се поставя запетая и
--	---

се добавя „както и по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи; ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомен за задържането му и с които желае да осъществи връзка“.

§ 10. В Закона за митниците (обн., ДВ, бр. 15 от 1998 г.; изм., бр. 89 и 153 от 1998 г., бр. 30 и 83 от 1999 г., бр. 63 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 76 от 2002 г., бр. 37 и 95 от 2003 г., бр. 38 от 2004 г., бр. 45, 86, 91 и 105 от 2005 г., бр. 30 и 105 от 2006 г., бр. 59 и 109 от 2007 г., бр. 28, 43 и 106 от 2008 г., бр. 12, 32, 42, 44 и 95 от 2009 г., бр. 54, 55, 73 и 94 от 2010 г., бр. 82 от 2011 г., бр. 38 и 54 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 42 и 60 от 2015 г., бр. 58, 75 и 98 от 2016 г., бр. 99 и 103 от 2017 г., бр. 24 от 2018 г.) в чл. 16а се правят следните допълнения:

2. Създава се нова ал. 8:

„(8) Когато задържаният е чужд гражданин, по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи. Ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомен за задържането му и с които желае да осъществи връзка“.

§ 11. В Закона за военната полиция (обн., ДВ, бр. 48 от 2011 г.; изм., бр. 33 и 77 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г. и бр. 86 от 2016 г.) чл. 13 ал. 2 се изменя така:

„(2) От момента на задържането си лицата имат право на защитник, като на задържания се разяснява и правото на отказ от защитник и последиците от него, както и правото му да откаже да дава обяснения, когато задържането е на основание ал. 1, т. 1, незабавно да се информират за основанията за задържането им на разбираем за тях език, да обжалват пред съда законността на задържането си, като съдът се произнася по жалбата незабавно. Когато задържаният е чужд гражданин, по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи. Ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка.“

§ 12. Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ (обн., ДВ, бр. 109 от 2007 г.; изм., бр. 69 и 94 от 2008 г., бр. 22, 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 16, 80 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 100 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15, 30, 52, 65 и 71 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 24 и 61 от 2015 г. и бр. 15, 101, 103 и 105 от 2016 г., бр. 103 от 2017 г. и бр. 7, 27, 55 и 56 от 2018 г.) в чл. 124б, се правят следните допълнения:

1. В ал. 2, т. 6, буква „д“ след думите „в случай че не е български гражданин“ се поставя запетая и се добавя „както и по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи; ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи

2. Когато заподозреният или обвиняемият е дете, държавите членки гарантират, че носителят на родителски права върху детето се уведомява при първа възможност за задържането и за основанията за това, освен ако това би противоречало на най-добрия интерес на детето, като в такъв случай се уведомява друг подходящ възрастен. За целите на настоящия параграф за дете се счита всяко лице на възраст под 18 години.	на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка“. Наказателно-процесуален кодекс Мерки за неотклонение Чл. 386. (4) В случаите на задържане непълнолетните се настаняват в подходящи помещения отделно от пълнолетните, като незабавно се съобщава на техните родители или попечители и на директора на учебното заведение, когато задържаният е ученик.	Пълно съответствие.
3. Държавите членки могат да използват временна дерогация от прилагането на правата по параграфи 1 и 2, когато това е обосновано предвид конкретните обстоятелства по делото от някоя от следните наложителни причини: а) когато е налице неотложна необходимост да се предотврати настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице; б) когато е налице неотложна необходимост да се предотврати ситуация, при която наказателното производство би могло да бъде сериозно възпрепятствано. 4. Когато държавите членки използват временна дерогация от прилагането на	Проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс: § 6. В Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г., бр. 7 и 44 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения: 6. В чл. 386 се създават ал. 5 и 6: „(5) Когато е налице неотложна необходимост да се предотврати настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице или за да се предотврати ситуация, при която	Пълно съответствие.

правото по параграф 2, те гарантират, че за задържането на детето без неоправдано забавяне се уведомява отговорен за закрилата или благосъстоянието на децата орган.	наказателното производство би могло да бъде сериозно възпрепятствано, уведомяването по ал. 4 може да бъде отложено за срок до 24 часа. В този случай за задържането незабавно се уведомява Държавната агенция за закрила на детето. (6) Разпоредбите на чл. 63, ал. 10-11 се прилагат в случаите по ал. 5.“
Член 6 Право на осъществяване на връзка с трети лица по време на периода на задържане 1. Държавите членки гарантират, че през периода на задържане заподозрените или обвиняемите имат право без неоправдано забавяне да осъществят връзка с най-малко едно посочено от тях трето лице, например роднина.	Закон за изпълнение на наказанието и задържането под стража Чл. 243. (1) Всеки задържан може незабавно да уведоми семейството или близките си за постъпването в местата за лишаване от свобода. Ако задържаният не желае да ги уведоми, той подписва декларация за това. При наличието на такава декларация администрацията не може да уведомява близките по своя инициатива. Проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ § 8. В Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (обн., ДВ, бр. 25 от 2009 г.; изм., бр. 74 и 82 от 2009 г., бр. 32 и 73 от 2010 г., бр. 81 от 2011 г., бр. 103 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 42 и 79 от 2015 г., бр. 32 и 81 от 2016 г., бр. 13 и 63 от 2017 г.) в чл. 243, ал. 3 се създава изречение второ: „Ако са граждани на две или повече държави, те могат да изберат консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането им и с които желаят да осъществят контакт.“
2. Държавите членки могат да ограничат	

или отложат упражняването на правото по параграф 1 с оглед на императивни изисквания или пропорционални оперативни изисквания.	Не подлежи на въвеждане.
Член 7 Право на осъществяване на връзка с консулски органи 1. Държавите членки гарантират, че заподозрени или обвиняеми, които не са техни граждани и които са задържани, имат право консулските органи на държавата, чиито граждани са, да бъдат уведомени без неоправдано забавяне за задържането им, както и че тези лица могат да осъществят връзка с тези органи, ако желаят това. Когато обаче заподозрените или обвиняемите са граждани на две или повече държави, те могат да изберат кои консулски органи да бъдат евентуално уведомени за задържането и с които желаят да осъществят връзка. 2. Заподозрените или обвиняемите имат право да бъдат посещавани от консулските органи на държавата, чиито граждани са, право консулските органи да организират процесуалното им представителство, при условие че тези органи са дали съгласие за това и че съответните заподозрени или обвиняеми са изразили такова желание.	Пълно съответствие. Проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс: § 6. В Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г.; бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г., бр. 7 и 44 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения: 2. В чл. 63: а) алинея 7 се изменя така: „(7) За задържането под стража, както и за задържането на основание чл. 64, ал. 2, по искане на обвиняемия, незабавно се уведомява поне едно посочено от него лице.“ б) създава се нова ал. 8: „(8) Когато задържаният е чужд гражданин, по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чиито гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи. Ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка.“ § 8. В Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (обн., ДВ, бр. 25 от 2009 г.; изм., бр. 74 и 82 от 2009 г., бр. 32 и 73 от 2010

г., бр. 81 от 2011 г., бр. 103 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 42 и 79 от 2015 г., бр. 32 и 81 от 2016 г., бр. 13 и 63 от 2017 г.) в чл. 243, ал. 3 се създава изречение второ: „Ако са граждани на две или повече държави, те могат да изберат консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането им и с които желаят да осъществят контакт.“

§ 9. В Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 53 от 2014 г.; изм., бр. 98 и 107 от 2014 г., бр. 14, 24, 56 и 61 от 2015 г., бр. 81, 97, 98 и 103 от 2016 г., бр. 13 от 2017 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2017 г. – бр. 26 от 2017 г.; изм., бр. 58, 97 и 103 от 2017 г., бр. 7, 10 Решение № 10 на Конституционния съд от 2018 г. – бр. 48 от 2018 г., изм. бр. 55 от 2018 г.) се правят следните допълнения:

2. В чл. 72, ал. 5 след думата „2. В чл. 74, ал. 2, буква „д“ след думите „в случай че не е български гражданин“ се поставя запетая и се добавя „както и по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи; ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка“.

§ 10. В Закона за митниците (обн., ДВ, бр. 15 от 1998 г.; изм., бр. 89 и 153 от 1998 г., бр. 30 и 83 от 1999 г., бр. 63 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 76 от 2002 г., бр. 37 и 95 от 2003 г., бр. 38 от 2004 г., бр. 45, 86, 91 и 105 от 2005 г., бр. 30 и 105 от 2006 г., бр. 59 и 109 от 2007 г., бр. 28, 43 и 106 от 2008

г., бр. 12, 32, 42, 44 и 95 от 2009 г., бр. 54, 55, 73 и 94 от 2010 г., бр. 82 от 2011 г., бр. 38 и 54 от 2012 г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 42 и 60 от 2015 г., бр. 58, 75 и 98 от 2016 г., бр. 99 и 103 от 2017 г., бр. 24 от 2018 г.) в чл. 16а се правят следните допълнения:

2. Създава се нова ал. 8:

„(8) Когато задържаният е чужд гражданин, по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерство на външните работи. Ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка“.

§ 11. В Закона за военната полиция (обн., ДВ, бр. 48 от 2011 г.; изм., бр. 33 и 77 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г. и бр. 86 от 2016 г.) чл. 13 ал. 2 се изменя така:

„(2) От момента на задържането си лицата имат право на защитник, като на задържания се разяснява и правото на отказ от защитник и последиците от него, както и правото му да откаже да дава обяснения, когато задържането е на основание ал. 1, т. 1, незабавно да се информират за основанията за задържането им на разбираем за тях език, да обжалват пред съда законността на задържането си, като съдът се произнася по жалбата незабавно. Когато задържаният е чужд гражданин, по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерство на външните работи. Ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи

3. Упражняването на правата по настоящия член може да бъде уредено в националното право или процедури, при условие че това право и процедури дават възможност за пълноценно постигане на целите, за които са предвидени тези права. Член 8 Общи условия за прилагане на временни дерогации 1. Всяка временна дерогация по член 3, параграф 5 или 6 или от член 5, параграф 3 трябва да:	на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка.“ § 12. Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ (обн., ДВ, бр. 109 от 2007 г.; изм., бр. 69 и 94 от 2008 г., бр. 22, 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 16, 80 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 100 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15, 30, 52, 65 и 71 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 24 и 61 от 2015 г. и бр. 15, 101, 103 и 105 от 2016 г., бр. 103 от 2017 г. и бр. 7, 27, 55 и 56 от 2018 г.) в чл. 124б, се правят следните допълнения: 1. В ал. 2, т. 6, буква „д“ след думите „в случай че не е български гражданин“ се поставя запетая и се добавя „както и по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи; ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка.“. Не подлежи на въвеждане.
Член 8 Общи условия за прилагане на временни дерогации 1. Всяка временна дерогация по член 3, параграф 5 или 6 или от член 5, параграф 3 трябва да:	Проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс: § 6. В Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 Пълно съответствие.

а) е пропорционална и да не надхвърля необходимото; б) е строго ограничена във времето; в) не е основана изключително на вида или тежестта на предполагаемото престъпление; и г) не засяга справедливостта на производството като цяло. 2. Временни дерогации по член 3, параграф 5 или 6 може да се разрешават само с надлежно мотивиран акт, постановен конкретно за всеки отделен случай от съдебен орган или от друг компетентен орган, при условие че този акт подлежи на съдебен контрол. Надлежно мотивираният акт се протоколира, като се използва процедурата за протоколиране в съответствие с правото на съответната държава членка. 3. Временни дерогации по член 5, параграф 3 може да се разрешават само конкретно за всеки отделен случай от съдебен орган или от друг компетентен орган, при условие че този акт подлежи на съдебен контрол.	от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г., бр. 7 и 44 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения: в) създават се ал. 9 - 11: „(9) Когато е налице неотложна необходимост да се предотврати настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице или за да се предотврати ситуация, при която наказателното производство би могло да бъде сериозно възпрепятствано, уведомяването по ал. 7 по отношение на конкретно лице, може да бъде отложено за срок до 48 часа. (10) Решението по ал. 9 се взема от прокурора на досъдебното производство, който се произнася с мотивирано постановление. Постановлението подлежи на обжалване от обвиняемия и неговия защитник пред съответния първоинстанционен съд. (11) Съдът незабавно разглежда жалбата едноточно в закрито съдебно заседание и се произнася с определение. Определението на съда е окончателно.“ 6. В чл. 386 се създават ал. 5 и 6: „(5) Когато е налице неотложна необходимост да се предотврати настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице или за да се предотврати ситуация, при която наказателното производство би могло да бъде сериозно възпрепятствано, уведомяването по ал. 4 може да бъде отложено за срок до 24 часа. В този случай за задържането незабавно се уведомява
--	---

Член 9 Отказ 1. Без да се засягат разпоредбите на националното право, изискващи задължителното присъствие на адвокат или адвокатска защита, държавите членки гарантират по отношение на всеки отказ от право, посочено в членове 3 и 10, че: а) на заподозрения или обвиняемия е предоставена ясна и достатъчна устна или писмена информация на прост и разбираем език относно съдържанието на въпросното право и възможните последици на отказа от него; и б) отказът е направен доброволно и недвусмислено. 2. Отказът, който може да бъде направен писмено или устно, се отбелязва, заедно с обстоятелствата, при които е направен, като се използва процедурата за протоколиране в съответствие с правото на съответната държава членка. 3. Държавите членки гарантират, че заподозрените или обвиняемите могат впоследствие да оттеглят този отказ на всеки етап от наказателното производство и че те са уведомени за тази възможност. Оттеглянето поражда действие от момента, в който е направено.	Държавната агенция за закрила на детето.“ (6) Разпоредбите на чл. 63, ал. 10-11 се прилагат в случаите по ал. 5“	
Член 9 Отказ 1. Без да се засягат разпоредбите на националното право, изискващи задължителното присъствие на адвокат или адвокатска защита, държавите членки гарантират по отношение на всеки отказ от право, посочено в членове 3 и 10, че: а) на заподозрения или обвиняемия е предоставена ясна и достатъчна устна или писмена информация на прост и разбираем език относно съдържанието на въпросното право и възможните последици на отказа от него; и б) отказът е направен доброволно и недвусмислено. 2. Отказът, който може да бъде направен писмено или устно, се отбелязва, заедно с обстоятелствата, при които е направен, като се използва процедурата за протоколиране в съответствие с правото на съответната държава членка. 3. Държавите членки гарантират, че заподозрените или обвиняемите могат впоследствие да оттеглят този отказ на всеки етап от наказателното производство и че те са уведомени за тази възможност. Оттеглянето поражда действие от момента, в който е направено.	Наказателно-процесуален кодекс Право на защита Чл. 15. (3) Съдът, прокурорът и разследващите органи разясняват на лицата по ал. 2 техните процесуални права и им осигуряват възможност да ги упражняват. Отказ на обвиняемия от защитник и замяна на защитника Чл. 96. (1) Обвиняемият може във всеки момент на производството да се откаже от защитник, освен в случаите на чл. 94, ал. 1, т. 1 - 3 и 6. Проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс: § 6. В Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г., бр. 7 и 44 от 2018 г.) се правят следните изменения и допълнения: 5. В чл. 96, ал. 1 се създават изречения второ и трето: „На обвиняемия се разясняват	Пълно съответствие.

последните от отказа от защитник. Разяснението, както и причините, посочени от обвиняемия, поради които се отказва от защитник, се отразяват в протокола за съответното процесуално действие или в отделен протокол. Обвиняемият има право във всеки момент на производството да оттегли отказа си от защитник, като извършените до този момент процесуални действия запазват процесуалната си стойност. При оттегляне на отказа от защитник, на обвиняемия незабавно се осигурява възможност да упражни правата си по чл. 55.“

§ 9. В Закона за Министерството на вътрешните работи (обн., ДВ, бр. 53 от 2014 г.; изм., бр. 98 и 107 от 2014 г., бр. 14, 24, 56 и 61 от 2015 г., бр. 81, 97, 98 и 103 от 2016 г., бр. 13 от 2017 г.; Решение № 4 на Конституционния съд от 2017 г. – бр. 26 от 2017 г.; изм., бр. 58, 97 и 103 от 2017 г., бр. 7, 10 Решение № 10 на Конституционния съд от 2018 г. – бр. 48 от 2018 г., изм. бр. 55 от 2018 г.) се правят следните допълнения:

3. В чл. 72, ал. 5 след думата „защитник“ се поставя запетая и се добавя „като на задържания се разяснява и правото на отказ от защитник и последните от него, както и правото му да откаже да дава обяснения, когато задържането е на основание ал. 1, т. 1;“

§ 10. В Закона за митниците (обн., ДВ, бр. 15 от 1998 г.; изм., бр. 89 и 153 от 1998 г., бр. 30 и 83 от 1999 г., бр. 63 от 2000 г., бр. 110 от 2001 г., бр. 76 от 2002 г., бр. 37 и 95 от 2003 г., бр. 38 от 2004 г., бр. 45, 86, 91 и 105 от 2005 г., бр. 30 и 105 от 2006 г., бр. 59 и 109 от 2007 г., бр. 28, 43 и 106 от 2008 г., бр. 12, 32, 42, 44 и 95 от 2009 г., бр. 54, 55, 73 и 94 от 2010 г., бр. 82 от 2011 г., бр. 38 и 54 от 2012

Пълно съответствие.

г., бр. 15 и 66 от 2013 г., бр. 98 от 2014 г., бр. 42 и 60 от 2015 г., бр. 58, 75 и 98 от 2016 г., бр. 99 и 103 от 2017 г., бр. 24 от 2018 г.) в чл. 16а се правят следните допълнения:

1. В ал. 5 се създават изречения второ и трето: „Митническите органи са длъжни да разяснят на задържания правото на отказ от защитник и последиците от него, както и правото му да откаже да дава обяснения. За отказа от защитник и обстоятелствата, при които е направен, се съставя протокол.“

§ 11. В Закона за военната полиция (обн., ДВ, бр. 48 от 2011 г.; изм., бр. 33 и 77 от 2012 г., бр. 15 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г. и бр. 86 от 2016 г.) чл. 13 ал. 2 се изменя така:

„(2) От момента на задържането си лицата имат право на защитник, като на задържания се разяснява и правото на отказ от защитник и последиците от него, както и правото му да откаже да дава обяснения, когато задържането е на основание ал. 1, т. 1, незабавно да се информират за основанията за задържането им на разбираем за тях език, да обжалват пред съда законността на задържането си, като съдът се произнася по жалбата незабавно. Когато задържаният е чужд гражданин, по негово искане незабавно се уведомяват консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи. Ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка.“

§ 12. Закона за Държавна агенция „Национална

	сигурност“ (обн., ДВ, бр. 109 от 2007 г.; изм., бр. 69 и 94 от 2008 г., бр. 22, 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 16, 80 и 97 от 2010 г., бр. 9 и 100 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 15, 30, 52, 65 и 71 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 24 и 61 от 2015 г. и бр. 15, 101, 103 и 105 от 2016 г., бр. 103 от 2017 г. и бр. 7, 27, 55 и 56 от 2018 г.) в чл. 124б, се правят следните допълнения: 2. В ал. 8 след думата „защитник“ се поставя запетая и се добавя „като се разяснява и правото на отказ от защитник и последиците от него, както и правото му да откаже да дава обяснения;“ Наказателно-процесуален кодекс Съставяне на протокол Чл. 128. За всяко действие по разследване и съдебно следствие действие се съставя протокол на мястото, където то е извършено. Съдържание на протокола Чл. 129. (1) В протокола се посочват: датата и мястото на действията по разследване и съдебните следствени действия; времето, когато са започнали и завършили; лицата, които са участвали; направените искания, бележки и възражения; извършените действия в тяхната последователност и събраните доказателства.
Член 10 Право на достъп до адвокат в производства по европейска заповед за арест 1. Държавите членки гарантират, че всяко издирвано лице има право на достъп до адвокат в изпълняващата държава членка при задържането му въз основа на	Закон за екстрадицията и европейската заповед за арест Задържане под стража Чл. 43. (4) (предишна ал. 3 - ДВ, бр. 52 от 2008 г.) Съдът назначава на лицето защитник и преводач, ако не владее български език, и го запознава с основанието за задържането му, съдържанието на Европейската заповед за арест, както и с правото Пълно съответствие.

европейска заповед за арест. 2. Издирваните лица имат следните права в изпълняващата държава членка по отношение на съдържанието на правото на достъп до адвокат: а) право на достъп до адвокат в такъв момент и по такъв начин, че да се даде възможност на издирваните лица ефективно да упражнява правата си и във всички случаи — без неоправдано забавяне след задържането; б) право да се срещат и осъществяват връзка с адвоката, който ги представлява;	му да изрази съгласие за предаване на компетентните органи на издаващата държава членка и последиците от това. Съдебно производство Чл. 44. (3) Съдът назначава на исканото лице защитник, ако няма такъв, и преводач, ако не владее български език, разяснява му правото да даде съгласие за предаване на издаващата държава членка, както и да направи отказ от прилагане на принципа на особеността по чл. 61, и последиците от тези действия. Конституция на Република България Чл. 30 (4) Всеки има право на адвокатска защита от момента на задържането му или на привличането му като обвиняем. Субсидиарно прилагане на Наказателно-процесуалния кодекс Чл. 66. Доколкото този закон не съдържа специални правила, се прилагат разпоредбите на Наказателно-процесуалния кодекс.	Пълно съответствие.
--	---	----------------------------

в) право техният адвокат да присъства и в съответствие с процедурите в националното право, да участва в изслушване на издирваното лице от изпълняващия съдебен орган. Когато адвокатът участва в изслушване, това се отбелязва, като се използва процедурата за протоколиране в съответствие с правото на съответната държава членка.	Съдебно производство Чл. 44. (5) В съдебното заседание съдът изслушва прокурора, исканото лице и неговия защитник.	Пълно съответствие.
3. Правата, предвидени в членове 4, 5, 6, 7, 9, а когато се прилага временна дерогация по член 5, параграф 3 — в член 8, се прилагат <i>mutatis mutandis</i> за производствата по европейска заповед за арест в изпълняващата държава членка.	Не подлежи на въвеждане.	Не подлежи на въвеждане.
4. Компетентният орган на изпълняващата държава членка уведомява без неоправдано забавяне след задържането издирваните лица, че имат право да им бъде назначен адвокат в издаващата държава членка. Ролята на този адвокат в издаващата държава членка е да подпомага адвоката в изпълняващата държава членка, като му предоставя информация и съвети с цел ефективно упражняване на правата на издирваните лица по Рамково решение 2002/584/ПВР.	Проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс: § 7. В Закона за екстрадицията и Европейската заповед за арест (обн., ДВ, бр. 46 от 2005 г., изм. и доп. бр. 86 от 2005 г., бр. 52 от 2008 г., бр. 49 от 2010 г., бр. 55 от 2011 г. и бр. 53 от 2014 г.) в чл. 43 се правят следните изменения и допълнения: 1. Създават се нова ал. 5 и ал. 6: „(5) Съдът уведомява исканото лице за правото му на защитник в издаващата държава членка, който да подпомага защитника в Република България чрез информация и съвети. Ако лицето заяви, че желае да упражни това право, съдът незабавно уведомява за това компетентния орган на издаващата държава членка.“	Пълно съответствие.
5. Когато издирваните лица желаят да упражнят правото да назначат адвокат в издаващата държава членка и все още		

нямат такъв адвокат, компетентният орган в изпълняващата държава членка бързо уведомява за това компетентния орган на издаващата държава членка. Компетентният орган на тази държава членка без неоправдано забавяне предоставя на издирваните адвокати там. 6. Правото на издирването лице да назначи адвокат в издаващата държава членка не засяга сроковете, предвидени в Рамково решение 2002/584/ПВР, нито задължението на изпълняващия съдебен орган да реши, в рамките на тези срокове и при определените в рамковото решение условия, дали лицето да бъде предадено.	(6) Правото на лицето по предходната алинея не засяга сроковете по чл. 45, ал. 3 и чл. 48, ал. 3, съгласно които съдът решава дали лицето да бъде предадено.“ 2. Досегашната ал. 5 става ал. 7. 3. В чл. 58: а) досегашният текст става ал. 1. б) създава се ал. 2: „(2) Ако исканото лице е заявило пред компетентния орган на изпълняващата държава, че желае да упражни правото си на защитник в Република България като издаваща държава, който да подпомага защитника му в изпълняващата държава чрез информация и съвети, и издаващият орган по чл. 56, ал. 1 е бил уведомен за това от компетентния орган на изпълняващата държава, той предоставя на исканото лице необходимата информация, която да го улесни в назначаването на защитник в Република България и му назначава защитник, ако той не е упълномощил такъв.“	
Член 11 Правна помощ Настоящата директива не засяга националното право относно правната помощ, което се прилага в съответствие с Хартата и ЕКПЧ.		Не подлежи на въвеждане.
Член 12 Средства за правна защита 1. Държавите членки гарантират, че заподозрените или обвиняемите в наказателно производство, както и издирваните лица в производство по европейска заповед за арест, разполагат с ефективни средства за правна защита съгласно националното право в случай на	Наказателно-процесуален кодекс Обжалване на постановленията Чл. 200. Постановленията на разследващия орган се обжалват пред прокурора. Постановленията на прокурора, които не подлежат на съдебен контрол, се обжалват пред прокурор от горестоящата прокуратура, чието постановление не подлежи на обжалване.	Пълно съответствие

нарушаване на правата им по настоящата директива.	Въпроси, които се обсъждат в разпоредителното заседание (Загл. изм. – ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 5.11.2017 г.) Чл. 248. (Изм. – ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 5.11.2017 г.) (1) В разпоредителното заседание се обсъждат следните въпроси: 3. допуснато ли е на досъдебното производство отстранимо съществено нарушение на процесуални правила, довело до ограничаване на процесуалните права на обвиняемия, на пострадалия или на неговите наследници; Прекратяване на съдебното производство от съда (Загл. изм. – ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 5.11.2017 г.) Чл. 249. (Доп. - ДВ, бр. 109 от 2008 г., изм. и доп., бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.05.2010 г., доп., бр. 42 от 2015 г., изм., бр. 63 от 2017 г., в сила от 5.11.2017 г.) (1) Съдът прекратява съдебното производство в случаите на чл. 248, ал. 1, т. 1 и 3. (2) Когато прекратява съдебното производство на основание чл. 248, ал. 1, т. 3, съдът връща делото на прокурора, като с определение посочва допуснатите нарушения. В тези случаи прокурорът отстранява допуснатите процесуални нарушения по реда на чл. 242, като започва да тече нов срок от получаване на делото. Прекратяване на съдебното производство и изпращане на делото на съответния прокурор Чл. 288. (1) (Предиспен текст на чл. 288 - ДВ, бр. 42 от 2015 г.) Съдът прекратява съдебното производство и изпраща делото на съответния прокурор, когато: 1. е допуснато отстранимо съществено нарушение на процесуалните правила, довело до ограничаване на процесуалните права на
--	--

2. Без да се засягат националните правила и системи относно допустимостта на доказателствата, държавите членки гарантират, че при оценката в рамките на наказателно производство на обясненията на заподозрени или обвиняеми или на доказателства, получени в нарушение на правото на тези лица на адвокат, или в случаите когато е разрешена дерогация от това право в съответствие с член 3, параграф 6, се защитат правата на защита и справедливостта на производството.	обвиняемия или на неговия защитник. Отмяна на присъдата и връщане на делото за ново разглеждане Чл. 335. (1) (Изм. – ДВ, бр. 63 от 2017 г., в сила от 5.11.2017 г.) Въззивният съд отменя присъдата и изпраща делото на прокурора, когато се установи, че престъплението, за което е образувано производството по тѣжба на частния тѣжител, е от общ характер. (2) Въззивният съд отменя присъдата и връща делото на първата инстанция в случаите по чл. 348, ал. 3, освен ако сам може да отстрани допуснатите нарушения или те са неотстраними при новото разглеждане на делото. Правомощия на касационната инстанция при постановяване на решение Чл. 354. (3) (Доп. - ДВ, бр. 32 от 2010 г., в сила от 28.05.2010 г.) Касационната инстанция отменя присъдата изцяло или отчасти и връща делото за ново разглеждане на първата или въззивната инстанция, когато се налага да се: 2. отстранят допуснати съществени процесуални нарушения; Тълкувателно решение № 2/2002 г. на ОСНК на ВКС - Допуснатите на предварителното производство нарушения на процесуалните правила са съществени, само ако са довели до ограничаване на процесуалните права на обвиняемия и неговия защитник, гражданския ищец и неговия повереник и гражданския ответник и неговия повереник. Правата на горепосочените процесуални субекти са винаги ограничени при неизвършване на действията по повдигане и предявяване на
---	---

	обвинението, предявяване на следствието и изготвяне на обвинителния акт, както и при липса на изискуемата от закона процесуална форма или некомпетентност на съответния орган за тяхното извършване.	
--	--	--

**СПРАВКА ПО ЧЛ. 26, АЛ. 5 ОТ ЗАКОНА ЗА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ
ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЯТА, ПОСТЪПИЛИ В РАМКИТЕ НА ОБЩЕСТВЕНАТА КОНСУЛТАЦИЯ, ПО
ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И
ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАКАЗАТЕЛНИЯ КОДЕКС**

Институция	Предложение	Приема / не приема предложението	Мотиви
БЪЛГАРСКИ ХЕЛЗИНСКИ КОМИТЕТ	БХК приветства настоящите действия на правителството в посока привеждане на националното законодателство в съответствие с изискванията на Директива 2013/48/ЕС, независимо от същественото забавяне, с което те се предприемат. Същевременно, изразяваме нашата силна загриженост, че така предложеният от Министерството на правосъдието проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс страда от редица недостатъци и, в най-оптимистичния случай, би постигнал само частично транспониране на Директивата. Нещо повече, в категоричен разрез с целите и дух на европейското законодателство, част от нововъведенията са насочени към ограничаване на вече утвърдени процесуални гаранции за защитата на заподозрените и обвиняемите в наказателното производство. Приложно поле на Директива 2013/48/ЕС Традиционно наблюдавано предизвикателство пред транспонирането на директивите от Пътната карта за укрепване на процесуалните права на заподозрените лица или на обвиняемите в рамките на наказателното		

	производство (Пътната карта) в българския правопорядък е правилното определяне на тяхното приложно поле. Директива 2013/48/ЕС се прилага за „заподозрени или обвиняеми в наказателно производство от момента, в който компетентните органи на държавата членка уведомят лицата с официално съобщение или по друг начин, че са заподозрени или обвиняеми в извършването на престъпление, независимо дали лицата са задържани“, също и за лица, по отношение на които е започнало производство по европейска заповед за арест. Както и останалите директиви от Пътната карта, тя поставят изискването понятието „наказателно обвинение“ да бъде възприемано и тълкувано в автономния смисъл, придаден му в юриспруденцията на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) по Член 5 и Член 6 на Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи (ЕКЗПЧ), а не съобразно дефиницията в националните законодателства. Съгласно постоянната практика на ЕСПЧ, „наказателно обвинение“ е налице от момента, в който лицето е формално привлечено като обвиняемо или от момента, в който положението му е съществено засегнато от фактическите действия на властите, предприети като резултат от предположението, че е извършило престъпление. Съществено засягане е налице винаги, когато има задържане във връзка с подозрение за извършено престъпление, както и при разпит за съпричастността на едно лице към извършено престъпление. Така, многократно по дела	
--	--	--

	срещу България Съдът е констатира, че „наказателно обвинение“ е налице от момента на полицейския арест (вж. Йовчев с/у България, Симеонови с/у България, Димитър Митев с/у България), както и от момента на разпита на заподозряно лице от полицейските органи (вж. Калпачка с/у България), независимо от наличието на формалното привличане към наказателна отговорност. В тази връзка, като постижение следва да бъде оценено принципното намерение на авторите на законопроекта за транспониране на директивата по отношение не само на формално конституираните като обвиняеми лица, но и по отношение на онези, които са задържани от правоохранителните органи за срок до 24 часа по подозрение за извършено престъпление. С тази законодателна реформа за пръв път при сега действащия Наказателно-процесуален кодекс (НПК) се пристъпва, макар и не експлицитно, към въвеждане на фигурата на заподозрения като субект на наказателното производство. Предписанията на предходните две директиви от Пътната карта - Директива 2010/64/ЕС относно правото на устен и писмен превод в наказателното производство и Директива 2012/13/ЕС относно правото на информация в наказателното производство, не бяха въведени по отношение на лицата, които се задържат от правоохранителните органи по подозрение за извършено престъпление. Настоящия законопроект признава качеството на заподозрени лица на задържаните по реда на чл. 72, ал. 1, т. от Закона за Министерството на вътрешните	Не се приема.	В българското законодателство не съществува фигурата на заподозрения и с настоящия законопроект не се признава качеството на заподозряно лице, както и не се пристъпва към въвеждането на фигурата на заподозрения като субект на наказателното производство. Съгласно действащото законодателство субекти на наказателния процес са единствено онези участници в процеса, които осъществяват поне една от трите основни функции - по обвинение, по защита или по ръководство и решаване на процесуалните въпроси. С промяната се предлага да се осигури възможност още от най-ранен етап, от една страна, да се изпълни в пълна степен конституционно установеното право на защита на задържаното лице, както и от друга да се предпази развитието на последващи наказателен процес от процесуални нарушения. С предлаганата промяна се обезпечават правото на защита още преди да се повдигне обвинение срещу него, когато задържания все още не е придобил процесуално качество на обвиняем по смисъла на НПК, което отговаря на основните принципи, възприети от директивата.
--	--	----------------------	---

работи (ЗМВР), чл. 16а от Закона за митниците (ЗМ), чл. 13, ал. 1, т. 1 от Закона за военната полиция (ЗВП), чл. 1246, чл. 2 от Закона за Държавната агенция „Национална полиция“ (ДАНС). В мотивите към него правилно се изтъква, че въвеждането на предписанията на директивата спрямо задържаните лица ще даде „възможност още от най-ранен етап, от една страна, да се изпълни в пълна степен правото на защита на привлеченото към наказателна отговорност лице, и от друга, да се предпази развитието на процеса от допуснати процесуални нарушения“. Освен в изброените по-горе нормативни актове, възможност за налагане на мярка по задържане на заподозрени или обвиняеми лица в наказателното производство, по смисъла на Директива 2013/48/ЕС и Член 5 и Член 6 ЕКЗПЧ, е предвидена и в чл. 11 от Закона за противодействие на тероризма, в чл. 3 от Закона за борба с дребното хулиганство и чл. 30, ал. 2 от Закона за опазване на обществения ред при провеждане на спортни мероприятия. С оглед на това, лицата, задържани на изброените по-горе законови основания също попадат в персоналния обхват на директивата и следва да им бъдат гарантирани съответните процесуални права на защита в пълен обем.	Не се приема.	Директивата намира приложение и по отношение на лица, които не са заподозрени или обвиняеми и които в хода на разпита от полицията или от друг правоохранителен орган
Посочените закони не попадат в обхвата на Директива 2013/48/ЕС, поради следното: Указ № 904 от 28.12.1963 г. за борба с дребното хулиганство и ЗООРПСМ уреждат борбата с непристойни и противобообществени прояви, т.е. тези прояви не са престъпление и извършителя на такава проява е нарушител. Производството е в съответствие с изискванията на Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН). Предвидената възможност в чл. 11 от ЗПТ на военнослужещите от въоръжените сили да се задържи лице до пристигане на органите на МВР е с цел предотвратяване подготовката или извършването на терористичен акт. Действието се свежда единствено до противодействие на тероризма, като не могат да се извършват никакви действия по разследване, образуване на досъдебни производства или да привличане към наказателна отговорност.	Не се приема.	В чл. 54 от НК се посочва изрично, кога едно лице има качеството на обвиняем. Съгласно посочената разпоредба, обвиняем е лицето, което е привлечено в

	се превръщат в такива. Към тази категория, например, спадат лицата, които се разпитват като свидетели по реда на НПК, и лицата, участващи в разузнавателни беседи с правоохранителните органи по реда на ЗМВР. В настоящата си редакция, законопроектът не адресира тези категории лица и следва да бъде допълнен. Изменения и допълнения в НПК Следва да се сподели мнението на авторите на законопроекта, че Наказателно-процесуалният кодекс съответства в значителна степен на изискванията на директивата. Въпреки това считаме, че някои от текстовете на законопроекта в тази част се нуждаят от редакция. Намираме новата ал. 2 на чл. 55 от НПК за неясна. В нея автоматично е пренесена част от разпоредбата на Член 3, т. 4 от директивата, регламентираща осигуряването на „обща информация“, която да улесни намирането на адвокат от заподозрения или обвиняемия. С цел изясняване на дължимото от страна на националните власти поведение за предоставяне на информация и нейното съдържание, препоръчваме разпоредбата да се съобрази с дадените в рецитал 28 пояснения, които гласят: „[...] Тези мерки може да включват, наред с другото, компетентните органи да осигуряват адвокатска защита въз основа на списък с адвокати, от който заподозреният или обвиняемият може да избира. Тези мерки може да включват и мерките за правна помощ, ако е приложимо.“		това качество при условия и реда на НПК. В този смисъл лицата, които в хода на разпита се превръщат в обвиняеми не излизат извън обсега на предвидените процесуални гаранции по кодекса, тъй като с промяна на качеството органите на досъдебното производство следва да спазват процесуалния ред по чл. 219 от НПК за привличането на едно такова лице или да съставят протокол за първото действие по разследването срещу него.
--	--	--	--

	БХК категорично се противопоставя на опита за въвеждане възможност за временна дерогация на правото на задържаните обвиняеми лица да бъде уведомено без неосновано забавяне трето лице за задържането им. Обединяващ принцип на всички директиви от Пътната карта е, че те установяват минимални стандарти, като държавите членки могат да разширят правата, за да осигурят по-висока степен на защита (рецитал 54). Разпоредбата на Член 14 от Директива 2013/48/ЕС, наименуван „Запазване на нивото на защита“, е недвусмислена в това отношение: „Нищо в настоящата директива не се тълкува като ограничение или дерогация от което и да е от правата и процесуалните гаранции, предоставени съгласно Хартата, ЕКПЧ и други разпоредби на международното право в тази област или правото на държава членка, която осигурява по-високо ниво на защита“. Освен че противоречи на целите на директивата - укрепване на процесуалните права на заподозрени лица и обвиняеми в рамките на наказателното производство, допускането на временна дерогация на правото за уведомяване на трето лице за задържането е отстъпление от достиженията в българското наказателнопроцесуално законодателство. То не е обосновано от възникнала в практиката необходимост, нито намира подкрепа в националната доктрина. Наред с това, съществен пропуск на законопроекта в тази му част е липсата на регламентация на теста за пропорционалност,	Не се приема.	Предложението за създаване на ал. 9-11 за допълнение на чл. 63 от НПК, с които се урежда допускането на т.н. временна дерогация от правото да бъде уведомено конкретно лице за задържането и съдебният контрол върху нея са във връзка с изискването на чл. 5, пар. 3 и чл. 8 от Директива 2013/48/ЕС. Процедурата по уведомяването на конкретно лице се предвижда да бъде отложена до 48 часа, когато е налице неотложна необходимост за да се предотврати настъпването на тежки неблагоприятни последици за живота, свободата или физическата неприкосновеност на лице или за да се предотврати ситуация, при която наказателното производство би могло да бъде сериозно възпрепятствано. Решението за това отлагане ще се взема от органа на досъдебното производство, който се ще произнася с мотивирано постановление, което ще подлежи на съдебен контрол.
--	--	----------------------	---

	който, съгласно Член 8, т.1 от директивата, следва да се прилага от съответния орган при вземане на решения за дерогация. Законопроектът проявява дефицит и по отношение на специалните стандарти за уведомяване на носителите на родителски права за задържането, когато задържаните са деца. Националното законодателство остава несъобразено с изискването носителите на родителски права да бъдат информирани освен за самото задържане, и за неговото основание. Не е предвидено и задължение за информиране на трето подходящо лице, в случаите, в които информирането на носителите на родителски права не съответства на най-добрия интерес на детето. Като гаранция за спазването на европейските стандарти относно условията на задържане, уводната част на директивата предписва адвокат по наказателното дело да може да получава информация за условията на задържане, когато заподозреният или обвиняемият е задържан. Този стандарт също следва да бъде въведен. Изменения и допълнения в други закони БХК констатира, че заложените нормативни изменения са негодни да постигнат декларираните в мотивите към законопроекта намерения за унифициране на процесуалната защита на задържаните заподозрени лица с тази на обвиняемите по смисъла на НПК. В сега съществуващата законодателна уредба, заподозрените лица, които са задържани по реда на ЗМВР, ЗМ, ЗВП и ЗДАНС, се ползват от определени права, които имат качеството	Не се приема.	Във връзка с изискването на чл. 5, пар. 4 от директивата са предложени разпоредби за създаване на ал. 5-6 в чл. 386 от НПК по отношение на временната дерогация за уведомяване при задържане на дете, която не следва да бъде в същия времеви срок, като при задържане на пълнолетни - в срок до 48 ч. (чл. 63, ал. 9), поради особеното положение на лицата под 18 г. По отношение на непълнолетните се предвижда дерогацията да се прилага за срок до 24 часа, като в тези случаи незабавно ще се уведомява Държавната агенция за закрила на детето. Именно с предложената промяна се осигурява възможност още от най-ранен етап да се обезпечи правото на защита. Още преди да се повдигне обвинение срещу задържания, когато той все още не е придобил процесуално качество на
--	--	----------------------	--

	единствено на гаранции срещу малтретирането в местата за лишаване от свобода. Най-общо, това са правото на защитник, правото на медицински преглед и правото на уведомяване на трето лице за задържането. В ЗМ, ЗВП и ЗДАНС регулацията на правото на защитник на задържаните се изчерпва със самото упоменаване на правото. На подзаконово ниво, по-подробна уредба намира единствено правото на защитник на задържаните по ЗМВР. Законопроектът не допринася за подобряване на нормативната уредба в това отношение. Той не въвежда нито едно от изискванията на директивата, насочени към реализиране на правото на достъп до адвокат „е срок и по начин, които позволяват на заинтересованите лица реално и ефективно да упражнят правата си на защита“, в което се включва правото на заподозрените: - да се срещат насаме и да осъществяват връзка с представляващи ги адвокат, включително преди разпита от полицията или от друг правоохранителен орган; - техният адвокат да присъства и да участва ефективно по време на разпитите; - техният адвокат да присъства на действия по разследването или действия по събиране на доказателства с тяхно участие. За сметка на това, законопроектът се фокусира изцяло върху възможността за отказ от защитник, като въвежда изрично задължение за органите по задържането да разясняват „правото на отказ от защитник“. Същевременно, не са въведени нужните гаранции за доброволност и недвусмисленост		обвиняем по смисъла на НПК, което отговаря на основните принципи, възприети от директивата. Също така, съобразяването на разпоредбите на други нормативни актове е задължителна предпоставка за избягване на противоречия в законодателството. По този начин няма да се поставя под съмнение възможността задържаният да може да осъществи контакт със свой защитник на най-ранен етап.
--	---	--	---

	на отказа и възможността за неговото оттегляне на всеки етап от наказателното производство. Задължение за органите да разясняват правото на достъп до адвокат на задържаните също не е предвидено. За сравнение, адвокатската защита за обвиняемите по НПК, които са задържани, е абсолютно задължителна, без възможност за отказ от такава. Периодичните наблюдения на Комитета на Съвета на Европа за предотвратяване на изтезанията, Комитета на ООН против изтезанията и БХК върху достъпа до адвокат по време на полицейското задържане констатираат повсеместна практика на отказ от адвокат от задържаните, която често изглежда да е резултат от неправилен натиск или манипулация от страна на органите по задържане. Според информация от МВР и Националното бюро за правна помощ, през 2016 г. по данни за извършено престъпление са били задържани 48 588 лица, като само 25 от тях са се възползвали от достъп до безплатна правна помощ. В тази връзка, поставянето на акцент върху отказа от адвокат за сметка на засилване на гаранциите за ефективен достъп до такъв изглежда напълно неудачно. На следващо място, законопроектът не въвежда изискванията на директивата и по отношение на правото на информиране на трето лице за задържането, включително и по отношение на задържаните деца, както и правото на осъществяване на връзка с трето лице по време на задържането. Не е преведена и законова регламентация на правото на ефективна правна защита в случай на нарушаване на правата по	
--	--	--

	директивата. От друга страна, позитивно следва да бъде оценено въвеждането на правото на задържаните заподозрени лица да откажат да дават обяснения, което е в съответствие със стандартите на Директива 2012/13/ЕС относно правото на информация в наказателното производство. В заключение, бихме искали да насочим Вашето внимание към факта, че на 01.04.2018 г. изтече срокът за транспониране на Директива (ЕС) 2016/343 относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невинност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в наказателното производство. До момента българската държава не е предприела специални мерки за въвеждане на предписанията на тази директива в националното законодателство. Необходимо е и своевременна подготовка за транспонирането на Директива (ЕС) 2016/1919 относно правната помощ за заподозрени и обвиняеми в рамките на наказателното производство (краен срок - 25.05.2019 г.) и Директива (ЕС) 2016/800 относно процесуалните гаранции за децата, които са заподозрени или обвиняеми в рамките на наказателното производство (краен срок - 11.05.2019 г.).	Не се приема.	Извършен е предварителен анализ на съответствието на законодателството на Република България с изискванията на Директива 2016/343. Констатирано е, че българското законодателство в областта на наказателнопроцесуалното право съответства в голяма степен на изискванията на директивата. Също така са предприети действия и е сформирана работна група за транспониране на изискванията на Директива (ЕС) 2016/1919 и Директива (ЕС) 2016/800, като е предвидено, ако в хода на работата се установи необходимост от допълване на уредбата във връзка с Директива 2016/343 същите да бъдат направени.
--	--	----------------------	--



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 711

от 8 октомври 2018 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява проекта на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс.
2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.
3. Министърът на правосъдието да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ЗА ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
“ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ”:

/Соня Божикова





РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 802-01-36
Дата 08.10 2018 г.

1651
[Signature]

№.....02.01-111.....
... 8 октомври 2018 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение №.....711..... на Министерския съвет от 2018 г. проект на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс.

Приложения:

1. Мотиви към проекта на Закон за изменение и допълнение на Наказателния кодекс.
2. Частична предварителна оценка на въздействието.
3. Справка от Министерството на правосъдието за съответствие с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека.
4. Справка за съответствие с правото на Европейския съюз.
5. Справка за постъпилите предложения от обществените консултации.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

№ 850-01-223 / 09. 10. 2018 г.

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 77, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям законопроект за изменение и допълнение на Наказателния кодекс, № 802-01-36, внесен от Министерски съвет на 08.10.2018 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по правни въпроси

Комисии:

- Комисия за борба с корупцията, конфликт на интереси и парламентарна етика
- Комисия по вътрешна сигурност и обществен ред
- Комисия по външна политика
- Комисия по европейските въпроси и контрол на европейските фондове

ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:

ЕМИЛ ХРИСТОВ



